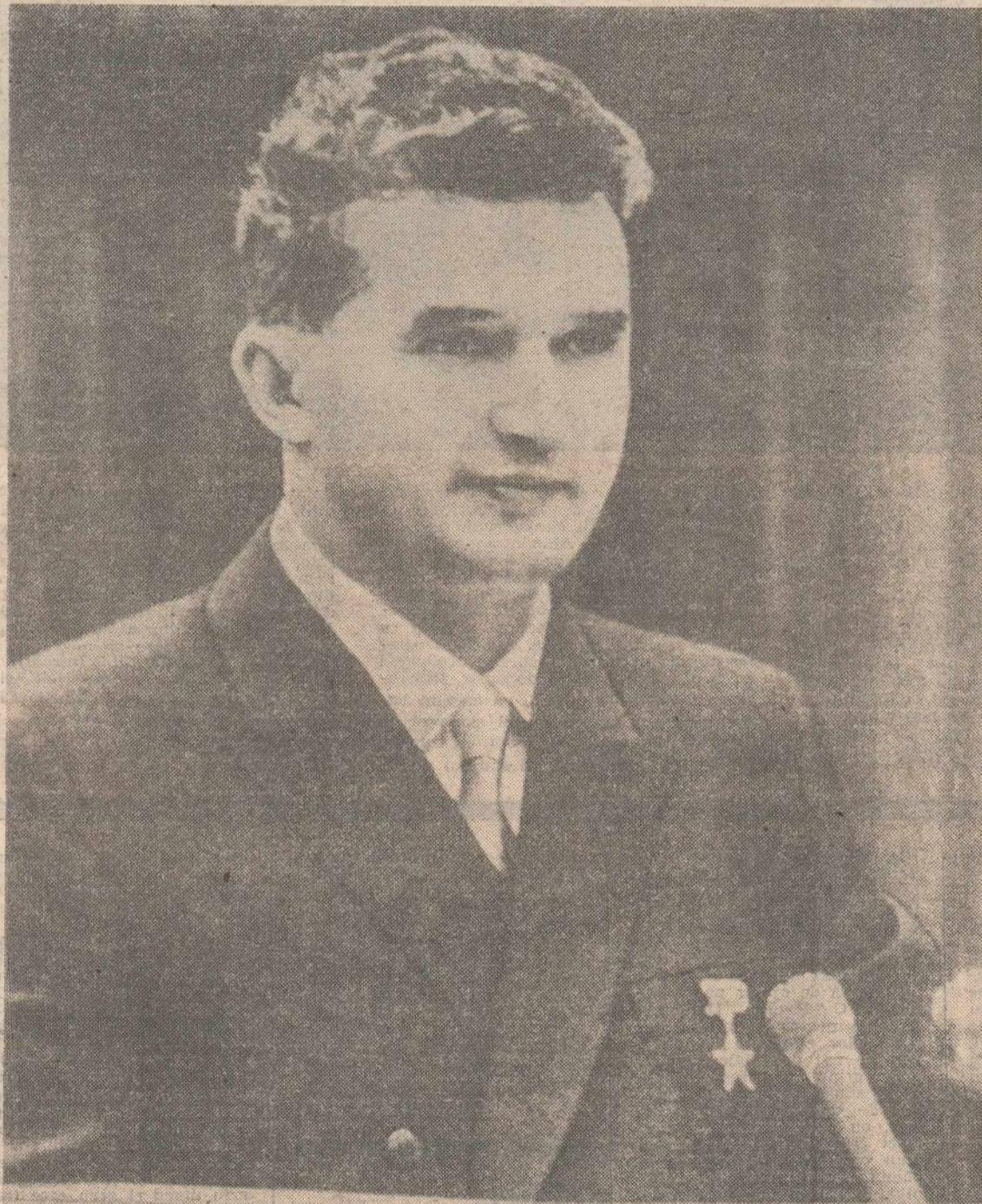

flacără

anul XXXIII
29 Vineri
20 IULIE
1984

săptămînal editat de frontul democrației și unității socialiste

*Întreaga Patrie Română, de dreptul ei suprem flămîndă,
Garant al libertății sale, l-a ridicat pe Fiul ei*

IULIE 1984

O ORĂ
DE VÎRF
ÎN RECOLTA
FIECĂRUI AN:

Bătălia griului

reportaje în paginile 2–3

IULIE 1965

O ORĂ
DE REVERBERAȚIE ISTORICĂ
ÎN DESTINUL
ROMÂNIEI MODERNE:
**Congresul al IX-lea
al Partidului
Comunist Român**

(comentarii în paginile 4–7)

Temei pentru liniștea noastră de fiecare zi:

• Măsuri pentru sporirea producției agricole

**Tovarășul
Nicolae
Ceaușescu
a făcut
o vizită
de lucru
în unități
agricole
din județul
Constanța**

Recenta vizită de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, în unități agricole din județul Constanța s-a desfășurat în atmosferă entuziastă și de susținere de către toti comuniștii, de întregul nostru popor a hotărrii plenarei C.C. al P.C.R. cu privire la realegera. În cadrul Congresului al XIII-lea, a tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al Partidului Comunist Roman. În același gînd și aceeași simțire cu întregul partid și popor, locuitorii județului Constanța au salutat această hotărîre cu vibrantă emoție patriotică, cu nerămurită bucurie, cu deplină și entu-

ziastă aprobare, cu profundă satisfacție, văzind în reînvestirea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de partid garanția sigură a viitorului luminos al patriei, a independenței și suveranității ei.

Pe parcursul vizitei, ca de fiecare dată cînd s-a aflat în mijlocul oamenilor muncii, tovarășul Nicolae Ceaușescu a trasat sarcini și a dat orientări și indicații valoroase privind atât organizarea exemplară a campaniei de recoltare și de întreținere a culturilor, cât și infăptuirea neabătută a programului privind dezvoltarea și modernizarea continuă a agriculturii noastre socialiste. Astfel, la C.A.P. Pecineaga, secretarul general al partidului,

analizind modul de folosire a fondului funciar, a indicat organelor agricole iudetene și conducerii Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare să întocmească un program special pentru plantarea treptată cu vii și livezi, precum și cu plante furajere a dealurilor și pantelor din județ, fiind eliberate astfel terenurile de la ses care să pot semăna cu cereale și plante tehnice. Aplicarea acestor măsuri va duce la sporirea producției de gru, porumb, sfecă de zahăr, floarea-soarelui și, de asemenea, va asigura extinderea suprafețelor cu vii și livezi pe terenuri improprii culturilor cu cereale. Conducătorul partidului și statului a sub-

liniat că agricultura noastră oferă condiții din ce în ce mai bune, posibilități sporite de cîstig, fiind necesar să se activeze pentru ca tineretul să rămînă la sate, să poată desfășura o activitate corespunzătoare pregătirii sale, să-si aducă din plin contribuția la dezvoltarea și modernizarea agriculturii noastre socialiste. Indicația ca pe viitor să se aibă în vedere o densitate mai mare pe metru pătrat a plantelor a fost dată atât la Întreprinderea Agricolă de Stat Amzacea, cât și la Cooperativa Agricolă de Producție Ciocirlia de Jos. La Întreprinderea Agricolă de Stat Poarta Albă a fost ridicată, printre altele, problema asigurării transportă-

Lupta de la Dragalina

Ce lume veselă se duce la mare! Iar acceleratul 825 își respectă rangul, nu merge ca un personal, vreau să spun, ci fugă prin intinderile de gru ale Bărăganului, insuflând parcă și el de veselie de pe culoarele și din compartenile lui, unde se ride chiar și din nimic, în euforia vitezei cu care cimpia aleargă în urmă. Vacanța îi face pe oameni să se răsfete ca niște copii și aerul dinținet de vară e răcoros și proaspăt și fraged ca un fruct de preț. Cobor la Ciulnița. Pe-o placă metalică prinsă de-un zid al gării, chiar lingă biroul șefului de stație Vasile Bordea, cineva a avut grija să scrie: „43,29 metri deasupra mării”. În urma trenului vesel descopăr de-a lungul zilei aici, în comuna Dragalina, o încordare și un inversunat efort care în chip surprinzător nu amintesc decât prea puțin de bucuria aceea frumoasă ce umple inimile oamenilor atunci cînd au de cuces griul. Ce să-a întiplat, eare, la Dragalina? Secerisul se apropie de sfîrșit și acesta ar putea să fie un motiv de mulțumire dar iată că nu este, după cînd imi dau seama, iar observația aceasta mă întrigă cu atît mai mult cu cît, împreună cu primarul Constantin Proca și cu secretarul Consiliului popular, Ion Plesă, văd că printre paiele rețezate ale mîriștei n-a rămas un bob de griu. În reglarea combinelor a început atîta grija, zice și di-

rectorul S.M.A.-ului, Dumitru Matei, incit începe să fie împede că și într-o astfel de operație oamenii pot să deprindă gustul perfecționii. Cei din Dragalina ar putea să se laude cu isprava astă a lor dar nu se laudă deloc. O întimplare petrecută în urmă cu mai bine de-o lună î-a făcut să fie mai scumpă la vorbă și au dreptate să credă că zilele secerisului, cind oricărti ar fi de grea munca e plină parcă de bucuria unei sărbători, înseamnă pentru ei și umbra de tristețe că ar fi avut de cules mai mult gru dacă pe 8 iunie nu s-ar fi abătut peste pămînturile lor și grindină nenorocită, cu ghiule de gheăță mari cît oul de găină. Cind au dat telefon la județ, imediat, cineva de-acolo le-a zis că sunt nebuni. Si avea și acela dreptate, fiindcă era într-adevăr de necrezut. Între bătrinii satului s-a găsit unii care să spună că o grindină atât de mare nu-a mai fost de cind erau ei copii, pe la începutul secolului, iar alții au recunoscut că aşa ceva nu-a mai văzut niciodată. Vreo 60 de oameni au fost duși la spital, la Călărași, plini de vinătăi, și cățiva cu capul spart. Mai rău-nă păti nimeni, și astă tot a fost bine. Iar în urma tăvălugului aceluia mereu s-a știut, desigur, că lamentările n-ar fi putut ajuta cu nimic, anul agricol trebuia reluat, într-o oarecare măsură, de la început, printre-o muncă fără răgaz, printre-o muncă avind ceva din încrinarea unei lupte. Constantin Proca și Ion Plesă nu ezită nicidcum să spună că oamenii au fost, în această împrejurare, adevărați eroi. Pe-o latură a unei șosele ei imi arată porumbul semănăt astă-primăvara, la vremea lui, iar de cealaltă parte porumbul semănăt în urmă cu patru-cinci săptămâni. Între grupu-

rile de tărani care au leșit la prăsilă se află și președintele cooperăției, Ștefan B. Ștefan, împreună cu o parte dintre cei care lucrează în comerțul comunei. Tot satul se zbate, muncește cit și ziuă de lungă și nu se poate să nu vină să dea și ei o mină de ajutor pe pămînturile C.A.P.-ului Dragalina. Aflu că pentru repararea acooperișurilor e nevoie de cîteva zeci de mii de țigle și că în urma grindinei a fost nevoie să se aducă un vagon și jumătate de geamuri. Aerul s-a încins, nu mai e răcoros ca un fruct și valurește ca la gura unui cupor; mai departe, pe pămînturile I.A.S.-ului Ciulnița, în partea de nord a comunei, combinele înaintează în lumina zilei ca într-o lăvă albă, dogoritoare. E drept, spune contabilul șef al întreprinderii, Petre Coșman, să amintim că au sărit în ajutorul lor și alții, cel din Oltenița, Ciocânești, Mircea Vodă și Roșeti, care le-au trimis 40 de tractoare și 35 de mașini pentru a stringe și-a insiloza griul strivit de grindină, vreo 2 000 de tone. În săpte zile s-a refăcut totul, Bărăganul părea în această parte a lui un sănătate, s-a lucrat și în schimburi de noapte, oamenilor li s-a adus mincarea în cîmp și tot acolo atipă, ca să prindă o fărâmă de somn, cind cădeau ruptii de oboseală. Aratul, discutul, semănătul s-au făcut pe banii statului. Mai departe, adică prășilele, erbicidarea, irigațiile se fac pe banii întreprinderii. Dintre cei 20 de mecanizatori ai I.A.S.-ului care lucrează pe combine, 12 au fost trimiși să culeagă griu prin alte părți ale județului, în primul rînd la cei care au venit să ajute la Dragalina. Alții, între care Vasile Rizea, Constantin Neagu, Vasile Ioană, Ion Oprea și Petre Stă-

nescu au rămas acasă, pentru a culege griul care a scăpat teafăr. Spre deosebire de alți ani, spun ei, nu le lipsește nimic, nici motorină, nici piese de schimb, nici chiar acumulatori. Însă acum au de strîns mai puțin griu. Pentru ei, cum spune și șeful silozului, Mihai Dimitriu, bucuria se amâna pentru vremea când va începe culesul porumbului. Înă atunci, însă mare, trece trenuri veșle, de vacanță.

DUMITRU ELIADE ■

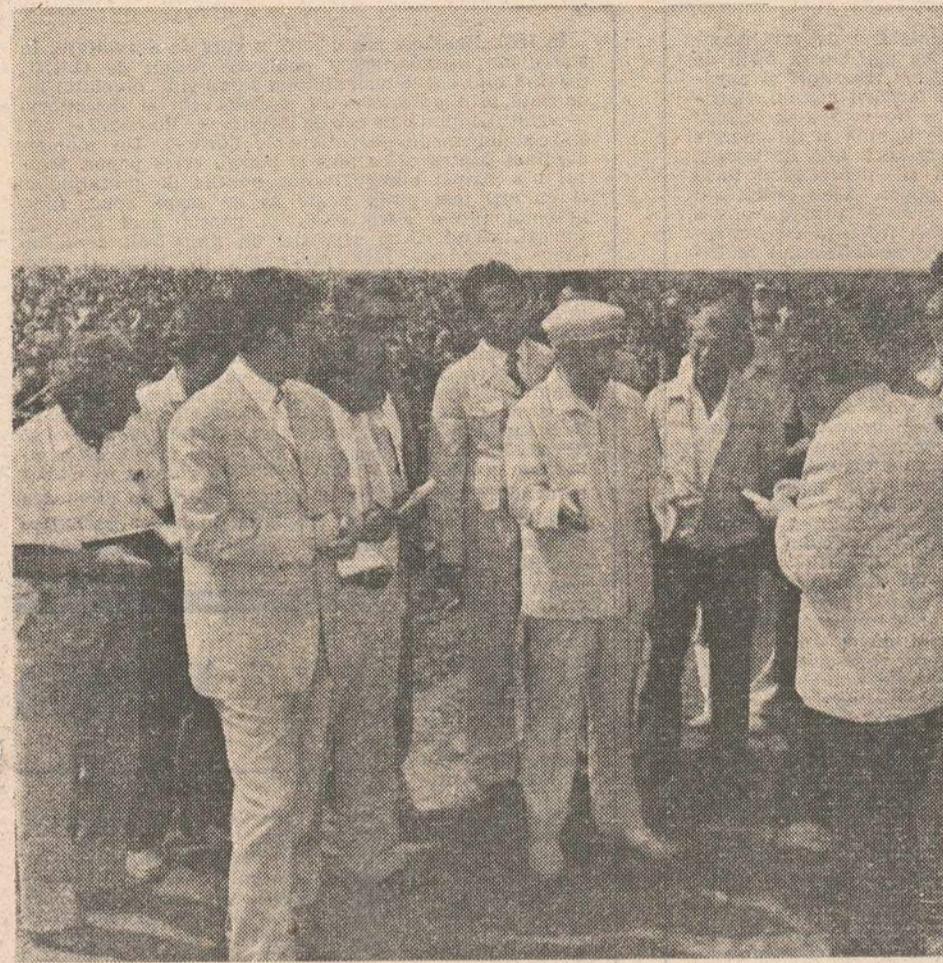
Piine, pînișoara noastră

Lumea se uită la griu ca la o minune. Piinea noastră, pînișoara noastră zic ei cind privesc la spicile mari și la holda deasă. Anul trecut n-au ieșit decât vreo cîteva sute de kilograme la hecă. Abia a fost griu pentru a da oamenilor din comună cele 150 de kilograme. Și griul a fost slab, cu bobul secat, că plutea tot pe deasupra apei și dacă-l măcinai și puneai de piine, ieșea un fel de lipie dintr-un aluat scrobît și urit la privit. La gust era și mai rău. Anul trecut a fost secetă și n-a fost griu. Anul acesta la Scurtu Mare și griu și oamenii vor avea piine. A venit ziua de miercuri și inginerul-sef al C.A.P.-ului din Scurtu Mare, Ilie Petris, s-a dus cu găsetă la Talpa ca să chemă

combinele acasă. Joi dimineață intrăm în lanuri și miercuri seara toate mașinile trebuie să fie pe poziții și-n stare de funcționare. Și miercuri seara, în capul unui lan de 75 de hectare, întins între Scurtu Mare și Valea Poștei, se aflau 17 combine pe picior de război, așteptind semnalul de atac. Între timp, la sediul cooperativei, sub supravegherea magazinierului, Dumitru Birleanu lopătează cele cîteva tone de griu din recolta de probă. Soarele se uită mereu peste movile intunecate de boabe și le usucă incet. Li s-a spus să seceră, orice-ar fi, și ei au intrat în lan și au ieșit cu un griu umed și greu care trebuie uscat la soare. Recolta de a doua zi va fi recolta adevărată. Griul uscat va fi dus direct în baza de recepție de la Oltenei. Adică ar fi putut să fie dus, joi, 12 iulie 1984, la ora 7, puțin după răsăritul soarelui, două camioane încărcând griul din magazie și se pregăteau să plece la Oltenei. În capătul solei de 75 de hectare se adunase atîta lume incit aveai sentimentul că în acel mijloc de cîmp peste care se prăvălesc vîtrele de foc ale cerului va ateriza în curind un avion marcat necunoscută. Veniseră mecanicii, femeile care să tale spicile în jurul stîlpilor de curen electric, președintele C.A.P.-ului, inginerul Alexandru Mihail, preocupat pînă la ultimul detaliu de pregătirea campaniei, seful de post, copiii veniți cu vacile, bătrinii ieșî și se mire, o reprezentantă a consiliului popular comunul, paznicul de cîmp, pompierul de serviciu, mecanicii secției, mașini I.R.T.A. și mijloace de transport ale cooperativei, o întreagă lume adunată în această tabără din care urma să înceapă cucerirea griului. Alexandru Mihail i-a adunat pe

pîinea țării se află între întîile griji ale președintelui

• Ceasul griului bate ora exactă •

rii urgente a recoltei la bazele de recepție, iar la Cooperativa Agricolă de Producție din comuna Cumpăna s-a insistat asupra imbunătățirii solurilor plantelor legumicole.

Desfășurată la o săptămână de la fructuosul dialog purtat cu oamenii muncii din județele Sibiu și Alba asupra problemelor de mare actualitate ale economiei noastre nationale, întîlnirea cu lucrătorii ogoarelor dobrogene a prilejuit un fructuos dialog în probleme importante pe care le ridică noua revoluție agrară din tara noastră — folosirea cu maximă eficiență a fondului funciar, introducerea rapidă în practica agricolă a celor mai

noi și importante rezultate ale cercetării științifice de profil, utilizarea la întreaga capacitate și cu rândamant sporit a puternicei baze tehnice cu care sunt dotate unitățile agricole, organizarea exemplară a campaniei de strângere a păioaselor și de întreținere a culturilor prășitoare, înăpunerea integrală și la termen a programelor speciale elaborate sub directa îndrumare și cu contribuția personală, hotărâtoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru această ramură a economiei naționale.

Evidențind preocuparea directă a conducătorului partidului și statului nostru pentru organizarea exemplară a campan-

iei de recoltare și de întreținere a culturilor, pentru infăptuirea neabătută a programului privind dezvoltarea și modernizarea continuă a agriculturii românești, vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, întîlnirile și discuțiile pe care le-a avut cu lucrătorii ogoarelor dobrogene au prilejuit, ca de fiecare dată, o analiză profundă, cu largi implicații prin concluziile și indicațiile formulate direct, la fața locului, pentru dezvoltarea agriculturii la un nivel superior. Totodată, secretarul general al partidului a indicat conducerii ministerului de resort, organelor agricole, organelor și organizațiilor de partid din județ și din întreaga

țară să actioneze pentru imobilizarea ritmului de lucru la recoltare și, ca urmare, pentru eliberarea terenurilor în vederea insămintării urgente a acestora cu culturi duble. Fiecare moment al vizitei a oferit imaginea grăitoare a dragostei și prețuirii cu care este înconjurate pretuindeni secretarul general al partidului, a hotărârii neabătute de a infăptui Programul partidului de edificare a socialismului pe pămîntul patriei noastre, de progres și înflorire multilaterală a tării noastre, angajamentul de a întâmpina cu noi și mari succese a 40-a aniversare a eliberării și Congresul al XIII-lea al partidului.

ION CODRU ■

toți mecanizatorii, și-a început o scurtă și severă discuție despre soară oricărui bob de gru. Au venit cărțile cu apă. Soarele a început să încingă metalul și să pătrundă adinc în carne. Pentru prima dată urgia căldurii și bucuria pe tărani din Scurtu Mare. Era dovedă că vara a pus stăpînire pe lume și vor purta bătălia gruului în condiții normale de arșiță. Pomplerul cu paznicul de cîmp fac parfău. Ies 3 800 zice unul. Pe un chil că ies patru mii și ceva, zice celălalt. Pe aiurea o fi puțin. La Scurtu Mare unde ani și ani, decenii la rînd, oamenii n-au scos decât recolte de 600—700 cel mult 1 000 de kilograme de gru la hektar, o medie de patru tone pe hektar înseamnă un an de ținut minte. Se face ora 10. Prima mașină face o probă. Marin Cocan lasă combina să înghețe cățiva metri de lan și-o oprește, urcă pe bunăcăr, scoate o mină de boabe, le ia între măsele și închide ochii de parcă ar vrea să afle cine știe ce mesaj secret al gruului, apoi coboară, se uită la paiele din urma ei și clatină din cap. Vine și președintele Mihail, ce zici, nea Sandule? deși nea Sandu e tînăr și nu arată ca un tată cu trei fete, și Alexandru Mihail căută și el în paiele lăsate de combină și descoperă cîteva boabe și zice, mai strîngă vîntul, și închneră Luminija Păgîlă, șefă fermei nr. 1, îl zice mecanizatorului să închidă nu știu ce sită și omul intră sub mașină și face oarecare operațiuni și apoi îl dă drumul. Mergă! Președintele face semn și celorlalți, îi cheamă cu brațul, și una cite una Gloriile adormite și leneșe la mers încep să se urnească, să fluiere ca trenul și să pătrundă în lan. Le aud pe femei cum vorbesc de piinisoară, de piinică,

și folosesc diminutive ca o dovadă a respectului care-l au pentru piine. Anul acesta este gru și lăranit din Scurtu Mare vor avea piine pe masă. După o evaluare a inginerului-șef Ilie Petriș anul acesta de pe 1 300 de hectare va ieși gru destul. Cei din Scurtu Mare, pe sola lîngă care am stat, n-au lăsat nici un spic de izbeliște. Au adunat și cele risipite pe drum. Ei știu prețul piinii. Nimeni nu trebuie să-l învețe să nu risipească. Se face amiază. Camioanele care la Oltenei, cără tractoarele cu remorci, tot ce este utilaj de transport umbără la coada combinelor, încarcă și pleacă la bază. Numai că de pe la ora unu nu mai sunt mijloace de transport. Drumul pînă la Oltenei durează o oră dus, o oră intors, plus o oră de stat la rînd, la descurcat, în bază. Utilajele nu mai ajung. Să aștepte întoarcerea lor de la Oltenei înseamnă să oblige combinile cu buncările pline să staționeze la marginea lanului. Bărbat ferm, inginerul Mihail hotărăște scurt, ducem gru și-i descurcăm pe platforma de beton de la cooperativă, să fie scos din lan ca să nu se schimbe vremea. Cîteva tractoare cu remorci cără la cooperativă și se întorce repede să deserte buncările combinelor. Viore o primă veste. Ar fi peste 4 000 de kilograme la hektar! Piinisoara noastră, piinică noastră spun femeile care adună spicile și tăie cu secera în jurul stililor de curent electric unde combinile nu ajung. „Noi am solicitat la I.R.T.A. necesarul mijloacelor de transport pentru perioada recoltării și ei nu ne-au pus la dispoziție nici jumătate. Din cauza lor suntem într-o situație dificilă, dar pentru a nu pierde nici un kilogram de gru am luat

măsura de a-l depozita temporar la cooperativă”, zice Alexandru Mihail.

CORNEL NISTORESCU ■

„Adună spicile ale, din ele ies două pîni!”

Aplec urechea deasupra cimpiești deslușesc, pentru a cîta oară?, sunetul metalic al lanurilor. Treier un spic în palmă și din cămășile vegetale apar boube de culcarele focului pal. E copt, zice inginerul Constantin Șerban, trăgind spre mine cu coada ochului. Se uită peste întinderea pe care n-o poti cuprinde cu privirea și este amintit de cîndton la hektar! Anul a fost greu, nu speram la producția asta. Inginerul este directorul Statuii de masini agricole din CUASC Sibioara (Constanța), iar lanurile de gru, aproape o mie de hectare, pe care ne aflăm noi acum, aparțin Cooperativei agricole de producție Corbul de Sus, una dintre cele sase cooperative cîte insumează acest consiliu unic agroindustrial. În lan au intrat, sub ochii noștri, 17 combine, 9 prese de balotat, 5 tractoare cu cîte două remorci, care transportă gru la baza de recepție și la sediul cooperativelor, și alte 10 tractoare stau gata pregătite pentru dezmiriștit, discut, cum și patru semănători. De ce atîea mașini? Pentru că toată această activitate este organizată a se

desfășură în flux continuu. Pe măsură ce se recoltează gru, presele fac baloți, baloții se transportă imediat și din urmă intră tractoarele la dezmiriștit, la discut, pregătesc terenul pentru culturile duble. Pămîntul nu-i lăsat nici măcar să răsuflă. Atenția tuturor însă este îndreptată spre gru, spre gruul care trebuie adunat bob cu bob. Lucrarea asta, deși cunoscută de mecanizatori, o fac doar în fiecare an, a fost pregătită la nivelul CUASC-ului Sibioara, ca de altfel la nivelul întregului județ Constanța, foarte în amănunt: în primul rînd au fost instruiți oamenii, cărora li s-a amintit felul în care trebuie să regleză, în funcție de starea de umiditate a lanului, aparatelor de tăiere și de treier ale combinelor. Li s-a mai amintit oamenilor că e imperios necesar să se adune fiecare spic, să se evite, astfel, risipa, risipa care poate dijumi râu producțiiile, ciștigurile cooperatorilor și mecanizatorilor, piinisoară tării. Au fost reparate la vreme, controlate și probate, probate chiar și cu boabe înainte de intrarea în lan, toate combinile. Astfel, par justificate, sprinjinte pe un oacare temei afirmările inginerului-șef al CUASC-ului Sibioara, Vasile Marinescu, om cu multă experiență, specialist de renume în tot județul, cind susține că în zece zile bune de lucru mecanizatorii vor aduna întreaga recoltă de gru, de pe toate cele 5 115 hectare cîte există de recoltat în întregul CUASC.

Dar „zile bune de lucru” nu înseamnă numai zile cu soare, ci înseamnă și funcționare în plin a combinelor. Și pentru a asigura această funcționare s-a adus la fiecare tabăra de lucru cîte un atelier mobil, s-au dețăsat în cîmp mecanici care să repară defectiunile apărute pe parcurs, se aleargă după piese

de schimb, fiindcă o combina care stă pe margine înseamnă tot pagubă. Așa se face că Victor Enache și Florică Nedelciu, mecanici de serviciu acum, sint solicitați, ca să ne exprimăm într-un limbaj adecvat, la întreaga lor capacitate.

Pentru menținerea acestui ritm, inginerul Eleodor Micodin, inginer-șef la CAP Corbul de Sus, unde am văzut lanurile cele mai bogate, și-a înprimat propriul său ritm: aleargă de la o combina la alta, dă indicații, verifică aparatele de tăiere și de treier de trei ori pe zi, trimite un sofer cu un ARO să aducă mincarea combinelor aici în cîmp, mută tabăra de sub linia de înaltă tensiune și, probabil, va mîncă mai la urmă. De ce atîta ritm, atîta gravă, urgentă? Fiindcă lanul copt, după o lege vitală a plantelor, începe să se scutească. Bobul de gru caută din nou pămîntul pentru o nouă incoltire, pentru eternizarea speciei. Si ca să se evite orice riscă de nevoie de acest ritm!

Poposim pe terenurile Cooperativelor agricole de producție Năvodari, unde sunt de recoltat 250 hectare cu gru, gru bun după cum ne asigură Valentina Ionescu, inginerul-șef al cooperativelor. Cinci combine sunt în lan, iar două dintre ele au venit să-și descase buncările. În remorci bine etanșate gru curge ca aurul și începe drumul piinii, drumul către sărușul buzelor noastre. De undeva din cîmpia intinsă a Dobrogel, cuprinsă de floruri acum, apare încă un om care, ajuns în dreptul combinelui lui Bubuloc Roman, îl face semn combinelui să opreasca; și arată căteva pale de gru culcate la vîîîint și îl aud spunindu-i: „la-l și pe asta, că de aici les două piini!”

N. GRIGORE MĂRĂȘANU ■

O oră de reverberație istorică în destinul României moderne:

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român

Cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român a fost congresul „redescoperirii României”. La 19 iulie 1965 cînd se deschideau lucrările sale ne aflam la douăzeci de ani de la eliberare, într-un moment de decantare supremă a forțelor care acționau în sensul viitorului, într-un moment de fierbințe efort constructiv și de reevaluare a tacticii și strategiei în edificarea noii orînduirii, a noii societăți în numele căreia trăiam, în numele căreia muncem cu abnegație revoluționară. Ne aflam într-un moment în care frontul progresului, al acțiunii dinamice, al construcției romantice se desprindeau de sub presiunea unor evenimente și concepții ce ingreunau și uneori chiar deturau sensul noului, al creației, al acțiunii revoluționare, într-un moment în care principiile și sloganile insuflitoare trebuiau să-și găsească acoperirea în aurul faptelor și al atitudinii față de societate, față de istorie. În acest sens Congresul al IX-lea a fost pentru noi toti deschizător de drumuri și de orizonturi, uneori nebănuite, alteori visate, congresul devăvărurilor epocii și al redactării unui nou scenariu al viitorului României socialiste și comuniste, iar prin glasul partidului, prin glasul tovarășului Nicolae Ceaușescu am simțit cum se exprimă gindurile noastre cele mai înalte și visurile noastre cele mai scumpe.

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a reprezentat pentru istoria noastră un vast și magistral program de o excepțională însemnatate pentru viața partidului și a intregului nostru popor. În documentele sale vizionare și fundamentale pentru ordinea noastră de zi cu zi, ne recunoaștem cu toate speranțele noastre, cu toate luptele în care am biruit și în care rămîne mereu loc de mai bine, cu toate ideile și interesele noastre, cu sacrificiile și eroismul, cu toate greutățile pe care le-am biruit și pe care mai avem a le birui, cu toate erorile pe care le-am corectat din mers, cu toate izbinzile care ne-au așteptat și ne așteaptă încă.

Este limpede pentru oricine că în cuvintele rostite de la tribuna Congresului de către tovarășul Nicolae Ceaușescu ne recunoaștem pe noi însine ca și cum ar fi fost rostite de noi. Ele ne-au deschis perspectiva limpede a destinului nostru în existent, ele ne-au înarmat cu puterea de a ne gîndi viața din perspectiva istoriei, mai presus de orice conjunctură, mai presus de orice interes personal pentru că reprezintă interesele națională noastră, pentru că ne înarmau cu jaloanele concrete ale idealului nostru revoluționar, care în acești nouăsprizece ani de luptă și muncă au dus la propăsirea economică și socială a țării, la progres și civilizație, la consolidarea independenței, libertății, democrației, unității, dreptății, omenei, demnității, înțelegerii cu toate popoarele lumii, a păcii. Spiritul celui de-al IX-lea Congres al partidului a transformat fundamental perspectiva în care ne implicăm zi de zi, perspectiva istoriei noastre imediate și viitoare, a declanșat o cotitură în modul de abordare a problemelor societății, a destinului național, într-un stil profund creator și dinamic, străin închisării și dogmelor, de largă și totală deschidere

spre realitatea viei, spre exigențele reale nu imaginare, decongelind lozincii care își pierduseră forța de mobilizare și propunind altele, noi, fierbinți și angajate în sensul progresului și al fericirii omului. Spiritul lucrărilor celui de-al IX-lea Congres s-a difuzat în mase ca un val proaspăt de lumină și de energie care a preschimbat atitudinea noastră față de istorie, trăgind toate celulele societății și descătușind forța creatoare a întregului nostru popor. Acest spirit s-a amplificat de-a lungul istoriei noastre următoare, s-a reafirmat și completat în strînsă legătură cu problemele ivite în marsul construcției socialismului multilateral dezvoltat, la celelalte congrese fundamentale pentru biografia noastră, la Congresul al X-lea, al XI-lea, al XII-lea, la conferințele naționale ale partidului, care au decis o continuă escaladare de trepte spre ideal.

Desigur, în acești nouăsprizece ani care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului nu am fost scutiți de încercări, de dificultăți, de ezitări, de confruntări cu probleme grave, unele provocate de propriile noastre deficiente, de propriile erori în abordarea nouului, în sincronizarea eforturilor, în evaluarea unor posibilități și resurse, unele provocate de evoluția situației economice mondiale, de crize și recesiuni care s-au proiectat, fatal, și asupra noastră.

Întreg acest bilanț revoluționar al istoricului Congres al IX-lea al Partidului Comunist Român, care pare lucrarea mai multor generații și nu a uneia singură, se asociază de numele celui pe care, în unanimitate cu partidul și țara, delegații la congres l-au ales cîrmaci al nostru, încredințându-i speranțele, interesele, visurile, și nevoile noastre ale tuturor, de numele tovarășului Nicolae Ceaușescu, fiul cel mai iubit la acestui moment, în care se desfășură și devenirea sale. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a dărât patriei și poporului, începînd cu cel de-al IX-lea Congres al partidului, în acești ani tumultuoși și patetici, de mari izbinzi și de mari confruntări, fierbințea sa dragoste de neam, de țară, excețională sa clariviziune și înțelepciune, uriașă sa putere de muncă, forță gîndirii sale științifice, creatoare, el a adus o vizită nouă, revoluționară, în spiritul celor mai nobile tradiții istorice, profund comunista și profund patriotică, pentru libertatea și demnitatea, progresul și independența României. Sub conducerea sa am devenit ceea ce suntem. De aceea, cînd spunem astăzi Congresul al IX-lea, spunem de fapt epoca Nicolae Ceaușescu a istoriei noastre revoluționare.

Evocînd în acest moment din iulie excepțională importanță a celui de-al IX-lea Congres al partidului evocîm de fapt tot ceea ce am realizat în acești nouăsprizece ani din istoria țării, subliniind strălucirile care au caracterizat timpul biografiei noastre, a muncii libere și a creației libere, privim cu mai multă încredere în viitor, în viitorul României socialiste și comuniste.

ADRIAN DOHOTARU ■

În 1965, România era o țară în curs de dezvoltare. În statisticile internaționale publicate recent de O.N.U., privind rata dezvoltării statelor lumii și a nivelului lor de viață, prin indicatorul cel mai elocvent și definitiu — venitul național pe cap de locuitor — România se află între statele mediu dezvoltate ale Europei. Un moment cardinal pentru orice țară și pentru orice popor. Faptul n-a scăpat observatorilor politici de prețuindeni și cu atât mai puțin poate să ne scape nouă, fiind adunată într-o cifră viață și istoria unei societăți întregi, stînd că se află aici un timp trăit denș, un timp constructiv fără precedent, un timp al unei renășteri omniprezente, un timp cu o durată însă extrem de scurtă, a ultimilor încă neimplinîte două decenii. Timpul pe care îl numim cu drept temei și cu mindrie „Epoca Ceaușescu”. Sint și mai puțini anii, de cînd secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, aducea în față partidului și poporului această idee magistrală, această idee-forță de a ne dimensiună astfel rata și ritmurile dezvoltării incit, în cel mai scurt timp posibil să putem să ne situăm alături de statele europene medii. Momentul era propice, societatea socialistă românească avea resursele și acumulările necesare pentru un asemenea deziderat. Ele își aveau sorginte în noua deschidere și noua concepție privind construcția socialismului din România în epoca modernă promovate de Congresul al IX-lea al partidului, în gîndirea profundă noastă de politică economică a secretarului general. Analizind societatea și realitatea românească în toate structurile și articulațiile ei și, înțînd cont de toate tendințele și interrelațiile din lumea contemporană, din economia mondială, fidel principiilor fundamentale și legităților generale ale marxism-leninismului elaborează însă o strategie proprie, pe baza particularităților naționale, ca și tacticile corespunzătoare, de construcție a societății sociale multilateral dezvoltate. Începînd de aici, fiecare cincinal și aproape fiecare an, a marcat o etapă în exprimarea concretă a acestui concept de o mare nouăitate, pentru tezele comunismului internațional. Ca trăsătură fundamentală a concepției fiind dezvoltarea multilaterală și echilibrată a întregii societăți, aceasta însemnînd a tuturor ramurilor economice, sociale, culturale și a tuturor zonelor țării. O strategie cîrtea i-au fost subordonate tacticile de politică economică profund științifice ancorate pe resursele interne, posibilitățile materiale și umane ale țării. În 1968, să ne reamintim, printre actele menite să transpună în viață aceste teze, a fost reîmpărțirea administrativ-teritorială a României, vechea împărțire pe unități mari care centralizau excesiv fondurile de investiții și posibilitățile de avans doar ale unui număr mic de mari orașe și zone, a frinat creșterea altora, a menținut în stare de inapoiere multe localități, creînd o imagine sincopată și contradictorie. A fost astfel regîndită politica de investiții așa încît nu mai există zonă, județ și oraș mare sau mic, să nu fi beneficiat, în acești ultimi 19 ani, de importante fonduri, în care să nu fi apărut platforme industriale și, în rela-

Vocăția

Puterea Adevărului

rile și nevoile noastre ale tuturor, de numele tovarășului Nicolae Ceaușescu, fiul cel mai iubit la acestui moment, în care se desfășură și devenirea sale. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a dărât patriei și poporului, începînd cu cel de-al IX-lea Congres al partidului, în acești ani tumultuoși și patetici, de mari izbinzi și de mari confruntări, fierbințea sa dragoste de neam, de țară, excețională sa clariviziune și înțelepciune, uriașă sa putere de muncă, forță gîndirii sale științifice, creatoare, el a adus o vizită nouă, revoluționară, în spiritul celor mai nobile tradiții istorice, profund comunista și profund patriotică, pentru libertatea și demnitatea, progresul și independența României. Sub conducerea sa am devenit ceea ce suntem. De aceea, cînd spunem astăzi Congresul al IX-lea, spunem de fapt epoca Nicolae Ceaușescu a istoriei noastre revoluționare.

Evocînd în acest moment din iulie excepțională importanță a celui de-al IX-lea Congres al partidului evocîm de fapt tot ceea ce am realizat în acești nouăsprizece ani din istoria țării, subliniind strălucirile care au caracterizat timpul biografiei noastre, a muncii libere și a creației libere, privim cu mai multă încredere în viitor, în viitorul României socialiste și comuniste.

ADRIAN DOHOTARU ■

Made in Romania

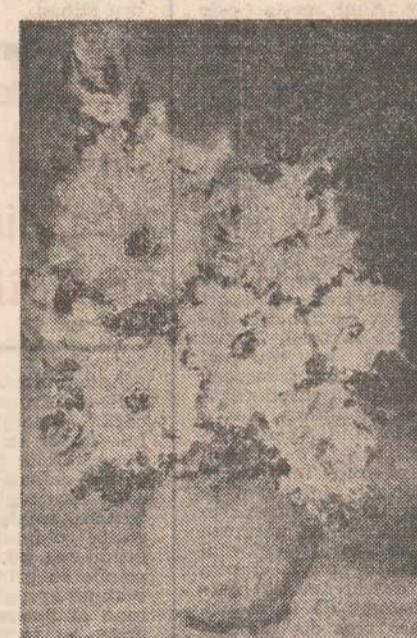
Marca garantată

Sunt mașini din Italia, din Franță, R.F.G. sau Anglia care trag în față întreprinderi și încarcă în mare grăbă. Drumurile Europei sunt lungi și, oricăt ar părea de impropiu, unele dintre ele pornește de la Tîrgu Secuiesc. În primul moment mi-am imaginat o fabrică veche, în stilul vechilor ateliere meșteșugărești cum au fost în mai toate orașele transilvane și care, mai tîrziu, s-au dezvoltat și au început să aibă o producție specializată. Întreprinderea de confecții din Tîrgu Secuiesc are infățișarea unui bloc de locuințe și este o construcție recentă. La 22 august 1969 a fost dată în folosință și la primele zile de la deschidere, aici se croiau sortujete, halate, uniforme școlare și mănuși de protecție muncii. În studiu tehnic-economic, întrreprinderea din Tîrgu Secuiesc a fost profilată pe „costume de bărbați mediu sătesc”. La ora aceasta confecții din Tîrgu Secuiesc se vind în toate marile capitale ale modei de la glob, fac concurență la Roma, la Paris, la Londra, la New York, la Montreal sau la München.

N-am avut plăcerea să-l cunosc pe omul care a făcut din această întreprindere o firmă. Dar pe toti cei care î-am întîlnit î-am auzit vorbindu-l de bine. De foarte bine, cu un sentiment de respect și de admirație. Vorbeau despre un om integrul. Fostul director al acestei întreprinderi, Iosif Stemner, a fost croitor. Nu știi dacă se jenează de profesia lui. Presupun că nu din moment ce a condus o fabrică de confecții și a făcut-o exemplar, reusind să-ăducă de la „costume de bărbați mediu sătesc” la pantaloni mediul parizian. Oricum, lui i se datorează profilarea fabricii care, din 1978, nu produce decit pantaloni. După pensionarea acestui om deosebit, conducerea fabricii a fost preluată de economistul Năgori Attila, venit la confecții cu 10 ani în urmă, dintr-o in-

tenție simplă, aceea de a se muta mai aproape de casă. La fel au venit la Tîrgu Secuiesc și maștri, și specialiști în confecții, oameni care lucraseră ani și ani la Odorheiu Secuiesc, la Focșani, la Vaslui. „Fabrica asta a început fără nici un specialist în confecții. În oraș nu era nici un fel de tradiție în acest sens. Au venit cîțiva oameni de aici care lucrau la alte fabrici și-n rest oameni din comunele învecinate și din oraș, calificați la locul de muncă. Cind au venit aici, mulți arătau oameni de la țară. Acum, cind se ieșe din schimb, parăcă asîști la o gerădă a modei. În urma vizitelor efectuate de tovarășul Nicolae Ceaușescu în anul 1977 s-a hotărât construirea în Tîrgu Secuiesc a unei platforme industriale care să cuprindă și industria de confecții. Întreprinderea noastră a intrat prima în funcțiune și după ea au urmat întreprinderile mecanice, întreprinderea de amidon și glucoză. Întreprinderea de prelucrare laptei și, mai tîrziu, întreprinderea de izolatori electrici de joasă tensiune și secția de mecanică, aparținînd de întreprinderea Tractorul din Brașov. Acum la Tîrgu Secuiesc flințează o mare platformă industrială, construită într-un timp foarte scurt” (Năgori Attila).

Întreprinderea din Tîrgu Secuiesc funcționează în fiecare an 50–60 de modele. Situația economică și concurența de pe piață internațională au dus-o în postura de a confecționa 400 de modele în serie mare numai într-o jumătate de an. Ca să trăiască, cel de la confecții au fost obligați să accepte o varietate de modele în față căreia, cu 10 ani în urmă, ar fi capotat fără să mai incerce. Anul 1983 a fost un an de încercare. Mai rezistă sau nu firma din Tîrgu Secuiesc pe marile piețe? Si răspunsul a fost, rezistă. La această oră producția întreprinderii este 100 la sută pe deviză convertibile și ea pătrunde pe

toate marile piețe de confecții ale lumii contemporane. Fiecare lucrător confecționeză 8 perechi de pantaloni în 8 ore. Oamenii au ajuns la un fel de supraspecializare. Au o precizie și-o rigoare de mașinărie. Seama că cu robotii. Nici o mișcare suplimentară, nici un gol, nici o pauză. „Noi luăm de 11 ani cu o firmă italiană și am exportat 15 milioane de perechi de pantaloni și n-am avut nici o pereche refuzată. Anul acesta am fost agățați de Woolmark și mai urmează doar protocolele semnării contractului, astă după ce tehnicienii respectivului organism au urmărit mai mulți ani produsele întreprinderii din Tîrgu Secuiesc” (Năgori Attila).

Am cunoscut cîteva femei din Brețcu.

Croitoria în regim industrial a fost pentru marea lor majoritate prima îndelnicire după despărțirea de agricultură. Elena Harpa, Ana Neda, Németh Lózalia au descoperit și linia modei și au rămas legate și de viață pînă în prezent. Multă dintr-oare care fac naveta din comunele învecinate nu se mută în Tîrgu Secuiesc pentru că preferă să rămînă și țărani, să-și ducă și rostul gospodăriei străvechi. Unii s-au mutat la oraș și fiecare sfîrșit de săptămînă și-l petrec în sat, după cum o mare parte din fetele venite de la țară pleacă în excursii prin țară și străinătate. La Tîrgu Secuiesc turismul e o stare de spirit. După ce lucrează la mașini care ating și 8000 de impulsări pe minut, după ce calcă sute și sute de pantaloni, oamenii simt nevoia să-și schimbe viața.

„Confecțiiile românești au cîștigat un loc pe marile piețe de desfacere. Greu, dar l-au cîștigat, și nu unul oarecare. Abia după anul 1970 putem vorbi de un adevarat export de confecții, spunea Constantin Cristescu, consilier în Ministerul Industriei Ușoare. Acum exportăm în 70 de țări și am ajuns să fim principalii furnizori de confecții la diferite articole. Bunăoară, în Italia suntem principalii furnizori de confecții la articole pantaloni, costume, impermeabile și sacouri. Or, să vinzi într-o asemenea cantitate în această Mecca a modei înseamnă creație, înseamnă calitate. Confecțiiile reprezintă producția cu cel mai înalt grad de valorificare din ramura industriei ușoare pentru că ele permit o înaltă valorificare a producției indigne și oferă cîmp de acțiune pentru creația românească, numărul de modele fiind nelimitat. Confecțiiile reprezintă 40 la sută din exportul Ministerului Industrial Ușoare și pentru a răspunde la această sarcină, pusă de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în fața industriei ușoare, am creat unități specializate spre a asigura o specializare a muncitorilor. Confecțiiile reprezintă cele mai spectaculoase saluturi în valorificarea materialelor prime din țară noastră și aduc o importantă creștere a portofoliului de deveniri. La această oră confecții românești înseamnă deja o marcă garantată”.

CORNEL NISTORESCU ■

Să fii la tine-acasă, în țara ta frumoasă,
Unde mereu e luptă și deseori e greu,
Să simți că ai o casă, că țara ta îți-e casă,
Și că de azi încolo a ta va fi mereu

tie imediată, renașterea urbanistică a fiecărui. Au apărut întinse noi cartiere de locuințe, chiar noi orașe și creșteri explozive ale altora. Această epocă, se poate numi, în termenul consacrat de sociolog, epoca orașelor românești în mișcare. Cu o viteză fantastică, pe o verticală fantastică a civilizației și habitatului lor. Infloreste în România o arhitectură nicicind mai monumentală și mai reprezentativă, se înaltă orașe în orașe, centre civice de o mare expresivitate și grandoare, piețe publice ample și pline de personalitate, edificii sociale și de cultură, spitale, școli, universități, instituții de cercetare, teatre, artele comerciale și tot ceea ce asigură conexiunea la modul de viață al secolului XX.

Sintem, să ne reamintim, de asemenea, printre primele țări din lume nu numai în ceea ce privește construcția de locuințe, dar și aceea a direcționării dezvoltării într-o largă perspectivă, pe baza unor Planuri naționale de proiecție pînă în anul 1990 și anul 2000. În contextul acestora, analizind în permanentă realitățile interne și contextul internațional cu genul gîndirilor sale economice, tovarășul Nicolae Ceaușescu a prevăzut, cu mult înainte de izbucnirea lor, crizele economice mondiale și a stabilit astfel planuri naționale și strategii menite să nu afecteze, ori cit mai puțin, ritmurile noastre de evoluție, ritmurile industrializării, ritmurile investițiilor în agricultură, echilibrul social. A prevăzut, precum stim, mult înainte, criza petrolierului și criza energetică, fiind initiatorul unuia dintre programele naționale de anvergură privind asigurarea independentă energetică.

În cadrul social. A prevăzut, precum stim, mult înainte, criza petrolierului și criza energetică, fiind initiatorul unuia dintre programele naționale de anvergură privind asigurarea independentă energetică. În cadrul social. A prevăzut, precum stim, mult înainte, criza petrolierului și criza energetică, fiind initiatorul unuia dintre programele naționale de anvergură privind asigurarea independentă energetică. În cadrul social. A prevăzut, precum stim, mult înainte, criza petrolierului și criza energetică, fiind initiatorul unuia dintre programele naționale de anvergură privind asigurarea independentă energetică.

CICI IORDACHE-ADAM ■

Construcției

getice a României. I-a subsumat astfel, programele pentru amenajarea complexă hidroenergetică și hidrografică a rîurilor interioare ale țării, de construcție a centralelor nucleare de extractie și valorificare superioară a resurselor energetice neconvenționale. A prevăzut, tot cu mult înainte criza materiilor prime, din inițiativa sa elaborindu-se și adoptându-se și în acest domeniu programe pentru cercetarea, descoperirea, punerea în valoare și înaltă prelucrare a materiilor prime din solul și subsolul țării. Prin inteligența tehnologică națională, racordată la cele mai noi cuceriri de pe plan mondial. Ce atleckă este Programul dezvoltării cercetării și științei românești, stabilit la Congresul al XII-lea, decit expresia acestei concepții și implicarea concretă a științei în dezvoltarea insăși a întregii societăți? Fiind o politică socială dialectică totul se întrepătrunde, toate obiectivele stabilite sint părți ale unui întreg iar totul este pus în slujba unei singure opere vaste și atotcuprinzătoare — ridicarea României pe cele mai înalte trepte de civilizație și progres. Adîr totul pentru om. Roadele ei se văd. Acasă la noi dar și măsurindu-ne cu alii. Avem locul nostru în lume, ne croim locul nostru în istorie și, ca o garanție a acestei deveniri, întregul popor dă glas voinei sale de realegeră la cel de al XIII-lea Congres al P.C.R. a tovarășului Nicolae Ceaușescu în incinta de secretar general al partidului.

CICI IORDACHE-ADAM ■

Autentica lume morală, cu întreaga sa bogăție de manifestări, și-a găsit intoddeauna pilon de susținere și legitimare valorică în vocația constructivă a muncii. A muncii eliberată din strinsarea ca puternic factor de socializare și umanizare. Acest pilon central al moralității noastre socialiste s-a înălțat și se înălță, cu o tenace sfôrșare de gîndire și faptă, cu precădere după Congresul al IX-lea al partidului nostru din 1965. De atunci încoace, de cînd la cîrma mișcării comuniste românești se află tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a declarat — cu inerentă progresivitate ce puteau fi deslușite încă de la început — un vast proces de invățare socială a strategiei muncii creațoare, ca temelie a valorilor ce populează un nou orizont de moralitate.

Doloc ușoară, înțelegerea și — mai cu seamă — înfăptuirea vocației morale și umaniste a muncii și-a aflat, în deschiderile de vizuire declanșate de Congresul al IX-lea, o nouă matcă de afirmare și revigorare permanentă. Obișnuit, prin însăși substanță ființei sale istorice, să muncească, fiind purtător neostenit de tradiții ale implicării în hărnicie, poporul nostru a descoperit — în ultimele aproape două decenii — noile dimensiuni ale plenitudinii umane pe care o procură esența socialistă a muncii.

Spun astă pentru că în ecuația „muncă — moralitate” transferurile de semnificații nu se fac direct și linear. Munca este un sistem de operații caracterizat prin dificultate și consum energetic. În valoarea

binei, valoare centrală în lumea moralei, nu decurge nemijlocit din acest sistem. Deschizindu-se către realități în esență lor și rupind cu anume prejudecăți dogmatice și assertiuni simpliste, încolăciile printre conotațiile expresiei „morală proletară”, partidul nostru ne-a oferit o perspectivă nouă, profundă, a dialecticii facerii moralei. Aceea a instituirii muncii ca dat fundamental al condiției umane, ca sferă de emergență a soluțiilor viabile pentru problematica omului. De aproape două decenii lucrăm la înălțarea unei noi calități umane a muncii, singura care poate genera spațiu unor relații morale puternic motivate valoric. Am învățat, în acest răstimp — de altfel scurt pe axa cronologică — să generalizăm munca, la scară socială, ca proces de împlinire umană și, astfel, ca pîrgheie a proprietăților noastre raporturi reciproce.

Noile valori ale moralității socialiste, care fac parte din familia Binei — cîstea, echitatea, demnitatea, înțăjurarea, onenia și altele — își trag forță de tracțiune la nivelul individului din instituirea unei noi conștiințe a muncii. Trebuia înțeput cîndva procesul de scoatere a acestor valori de sub incidenta dezideratului lozincard și de împămintire a lor prin travaliu politic și cultural concret, cotidian, pe o nouă matrice a funcțiilor sociale ale muncii. Si acest înțeput se plasază, cu deplinătatea înțeleseurilor sale, la plată de hotar a „Epocii Ceaușescu”.

Reconstrucția morală a societății noastre a pornit, așadar, de la mecanisme de ordin fundamental, de la așezarea personalității morale a omului pe un nou

fundament economic și cultural. În acest cadru, reflectind mutații efective ale realității, expresii ca „om al muncii” sau „spirit muncitoresc” au dobîndit ele însele înțelesuri noi; accesul la un status social superior, i-a dat omului putință de a gîndi muncitoresc ca fapt de libertate morală și, corelativ, de conștiință a datoriei. Devenită sursă a avuției comunitare și individuale, munca îngădește tot mai mult sfera traiului parazitar sau pe conturi ilicite. Se dă, aici, o asiduă luptă cu vechiul, cu mentalități și atitudini inapoiante, pentru așezarea lucrurilor umane în ordinea dreptății, într-o superioară înțelegere valorică și într-o rostuire a criteriilor de rationalitate.

Iată, așadar, cîteva virtuți esențiale ale unui nou model valoric al muncii, care își desfășoară vectorii de operaționalitate sub impulsul modului de a gîndi și regindii, creator și dinamic, ordinca morală a vietii socialiste după anul 65, anul istoricului Congres al IX-lea. Lucruri la fundamentele acestei ordini, centrul vital politic pe care îl reprezintă partidul nostru în societatea românească a generat și o practică superioară a relațiilor morale nemijlocite dintre oameni. Una în care raportul dialectic dintre normativitate și libertate se instituește cu insistență sub forma așezării tuturor raporturilor sociale pe principiile și normele etice și echității socialiste. Un nou conținut moral își face loc în sfera inter-umanului, blocind subterfugile devianței, generalizind controlul muncitoresc, democratic asupra faptelor și stimulind inițiativa morală a unui nou tip uman. Cine se aplică să fără părtinire anume și să fără prejudecăta asupra rea-

realității lumii noastre morale, aşa cum se derulează ea de aproape două decenii, va observa — neindoielnic, — că s-a înregistrat un substantial progres dinăuntru său. Într-o lume care, pe o bună parte, dintre meridianele și paralelele sale, cunoaște puternice fenomene de criză și a valorilor (inclusiv morale), peisajul realităților românești cuprinde multiple indicii ale structurării raporturilor publice, interumane, pe codul valoric al moralității superioare. Mă refer nu doar la coeziona moral-politică a poporului nostru, nu doar la noile dimensiuni culturale ale profundului sentiment moral al patriotismului și ale mindrelui național, ci și la țesătura judecăților morale cotidiene ale oamenilor, la comportamente și atitudini puternic individualizate. Aici, în această extrem de diversă arie a faptelor morale, se distinge — cu forță evidentă — tendința omului de a se judeca pe sine și de a-i iudeca pe alii prin raportare constantă la valori.

Ricalegerea de către Congresul al XIII-lea al P.C.R. în funcția supremă de secretar general al partidului a tovarășului Nicolae Ceaușescu reprezintă garantia și simbolul climatului moral în care trăim.

Reconstrucția morală a societății noastre — parte inseparabilă a socialismului multilateral dezvoltat — se dovedește a fi una dintre cele mai profunde întreprinderi ale „Epocii Ceaușescu”. La orizonturile sale de finalitate se profilază un om a căruia bogăție valorică a vieții spirituale va reprezenta o mare și durabilă forță de propulsione socială.

ACULIN CAZACU ■

Redescoperirea Omului

program strict de reducere a consumului, numai la sodă calcinată, de pildă, înregistrindu-se o economie anuală de 30 de mil de tone. S-au luat, între altele, măsuri pentru echiparea și izolarea corespunzătoare a consumatorilor (cuproarelor), precum și pentru recuperarea și reutilizarea căldurii.

Iar rezultatele, ca o consecință logică, n-au întinzat să apară. Și-a spus, desigur, cuvintul tradiției, în materie de forme artistice, de receptivitate privind modelele, de complexitate a prelucrărilor, de operativitate în livrare (Ion Sendroiu: „n-am respins nici o comandă de export și, fără excepție, am terminat comenzile la timp”), iar structura exportului, în continuă dinamică, a fost urmărită cu competență și sudsare. Așa s-a trecut de la pahare simple, presete sau suflate, la linii complete pentru o gospodărie, la seturi cu cît 120 de piese, incluzând tot felul de suporzi (pentru tacimiuri, servetele etc.) și de vase (pentru sosuri, condimente etc.). Mai nou, ca un capitol aparte, s-a intensificat exportul de cristal, o lămpă made in Romania ajungind să fie vîndută cu 500 de dolari. A prins aripă cel de impletituri manuale din porțelan, se încearcă ieșirea pe piețele lumii cu gală-uri de Buzău. Era căutat, de exemplu, cristalul de Mediaș, făcut la „Vitrometan”. Alte 4 unități, cele din Bistrița, Avrig, Gherla și Tîrgu Jiu, au devenit și ele, de curînd, exportatoare. Treaba asta, exportul, e una complicată. N-ajunge să-ți placă tie ce produci, trebuie să găsești și un cumpărător. Numai că acesta vrea mereu altceva, iar tu, furnizorul, nu trebuie doar să-ți satisfaci cerințele, ci și să-ți iezi înainte, să-ți oferi din cînd în cînd covă nou. Din acest punct de vedere, ceramică românească, plasată între olăritul tradițional și faianță-portelan, a dat lovitura. Realizată numai pe materie primă indigenă, cu o singură ardere, ea a captat multe gusturi. În atenția centralei, care și-a format un reflex din a cunoaște cît mai bine nevoie pieței mondiale, se află sporirea exportului de ceramică românească în cel mai scurt timp. Un program serios, alcătuit cu chibzuință, stă mărturie în această di-

rectie. Intre preocupările sticlelor se află, la loc de frunte, și modernizarea structurii la geamuri. Produs de inaltă tehnicitate, duplexul obținut la Buzău a făcut de mult înconjurații lumii sub forma parbrizelor do „Dacia” și „Oltcit”. Dar lumea poate fi înconjurată mai des, nu-i să reutilizeze căldurii?

Rămîne însă, și în acest sector, loc pentru mai bine. Realizările sunt mari, incontestabile, dar ele puteau fi și mai mari. Se mai recurge încă la importuri care ar putea fi evitate, de aici și pînă la un export nu totdeauna avantajos fiind un singur pas. Ambalajale, poveste veche, dău cele mai mari bătăi de cap: Un pahar, care costă 10 centi, ar putea fi vinclat cu 20 de bătăi ambalajul ar fi comercial. Numai că, de regulă, nu e, și atunci, în loc de 20 de centi, iezi pe pahar tot 10 sau chiar 8. Uneori, am aflat, noi vindem în ambalaj de transport, nu în ambalaj de prezentare, cum s-ar cunventi. Nu haină face pe om, noțiunile s-au mai schimbat, dar aspectul ia, expresia îne și va fi de conștiință, față. Dacă sunt de semnalat, și în acest sector, unele progrese, ele sunt încă mici, și e păcat. Centrala și ceramică fine pierde, datorită ambalajelor, destui bani și, pierzind, ea pierde de fapt noi toți. Iată o problemă care ar merită mai multă grijă într-un context în care, repetăm, succesele sunt remarcabile. Chiar dacă fabricile din Bistrița și Pădurea Neagră mai au unele restante la export, restul, adică majoritatea zdrobitoare a unităților din industria sticlei, păstrează piețe vechi și cîștigă piețe noi. Nu o țară și nu două, ci 43 de pe toate meridianele globului, apreciază aici produse de sticlearie, de portelan sau geamuri (acestea vor fi cu colorate, securizate și pentru construcții etc.) made in Romania. Importatoarea de altădată a devenit, grație politicii întreprinderii și lucidă a partidului, o exportatoare de frunte, partener tot mai solicită și mai elogiat președintenii. Poate și pentru că, așa cum spuneam mai devreme, românul s-a născut și un pic sticlar. O vocație pe care a știut-o cu cultivare, inobilind-o mereu.

OIDIU IOANITOIA ■

Cu un pas înainte

tată de conducerea partidului, de primul comunista al țării acestui compartiment. Au apărut unități noi, la Buzău, Bistrița, Tîrgu Jiu, Gherla, Fălticeni, Suceava etc. Un lucru este clar: ca să-și justifice menirea, un export, în orice domeniu ar fi, trebuie să fie rentabil. Să scoți mai mult decât bagi. Raportul e, și din acest punct de vedere, singular avantajos, grăitor: dacă în 1965, an de referință în ceea ce privește renașterea industriei sticlei, la 1 dolar import, exportul reprezenta 3 dolari, el înseamnă azi, tot față de 1 dolar import, 10 dolari. Cum a fost posibil acest salt? am întrebat. Mi-a dat lămuririle necesară directorul general al centralăi, ing. Victor Mocanu. Pentru realizarea unei tone de produs destinată exportului se consumă acum, față de anul '70, cu 20 la sută mai puțină energie și combustibili. Pe baza indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, s-a întocmit un

O oră de reverberație istorică în destinul României moderne:

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român

In preajma jubileului celor patru decenii ale revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă a poporului român din August 1944, o semnificație deosebită are sublinierea rolului istoric al Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român din iulie 1965, cu atât mai mult cu cît anul viitor vom sărbători implinirea a douăzeci de ani de la evenimentul ce a reașezat, din temelii, întreaga viață social-politică, culturală și științifică a patriei noastre socialistă, în ordinări ei materială și spirituală. Face parte într-o anumită măsură din realitatea obiectivă și subiectivă a vieții noastre de toate zilele, marcate de ritmul ei trepidant, faptul că percepția lumii în care trăim nu reușește întotdeauna să realizeze suficient acea conștiință profundă, necesară, asupra proprietăților noastre infăptuiri. În numai 19 ani, ființa noastră individuală și, mai ales, colectivă, a făcut un impresionant salt calitativ, ce poate fi evaluat în modul cel mai concret de fiecare dintre noi. Cronologic: — o perioadă scurtă, istoricește însă — o întreagă epocă distinctă a epopeii construcției sociale românești, condusă de comuniști, inima și mintea lucidă a națiunii. Știința istorică a României a fost, este și va fi întotdeauna profund angajată într-o operă revoluționară de atare complexitate și răspundere. Numai analiza profundă, comparativă, critică și obiectivă a situației, știința istorice românești dinante și după Congresul al IX-lea al partidului poate da măsura exactă a marilor sait calitativ realizat. Fără a subaprecia unele realizări importante ale istoriografiei primelor două decenii de transformări structurale, revoluționare, ale societății românești pe drumul construcției sociale, știința istorică din țara noastră se află în preajma anilor '60 într-o fază ce face absolut necesară înnoirea ei esențială, din temeli. Probleme și procese fundamentale ale istoriei patrie erau neabordate, ocolite sau chiar denaturate, ca urmare a acceptării necritice a unor teze dogmatische, preconcepute, subiective, tendențioase, de inspirație străină, lipsite de orice fundament științific, ce vizau a pune la îndoială unele dintre marile adevăruri și învățăminte ale zbuciumatei istorii de lupte și sacrificii necuramate ale poporului român pentru libertate, dreptate și progres. Soluționarea acestor probleme pe bazele științifice obiective ale materialismului istoric, ale aplicării creative a legilor istorice generale la condițiile specifice ale istoriei românești, a rezultat în mod necesar din acumularea tendințelor dăunătoare amintite — aflate în vădită contradicție — limită cu mersul general al construcției sociale în țara noastră; soluționarea a fost pregătită desigur prin importantul efort de conștiință și de muncă al celor mai valoroși istorici români din acei ani, apărind generaților mai vîrstnice sau celor noi, dar trebuie subliniat că aceste eforturi nu ar fi dat roadele scontate fără **decizia politică instituită de Congresul al IX-lea și continuată consecutiv, de înnoire din temelii a întregii vieții politice și spirituale a societății noastre sociale**. Este marele merit istoric al Partidului Comunist Român — el însuși renăscut în cel mai bun spirit al continuității bogatelor tradiții revoluționare ale poporului nostru — că, la fel ca în toate domeniile înnoișirii vieții noastre materiale și spirituale, a călăuzit și frontul istoric cu fermitate, tact, înțelepciune și finețe, pe drumul cel mai bun, al unui proces complex, nu lipsit de dificultăți, ce a implicat și implică reconsiderări axiologice — unele fundamentale — „din mers”, fără pauze sau împresuari, prin concentrarea tuturor energiilor spre obiectivele înălțătoare, morale și politice, ale

profesiei istoricului, spre o operă constructivă, creațoare, înnoitoare, colectivă în sensul cel mai bun al cunținutului. Iar această istorie — *nosta vitae Magistra* — a fixat definitiv în filele ei ne pieritoare opera epocii inaugurate de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român. Ea constă într-o adevărată Renaștere înălțătoare a întregii spiritualități românești, bazată pe conștiința istoricității ei, ce-și dezvăluie limpezimea, profunzimea, frumusețea morală, incomparabilă mai mult decât oricând. Concepția revoluționară, profund istorică în esență ei, a Partidului Comunist Român are un teren atât de fertil de realizare pe pămîntul românesc adinț marcat de valorile perene, umaniste, ale istoriei poporului nostru — întreaga activitate politică, ideologică, educativă și cultural-științifică trebuie să pornească de la cunoașterea istoriei — linie directoare a prezentului și viitorului nostru — idee fundamentală, programatică, inscrisă pentru prima oară de partid într-un monument de cultură și civilizație românească, ce conferă istoriografiei o răspundere civică amintind direct timpurile marilor lupte revoluționare din trecut, cind istoria a fost întotdeauna o adevărată armă de luptă. Renaș-

destulă confuzie în anii '50 și nu trebuie uitat curajul cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu a combătut această „teză” și în anii cînd ea era atât de simptomatic vehiculată, nu numai „ex cathedra”.

Din multitudinea de concluzii definitive a căror elaborare se datorează climatului inaugurat de Congresul al IX-lea — asupra cărora spațiul nu ne îngăduie să insistăm mai mult — sint demne de subliniat cel puțin trei :

1) Cea mai cuprinzătoare înțelegere obiectivă, științifică a întregului proces istoric al continuității românești, al afirmării națiunii și unității naționale, culminând cu Mareea Unire din 1918, cu rolul națiunii în socialism și comunism ;

2) Tot astfel cu privire la rolul țărănimii ca forță fundamentală în întreaga istorie a poporului român (social-economic, politic, militar, cultural) și — în ansamblu — a rolului decisiv al maselor populare conceput concret — istoric, structural, diferențiat, nuantat, în strînsă legătură cu punerea în valoare a marilor personalități din toate domeniile și epocile. O subliniere deosebită trebuie făcută cu privire la dezvoltarea studierii glorioasei mișcări revoluționare, socialiste și comuniste, a partidului politic al clasei muncitore;

3) Ca o încoronare a întregii dezvoltări a concepției istorice a partidului, — ideea cardinală asupra **către unul** al întregii istorii a poporului român.

Nici o altă epocă anterioară, nici un curent de gîndire, nici o forță politică, nici o personalitate nu au putut — în mod obiectiv și subiectiv — să elaboreze o concepție atât de profundă, științifică, ce relievează strălucirea istoriei românești. Eforturile lăudabile ale înaintașilor — limitate însă de condițiile epocii lor — în direcția **încadrării istoriei naționale în istoria universală**, în fluxul interferențelor factorilor de civilizație și progres, își dobândesc astăzi o bază filozofică.

Dacă adăugăm faptul că în anii de după al IX-lea Congres al partidului a fost restabilit locul istoriei în învățămînt — realizare ea însăși de însemnatate istorică ce nu poate fi exprimată decît în perspectiva operei de educare, fortificare și înarmare spirituală a întregului nostru popor —, că în această perioadă are loc și importanță consolidare și dezvoltare instituțională a cercetării istorice, a valorificării acesteia, precum și a pătrunderii istoriei românești în conștiința străinătății, a popoarelor, în fine, — succesele de prestigiu ale istoriografiei române în planul științei istorice mondiale (Congresul al XV-lea al acestia, din 1980, desfășurat la București, este numai un exemplu), putem realiza cîteva linii esențiale ale dinamismului creator ce caracterizează istoriografia română a ultimelor două decenii.

Istoricii români sunt conștienți că au mult de făcut, că nu au realizat tot ceea ce cere de la ei epoca pe care o trăim ; acestei epoci ei îi datorează, în ultimă instanță, insuși statutul profesionului lor nobile, ridicat, la cele mai înalte cote valorice, de partid, făcîndu-și un titlu de mîndrie din a sublinia că realizările științei istorice românești nu erau posibile fără evenimentul istoric al anului 1965.

Niciodată pînă azi — de la Bălcescu, Kogălniceanu sau Iorga încoace — istoria nu a vorbit atât de strălucit și elocvent despre acest popor, care a stiut și va sta întotdeauna să-și cinstească aşa cum se cuvine trecutul, infăptuirile, jertfele, oamenii de seamă ce l-a dat și omunității.

ALEXANDRU PORTEANU

Unul din 15 000

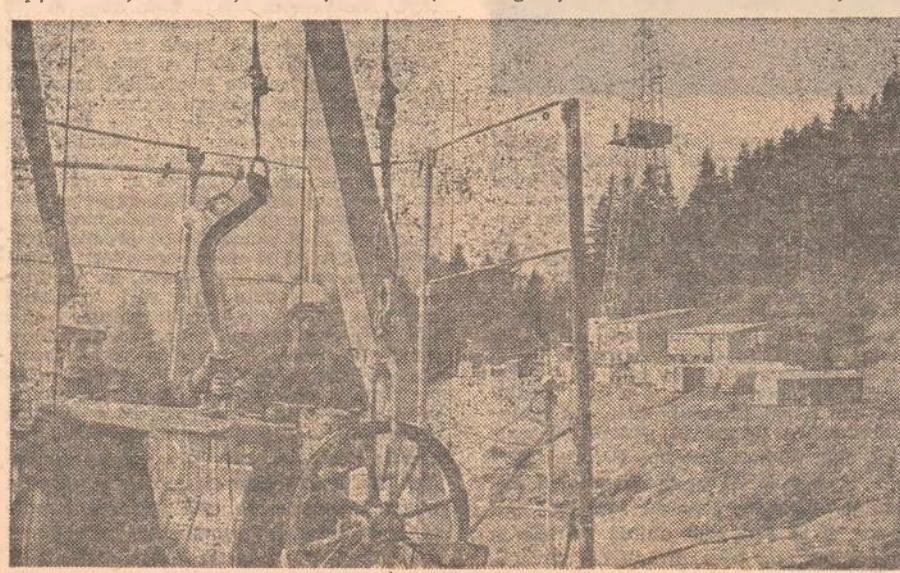
La Concordia a ajuns să lucreze pentru că era ploieștean și pentru că-i-a plăcut străngăria, zice Dumitru Parcescu. Abia spusă să se cheme că e strungar calificat și-a început războiul. După aceea, în vremea bombardamentelor Concordia a primit în plin cîteva lovitură și-a fost nevoie să-și evacueze atelierele în locuri mai ferite. El muncea la Buda, nu departe de Ploiești. Să cînd s-a întors acasă, casa lui se prăbușise sub apăsarea unei grămezi uriașe de pămînt care fusese aruncată deasupră-i de suflul exploziei unei bombe căzuțe alături, în curtea rafinăriei Standard Oil. Era de lucru și acasă și la fabrică. Reconstrucția, se știe, a început încă din toamna anului 1944, după ce nemții, care nu vroiau să lasă Ploieștiul din mină, au fost izgoniti la sfîrșitul lui august din pădurea Păulești, unde se strînsese vreo 10 000. Acolo s-a găsit, pe urma lor, o monetarie în care fabricaseră bani românești. Vorba lui Dumitru Parcescu, și-de-acolo au ieșit milioanele din vremea milioanelor, cînd o publicație locală scria despre Ofensiva contra speulei și intitula alte articole Îndreptat de vreme nouă. Sub teascul adevărului, Gînduri despre Tratatul de pace, Primăvara poporului, Urbanism și reconstrucție. La 10 iunie 1948 s-a ținut în sala Odeon, actuala sală a Teatrului de stat din Ploiești, o ședință la care au participat activul Comitetului județean de partid și reprezentanți ai întreprinderilor, în total 355 de oameni. Au fost prelucrate instrucțiunile cu privire la naționalizare. A doua zi, la ora 14, un miting cu toți muncitorii a consacrat actul naționalizării și cîteva luni mai tîrziu, în octombrie, firma Concordia s-a schimbat și ea, urmînd a se numi Îndreptarea de utilaj petrolier 1 Mai Ploiești. Așadar își propunea nu numai să repare, cum făcuse pînă atunci, dar și să producă utilaj petrolier, și astă era o cîtezanță în mod sigur. Era intr-adevăr un act de îndrăzneală și el poate fi înțeles mai cu seamă dacă vom spune că, potrivit

unei statistici, înainte de-al doilea război mondial România importa 99 la sută din utilajul necesar exploatașilor ei petrolieri. Ce a urmat după aceea a fost, cum se zice, un drum lung, și pe parcursul acestui drum a fost nevoie și de munca lui Dumitru Parcescu, pe care-l luăm ca martor, pentru evocarea cîtorva etape mai importante din viața întreprinderii. În 1951 intră în probe iar un an mai tîrziu începe fabricarea în serie a primei instalații de foraj de care întreprinderea își leagă numele. Cu instalația aceea se puiteau face foraje la mică adîncime. În scurtă vreme se asimilează producția turbinelor de foraj și instalația pentru adîncimi pînă la 3 200 de metri. Se ivesc și primii cumpărători externi și primele contracte. Se trece la o reorganizare a serviciilor uzinăi. Serviciul în seama căruia intră investigațiile tehnice, munca de cercetare, ajunge la primul rezultat de președințiu în 1957. Atunci se fabrică într-o concepție nouă, modernă, instalațiile 4 LD,

pentru foraj la 3 500 de metri, echipate cu cîte patru motoare diesel și avind timp de montaj redus iar urla rabatabilă. Abia acum facea uzina un pas mare pentru inaugurarea unui bun renume și se poate spune că instalațiile acestea au cucerit lumea, fiind cerute în Brazilia, Argentina și Cuba, în Algeria, în Ungaria, Iugoslavia, Bulgaria, Turcia, Uniunea Sovietică sau în India, China, Pakistan și Vietnam. Întreprinderea se dezvoltă în continuare și construiește instalații de foraj pentru adîncimi de 5 000 și apozi de 7 000 de metri obținînd în 1964 și 1967 medalii de aur la Tîrgul Internațional de la Leipzig. Muncitorii și specialiștii de la „1 Mai” Ploiești aduc tărîi, împreună cu cel de la întreprinderea de același profil din Tîrgoviște, faima de mare producătoare și exportatoare de utilaj petrolier și ei pot fi întîlniți, tot mai frecvent, la tîrgurile din centre industriale și comerciale de renume, la Poznan, Milano, Moscova, Paris, Zagreb, Hanovra sau Barcelona, acolo

unde exponatele românești sunt întâmpinate cu interes și cu o prețuire ce se concretizează în încheierea unor contracte economice cu firme din cîteva zece de țări. Iar îngă acestea s-ar cuveni să amintim și faptul că ziua de 9 octombrie 1975, cind a fost lansată la apă prima platformă românească de foraj marin, a marcat intrarea României în rîndul celor cîteva tărî din lume, toate avansate din punct de vedere industrial, capabile să construiască instalații de o asemenea complexitate. Acum, după o viață de muncă, mai avînd doar cîteva luni pînă să îasă la pensie Dumitru Parcescu nu poate să nu-și amintescă de anii de început, cind totul a trebuit să fie o lecție de învățat, o lecție care nu s-a încheiat nicăieri, desigur, și ea va continua pentru perfecționarea instalațiilor de foraj românești, al căror prestigiu a fost consolidat și prin faptul că ele au îngăduit obținere unor recorduri de adîncime. Aici, la „1 Mai”, unde se vorbește despre un succés de ultimă oră, instalația de foraj la 10 000 de metri, sporirea competitivității prin diversificare și creșterea nivelului tehnic și de calitate al produselor prezintă gînd și faptă de fiecare zi. Oamenii au de asimilat noi produse cu performanțe tehnice superioare, au de modernizat produsele existente în fabricație, au de îmbunătățit concepția celor aflate în curs de proiectare, au de extins gama sortimentală a utilajului petrolier care poartă marca, celebră în lume, „Upetrom“. Între produsele noi, instalația de foraj F-900-EC-DEC este cea mai mare proiectată pînă acum în țara noastră și va fi superioară instalațiilor străine ca performanțe. Iată un argument prin care Dumitru Parcescu ține să lasă deoarece ziua cînd or să-i dea o diplomă și-un baston în care să-și sprijine, cîndva, bătrînește și vrea să aducă vorba tot despre faptul că, în ciuda gloriei care i-a aureolat numele, întreprinderea dovedește o poftă de viață, ca să spunem așa, un spirit de competiție și o dorință de afirmare specifică mai degrabă vîrstelor tinere. El unul, zice, n-a fost în uzină decît unul din 15 000.

DUMITRU ELIADE

**Dar dincolo de toate și mai presus de toate
Să ținem minte pururi că-n acest timp și loc
A-nvins ideea sfintă de muncă și dreptate,
Care-a trecut și țara sub zodii de noroc**

**23 AUGUST
40**
1944-1984

In mai puțin de două decenii România și-a dobindit pe larga arenă a lumii un prestigiu și o putere care o plasează în avangarda dinamică a politică mondiale. În mai puțin de două decenii, prin laborioase acumulări cantitative și printre un deciz salt calitativ România a devenit promotoare de idei rezonante, catalizatoare de eforturi diplomatice, o adeveră rampă de lansare a inițiativelor care conferă contur și substanță păcii, colaborării, democrației, progresului.

Piața de hotar care a marcat pentru istorie vertiginoasa afirmare a României pe meridianele politice ale planetei a fost Congresul al IX-lea al P.C.R. — moment care a determinat o amplă deschidere de orizonturi, o configurație programatică lucidă și inspirată a linilor de acțiune pe plan intern și internațional, definirea strategică a unei metodologii politice care a fost și este de atunci permanent și semnificativ validată de viață. Acest major și vital proces de abordare militantă, revoluționară, profund umanistă a problematicii mondiale, această operă de transferare a dezideratelor pe terenul faptelor și-a găsit împușul determinant în gindirea și acțiunea secretarului general al partidului, președintelui republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Imbinând forța vizionară a edificatorului de istorie cu aceea a analistului atent la ansamblul cauzalităților lumii contemporane, implicindu-se profund și determinind emulația creațoare a națiunii noastre, deschizând mereu perspective și trasind, cu o lucidă temeritate, drumuri noi tovarășul Nicolae Ceaușescu a creat o epocă. Epoca Ceaușescu este chintesa capacitatea de a transforma idealele în practică de viață. Această Epocă — deschisă de Congresul al IX-lea și amplificată, în rezonanță și înalta ei semnificație în anii care au urmat de la istoricul eveniment, se dovedește a fi, în totalitatea structurilor sociale, economice și politice proba elocventă a valențelor creațoare ale poporului român, expresia vitalității unui program politic științific, coherent, revoluționar.

„Ceaușescu — România — Pace“ trinom simbolic al unei realități luminoase a devenit — în conștiința lumii — mărturia dinamicăi politicii românești, a spiritului în care se dezvoltă și se afirmă. Pacea — cheie de boltă a demersurilor și acțiunilor românești — a reprezentat și reprezintă în concepția președintelui Nicolae Ceaușescu nu o alternativă rațională a conflictelor și tensiunilor de tot felul, ci cadrul imperativ pentru făurirea tuturor resorturilor unei lumi a echității și progresului, a respectării în fapte și nu în vorbe a drepturilor popoarelor de a fi ele însele. Într-o perioadă cind dimensiunea nucleară a înarmărilor conținează riscul autodistrugării umanității apelurile ferme ale președintelui Nicolae Ceaușescu pentru o abordare, de la simplu la complex, dar, în același timp, frontală și substanțială a problematicii dezarmării capătă relevanță și un justificat ecou internațional. Inițiativele și acțiunile românești în acest domeniu cardinal al vieții internaționale, programul românesc de dezarmare, se constituie într-o mărturie grăitoare a responsabilității lucide și a curajului de a privi adăvărurile în față, de a căuta soluții și mijloace eficiente de a contracara cursul absurd al înarmărilor. Situația actuală din planul înarmărilor — prin volum, calitate și consecințe prezente și potențiale — este fără precedent. De aici — rațiunea aprecierii președintelui României: problema fundamentală a zilelor noastre este aceea a oprii cursul înarmărilor, și indeosebi a înarmărilor nucleare, trecerea la dezarmare, și în pri-

mul rind la dezarmare nucleară, eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa și a tuturor armelor nucleare, asigurarea unei pacei trainice în lume.

În mod logic eforturile României de edicare a pașii se coroborează, într-o dialecțică interdependentă, cu acelea dedicate asanării vieții internaționale de reziduurile unor perioade cind dreptul forței se echivalează, prin disimilări reciproc convenite, cu forța dreptului. În anii care au trecut de la cel de-al IX-lea Congres al P.C.R., în acești ani de vîgoroasă demnitate românească, acțiunea tovarășului Nicolae Ceaușescu s-a confundat, permanent, cu lupta pentru statuarea unei demnități reale a tuturor popoarelor, a tuturor națiunilor lumii. Adevărat cod al echității internaționale, adevărat program de luptă pentru defrișarea obstacolelor plasate de politica de dictat pe arena lumii pașchetul de idei românești, rezoluțiile, documentele și declarațiile oficiale se constituie într-o contribuție de prim ordin pentru asezaarea noilor principii pe o temelie trainică, durabilă. România, președintele Nicolae

unui întreg sistem de relații. Constituile meritul incontestabil ai secretarului general al partidului nostru, de a fi pus în lumină, pe baza unei analize rigurose științifice, a situației economice mondiale și a tendințelor ei de viitor. În concepția României, a președintelui ei, lichidarea stării de subdezvoltare, în care se află peste două treimi din omenire — stare de lucruri profund nedreaptă, consecință directă a politicilor imperialiste, coloniale și neocoloniale, a vechilor relații de inegalitate, dominație și asuprare — constituie o problemă de care depinde insuși viitorul omenirii, reprezentă o necesitate obiectivă a progresului și paciștilor în lume.

„România — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — ca țară socialistă și, totodată, ca țară în curs de dezvoltare, se situează în mod ferm de partea țărilor care luptă pentru a lichida subdezvoltarea, precum și vechele relații care au generat-o, pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale, care să asigure condiții pentru progresul mai rapid al tuturor popoarelor, și în primul rind al celor rămase în urmă, pentru accesul larg al tuturor națiunilor la cuceririle civilizației contemporane“.

În mod firesc luptind pentru realizarea unor obiective globale — pacea, colaborarea democratică, un echitabil dialog internațional — România, așezată, printre ideile sale de frontispicu, convietuinduintr-un climat european și balcanic marcat de ideile securității, destinderii, bunii vecinătății. Pionieră a ideii de securitate europeană, promotoare activă și recunoscută a virtuților dialogului România s-a remarcat încă din faza de laborator a Conferinței drept un interlocutor stabil ancorat pe terenul eforturilor consecutive pentru deblocarea obstacolelor, pentru realizarea consensului, pentru asigurarea continuării conferinței, a împlinirii obiectivelor sale de refacere a unității europene la cota calitativă a unui nou climat politic și economic.

În abordările regionale sau globale ale României în anii de la Congresul al IX-lea ponderea dialogului la nivel înalt cu toate consecințele sale benefice pentru ansamblul raporturilor țărilor noastre cu alte state a căpătat o proeminentă deosebită. Rolul dialogului la nivel înalt, a contactelor nemijlocite cu șefii de state din zeci și zeci de țări de pe toate continentele se confirmă în însăși evoluția relațiilor, noastre externe: dacă, în 1963, România întreținea raporturi diplomatici cu 67 de state, numărul acestora se ridică, în momentul de față, la 139; în 1947, la proclamarea republicii, aceeași statistică indică un număr de 23 de state. O creștere similară au înregistrat, în ultimele două decenii, și raporturile de colaborare economică sau tehnico-științifică (150 de state, în prezent), fapt semnificativ, din nou, pentru dimensiunile participării țărilor noastre la diviziunea internațională a muncii, la schimburi mondiale de valori materiale și spirituale.

Dinamica relațiilor, pe multiple planuri, ale țărilor noastre cu țările sociale, cu țările în curs de dezvoltare și capitaliste, schimbările active de valori, principiile care călăuzesc aceste relații și obiectivele strategice urmărite de România și definite împede pe frontispicul diplomației ei deschise conturează, cu majoră elocvență, vocația de pace și fertilă colaborare a unui popor care își regăsește cele mai ardente deziderate în însăși practica politică sale. O politică realizată cu poporul și pentru popor într-o lume care trebuie să fie a demnității tuturor popoarelor.

RADU BUDĂUANU ■

Deschiderea spre Planetă

Ceaușescu consideră că aplicarea fermă a noilor principii de relații constituie calca cea mai sigură pentru promovarea unor noi raporturi de prietenie și colaborare între state. „O cerință imperioasă a timpurilor noastre — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — este generalizarea în viață internațională, în relațiile dintre state a principiilor deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproci, al nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forță în raporturile interstatale. Astfel, vom asigura promovarea unor relații noi, a unuiumanism nou, care să asigure popoarelor posibilitatea de a-și afirma multilateral geniul uman și forțele creațoare într-un climat de prietenie și colaborare“.

Acest climat presupune un liber acces la progres, la transformarea sanselor dezvoltării în progres real, nivelarea decalajelor economice și eliminarea tranșantă a polarizațiilor paradoxale din lumea de azi, a săraciei și bogăției.

Realizarea unei noi ordini economice reprezintă, în concepția președintelui Nicolae Ceaușescu, încheierea temeinică a unui mecanism de noi raporturi economice, comerciale, financiare, reașezarea structurală a

ternă oamenii de la „11 Iunie“ din Galați? Cu un produs aparent simplu: un banc de lucru! O bijuterie pe care orice mic meseriaș sau agricultor, fermier sau meșteșugă și 1-ar dori în atelierul său de mici reparări. Mai întâi l-au cerut francezii, pentru care s-au livrat vreo 15 mil de bucăți. Nu se știe cum au aflat de el și căjiva reprezentant ai unor firme din R.F.G. pentru care gălăjenii au livrat alte 30 de mii de bucăți, în urma căror au primit numai cuvinte de laudă. Acum, o altă firmă din R.F.G. (IWKA) solicită 28 de mii de bucăți. Să s-a perfectat de cînd în contract pentru 12 mii de bucăți cu Firma Promodis din Franța. S-au livrat, de asemenea, cantități însemnante în Austria, Italia și Olanda. Să iată cum un singur produs, în schimb bine fabricat, te face peste noapte celebru. Procedeu n-are de ignorat. Ba, îl găsește chiar strategic: să te impui cu un produs, două, ca mai apoi să faci loc și altora. Sigur că mulți vor spune că e o treabă minoră (deși numai minoră nu e), că ar fi putut-o face și ei și cu tot atât succese sau chiar mai mare. Da, de acord, dar imi vine în minte acum vorba lui Argeș: „Așa cui făceam și eu / însă, vezi, nu m-am gindit!“ Aici e succesul: în gindire!

— Eu am văzut produsul ăsta pe niște plante la ILEXIM, ne mărturisește economistul Tache Trusă, directorul comercial al unității; l-am luat, l-am asimilat în patru luni și i-am dat drumul pe piață. Ați văzut ce succes a avut, succes asigurat, se înțelege, de calitatea produsului. Pentru că, trebuie să vă spun, au mai incercat și alții, dar n-au prea reușit, sau au reușit mai puțin decât noi.

Cum directorul comercial Tache Trusă a adus vorba de calitate, adică de condiția esențială a succesului pe orice plată a lumii, am mers să-i cunoaștem pe cei ce asigură această calitate, adică asigură succes acestui produs: stăm de vorbă cu maistrul Costel Manole, șeful atelierului în care se fabrică bancul de lucru și ne-dăm seama că oamenii de aici, în frunte cu maistrul Manole, au înțeles chiar acest lucru esențial. „Noi, zice, am căutat să asimilăm repede produsul, să prindem plată, adică să oferim produsul atunci când se caută, când tot omul are

portanță problemei. Importanță pe care, de altfel, au relevat-o și ceilalii maistri și muncitori cu care am stat de vorbă: Constantin Niculescu, Nicușor Bocăneală, Ene Grigore, Vasile Rusu, I. Drăgan, cu tehnicianul Iordache Donțu și inginerul Nicolae Morar. Cu toții săi preocupăți acum de extinderea gamei de produse la export: și, iată, reușesc să expore găleți zincate, articole de menaj, lopeți și alte ușoare de grădinărit, accesorii metalice, în Algeria, Zair, Tunisia, Libia, Kuweit, Iordanie, Irak, Grecia. Urmare acestei preocupări, aceștei hărnicii colectivul de oameni ai muncii de la întreprinderea „11 Iunie“ din Galați au depășit încă de pe acum, cu 16 la sută, planul la export pe întregul an! E totuși o performanță!

N. GRIGORE MĂRĂȘANU ■

O performanță

Întreprinderea „11 Iunie“ din Galați este una dintre unitățile în care, dacă aduci vorba despre export ai ce nota. Colectivul de aici, din cîteva mii de oameni, asigură, prin eforturi proprii, întreaga industrie usoară cu accesorii metalice (capse, copci, nasturi metalici, catarâmi de diferite tipuri etc.). Pîna nu demult, cam 85 la sută din necesarul acestor produse se importau. Noi nu fabricam multe din aceste accesorii. Ne aflam în situația că noi fabricam costumul și alții ne vindeau nasturii! Bună afacere! Pentru ceilalți, nu pentru noi. De ce nu fabricăm, să zicem, capse metalice? Una, fiindcă, motivul unui, nu aveam tradiție, și neavînd tradiție nu ai nici specialisti pentru produse de o astfel de finețe. Doi, fiindcă nu aveam nici mașini.

— A te folosi de astfel de „motive“ la infinit înseamnă a-ți recunoaște la un moment dat dependența de alții. Si depinzind mereu de alții, poti face comert, dar nu vei putea să te impui niciodată pe o piață externă. Oamenii noștri au înțeles asta, le-am mai explicat-o și noi, cei care conducem treburile aici, și n-au mai acceptat de mulți ani să fie astfel judecăti.

— Ce s-a întimplat practic? îl întreb pe inginerul Stan Alecu, directorul unității.

— Am gindit și fabricat mașini, am căutat materia primă, am proiectat și asimilat mai multe produse și acum am ajuns să importăm doar 15 la sută din aceste produse. Celelalte procente le fabricăm noi, reducînd masiv importul. În afară de aceste accesorii (incuviatori, rame pentru poșete, ornamente, belciuge pentru industria de piele și marochinărie etc.), producuse de bază în unitatea noastră, mai avem niște ateliere în care realizăm și alte produse: ambalaje litografiate, găleți zincate și articole de menaj litografate; într-un alt mare atelier producem unele de grădinărit, de timplărie metalică, paturi metalice precum și mobilier tehnologic. Dar cu ce credet că au cucerit piața ex-

Totul pentru libertatea țării

● Monede clandestine ale comuniștilor ● Bombardamentele anglo-americane ●

Iarna 1943-1944 : pretutindeni sabotaje

La 24 decembrie 1943 Prefectura Poliției Capitalei raporta: „În seara de 22/23 decembrie a.c., agenți comuniști au răspândit în raza Comisariatului 7 Poliție și anume pe strada Roma și pe strada Sofia, în curtile imobilelor cu nr. 20, 22 și 24, exemplare din manifestele ce se alătură în original. De notat că, cuprinsul manifestului este o variantă a textului manifestului răspândit în scara de 5/6 decembrie a.c. și despre care am raportat în nota specială din 6 decembrie a.c. se fac investigații pentru descoperirea autorilor și colportorilor”. Plasarea acestor manifeste în unul din cartierele cele mai „selecțe” ale Bucureștiului se explică lesne, de indată ce textul lor este parcurs: „Timpul vorbelor a trecut. Acum a sosit momentul faptelor. România, din toate clasele sociale sabotați mașina de război germană. Muncitorii, funcționari, studenți și intelectuali de toate categoriile, treceți la acțiune pină nu va fi prea tîrziu. (...) Noi de aci facem apel la patriotismul fostilor oameni politici, oameni de știință, profesori, ofițeri superiori, fosti și actuali comandanți de mari unități de a acționa la timp contra nemților”.

La 26 februarie 1944, Inspectoratul de Jandarmi Constanța raporta că pe teritoriul ei au fost puse în circulație monede de 5 și 20 de lei cu inscripția „Dati nemții afară, afară nemții”. Raportul preciza în continuare că „una dintre aceste monede a fost găsită cu ocazia plășilor ce s-au făcut recent muncitorilor din portul Constanța. Inscriptia este făcută deasupra coroanei și săpată cu multă pricinere, ceea ce face să se creată că operațiunea aceasta este făcută la o presă și este societă ca un mijloc de propagandă a comuniștilor”.

In primăvara anului 1944 au început bombardamentele sistematice ale aviației anglo-americane. La 4 aprilie 1944, Capitala a fost obiectul primului raid. Mari distrugeri și mii de morți și răniți. Un ziar scria că ziua insăși — 4.04.44 — părea să anunțe ceva neobișnuit! Ieșirea din războiul alături de Germania hitleristă devinea preocuparea tuturor.

La 21 aprilie, Prefectura Poliției Capitalei înainta un nou raport: „În noaptea de 19/20 aprilie a.c. elemente ale mișcării comuniști au sablonat pe pereții, gardurile și zidurile clădirilor din Sectorul I Galben și II Negru, lozinci cu următorul conținut: „PACE CU ALIATII”, „PACE”, „AFARA CU NEMȚII” etc. De asemenea, prin piețele publice din Capitală au fost găsite pe jos sau lipite pe ziduri, burlane și stâlpi, etichete cu aceleași lozinci”. Transmitind aceste date, Prefectura Poliției Capitalei își exprima părerea că prin această activitate „conducerea comuniștă urmărește crearea unei stări de spirit favorabilă incheierii unei păci immediate”.

Opinia era corectă: principalul obiectiv era pacea imediată cu puterile coalitione antihitleriste.

Fidel orientării sale de a uni toate forțele antifasciste, interesate în restabilirea independenței și suveranității naționale, prin smulgerea României de sub dominia Reichului nazist, în ieșirea României din războiul impus de Hitler, în redobindirea Transilvaniei de nord, Partidul Comunist Român a perseverat, după constituirea Frontului Patriotice Antihitlerist, să militzeze pentru largirea bazei social-politice a coaliției antihitleriste. La temelia acestei activități energetice și curajoase s-a aflat convingerea fermă că eliberarea poporului român din cătușele regimului de dictatură și de sub ocupația Wehrmacht-ului trebuia să fie opera poporului român însuși. Salvarea din catastrofa în care țara fusese aruncată împotriva voinei sale nu putea fi așteptată din afară. Interesele și demnitatea națională cereau ca românii să se salveze ca națiune prin propriile lor eforturi, ca vatra strămoșească să-si redobindească libertatea și independența națională prin lupta fililor săi. Acest imperativ, comuniștii l-au intelese cel dintii și soluția oferită de ei — răsturnarea regimului antonescian prin acțiunea Frontului național antihitlerist și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste — a pornit de la increderea în capacitatea de luptă și jertfă a poporului român.

Prompititudinea cu care muncitorii au răspuns la apelurile Partidului Comunist Român de a sabota mașina de război hitleristă dovedea că această orientare era singura corectă și singura valabilă în acel moment. Citeva exemple sunt concludente pentru abnegarea cu care inițiații partidului au fost puse în aplicare. În Dobrogea, spre pildă, Comitetul regional P.C.R. ceruse muncitorilor să incendieze vasele. La 12 octombrie 1943, un muncitor aflat pe o salupă germană a aprins uleiul din santina salupei, provocând un incendiu care a distrus în totalitate ambarcațiunea. La 2 decembrie 1943, în stația Valul lui Traian a fost incendiat un automotor de către feroviari comuniști de la atelierele C.F.R. Palas. La 4 decembrie 1943, un hidroavion german s-a prăbușit în urma unui act de sabotaj ce afectase motorul...

In întreaga țară aveau loc acțiuni similare. Pământul românesc ardea sub cizmele soldaților hitleristi. Legația Reichului și țesătura de retele germane de spionaj care acoperă România, trimitea rapoarte alarmante despre manifestările de ostilitate ale poporului român față de Germania hitleristă și față de regimul de dictatură, despre voința românilor, exprimată în diverse forme, de a vedea țara ieșită dintr-un război făcut în beneficiul Reichului. În aceste rapoarte se sublinia în chip repetat rolul conducerilor comuniștilor.

Astfel, în telegrama din 7 aprilie 1944, semnată de ministrul Germaniei la București, Manfred von Killinger, și imputernicit special pentru probleme economice, Hermann Neubacher, se arată că în regiunea petrolieră se constată „o pronunțată atitudine comunistă printre muncitorii”. Cei doi reprezentanți ai Reichului atrăgeau atenția că în această zonă de interes vital se desfășura o amplă activitate a comuniștilor, care averteză împotriva unor acțiuni de sabotaj timpuriu, ce puteau să provoace reacția autorităților: „Este mai curios în interesul cauzei comuniste — scriau ei — să se dezvolte pe neobservate o organizație de bătăie (schlagkräftige Organisations) care să poată fi introdusă în luptă la momentul oportun și după un ordin special”.

„Pină unde am ajuns...”

Toate aceste manifestări ale refuzului poporului român de a se identifica cu politica guvernului de dictatură militarofascistă se contopeau într-un puter-

cu Antonescu: „La acest punct al discuției (privind situația militară pe frontul de est — n.n.) m-am ridicat și am cerut permisiunea să acopăr telefonul aflat pe birou cu o învelitoare de plus, deoarece eram sigur că Abwehrul (serviciul de spionaj german — n.n.) montase în aparat un microfon. Cunoaștem chiar pe omul care fusese însărcinat să intercepțeze con vorbirile, duse în vagonul de tren, pus de guvernul german la dispoziția maresalului; era vorba de un tinăr profesor universitar, care săptinea perfect limba română, deși nu fusese niciună în România. La fiecare vizită a maresalului la cartierul general al führerului remarcasem pe acest om care rămânea în fund. Nu era nici o indoială asupra scosului prezenței sale tăcute”.

Maresalul se ridicase indignat, dar eu l-am linștit; nu este vorba de o neînerdere îndreptată împotriva lui, ei despre un sistem general al „Abwehrului”.

— Pină unde am ajuns! a spus el cătinind din cap”.

Așa cum am arătat, înaltul Comandament german pregătise chiar un plan — „Margareta II” — de a ocupa România în cazul unei tentative de ruptură cu Reichul („Margareta I” avea un obiectiv similar pentru Ungaria). Temerile lui Hitler nu erau lipsite de fundament: fidelitatea maresalului Ion Antonescu nu era chiar fără nici o fisură.

Înca de la 30 septembrie 1943, atașatul militar la Ankara, colonelul Traian Teodorescu, contactase din însărcinarea lui Ion Antonescu pe atașatul militar britanic A. C. Arnold pentru a-l informa că maresalul era gata să coopereze cu o forță anglo-americană ce ar fi debărcat

ieșirea din război, preocuparea tuturor

nic val de nemulțumire populară, care exercita o puternică presiune asupra factorilor de decizie ai regimului de dictatură. Maresalul Ion Antonescu nu putea ignora realitatea dură: poporul român respingea politica lui. În același timp, ca militar înțelegea că de dificilă devenea cu fiecare zi să situația Germaniei. Bătălia de la Kursk (5 iulie–23 august 1943), una dintre giganticele încheieturi din cursul celui de al doilea război mondial, încheiată cu victoria Armatei Roșii, marcase pierderea definitivă a inițiativelor strategice de către Germania hitleristă. Eșecul Operaii „Citadela” (numele cod pentru ofensiva lansată de Wehrmacht, la 5 iulie, în zona Kursk–Orel) spulberase afirmațiile propagandei hitleriste, potrivit căreia, succesele trupelor sovietice se datorau rigorilor iernii. Acum, în plină vară, armata germană suferise una dintr-ale cele mai grave catastrofe pe frontul de est.

I-au urmat o succesiune de infringeri și eșecuri ale Wehrmacht-ului, care au apropiat tot mai mult frontul din teritoriul României, devenit, la începutul anului 1944, el însuși, teatru de operări. În martie 1944, părea că frontul din nordul Moldovei avea să cedeze sub presiunea Armatei Roșii. Generalul Ferdinand Schörner — un nazist fanatic, ultimul general înălțat apoi la gradul defeldmareșal — a izbutit prin măsuri brutale să restabilească ordinea în rindul trupelor germane, care se retrăgeau în dezordine. Întîlnirile lui I. Antonescu cu Hitler, la sfîrșitul anului 1943 și la începutul celui următor, erau de fiecare dată prilej pentru führer de a face promisiuni că situația se va îmbunătăți în curind. Un episod din cursul întîlnirii din 2–3 septembrie 1943, dezvăluie atmosfera în raporturile dintre cei doi dictatori. Înălțuvintul ministrului de atunci al României la Berlin, care relatează dialogul său

în Peninsula Balcanică, punindu-l la dispoziție 22 de divizii și aprovisionind-o cu cereale.

Aliații anglo-americani erau priviți ca o garanție a rămînerii României în cadrul regimului burghez. Către ei se îndreptau demersurile nu numai ale guvernului antonescian, ci și ale partidelor burghexe, Partidul Național Tărănesc și Partidul Național Liberal.

Liderii celor două partide amintite — Iuliu Maniu și Dinu Brătianu — au continuat să rămînă nereceptivi la apelurile Partidului Comunist Român de a constitui un larg front național ca singură alternativă la regimul antonescian, ca unică soluție pentru salvarea națiunii. Limitându-se activitatea politică împotriva dictaturii, la trimiterea de memorii lui I. Antonescu, Iuliu Maniu și Dinu Brătianu au provocat nemulțumiri în rândurile membrilor partidelor lor. În ziarul clandestin „România liberă”, din 12 octombrie 1943, a apărut scrisoarea deschisă a unui național-tărănist, adresată lui Iuliu Maniu, în care se cerea: „Comunicați partidului ce ați răspuns la propunerea Partidului Comunist și a Uniunii Patrioților de a intra în Comitetul Național, propunere pe care n-ai găsit cu eale nici să ne-o aduceți la cunoștință. Dacă veți săvăi sau veți rămânea reacție și incrementul față de tragedia țării, partidul nostru se va prăbusi în neant. Țara nu va pieri. În mărăuntele ei se vor găsi forțe vii și noi, care o vor salva. Cred totuși că veți desluși, pină nu e prea tîrziu, comandamentul ceasului de față”.

Pentru liderii P.N.T. și P.N.L., eliberația României trebuie așteptată de la forțele anglo-americane. Pină atunci, memoriile către I. Antonescu erau suficiente. El ezitau să se angajeze într-o luptă deschisă împotriva dictaturii și a ocupanților hitleristi. Convins că situația

era de căutat în sprijinul occidentalilor, Iuliu Maniu dorea, la începutul lui octombrie 1943, să plece din țară. Înțenția sa a produs o via iritare la Foreign-Office (Ministerul de externe britanic), care considera cu totul inopportună sosirea lui în Anglia, într-un moment cind miniștrii de externe ai U.R.S.S., S.U.A. și Marii Britanii pregăteau conferința la virf de la Teheran. „A-l scoate (pe Maniu — n.n.) ca pe un iepure dintr-o pălărie” li se părea diplomaticul britanic dovadă că țara lor face un joc dublu în cadrul coaliției antihitleriste.

Agentii secrēti în satul Plosca

Reticențele Foreign Office-ului față de Iuliu Maniu (căruia îl preferă pe fostul ministru al României la Londra, V. V. Tilea, aflat în Marea Britanie) au cedat în fața demersurilor repetate ale S.O.E. (Special Operations Executive) departament al serviciului de informații britanic care menținea contact cu mișcările de rezistență din țările ocupate sau controlate de Germania hitleristă, care avea încredere în liderul național-tărănist, de a-l considera drept principalul partener. În scopul de a stabili contactul cu președintele P.N.T. un grup de trei agenți secrēti britanici denumiți „Anonymous” a fost parașutat în noaptea de 22 decembrie, în România. Într-o eroare la lansare, ei au ajuns în alt loc și au fost arestați în scurt timp de jandarmi. Reacția localnicilor pune în lumină sentimentele adevărate ale poporului român față de reprezentanții unei țări, cu care oficial România era în stare de război. Iată cum descrie unul din membrii grupului, Gardyne de Chastelain, sosirea lor în satul Plosca, unde au fost duși de jandarmi: „În timp ce mergeam prin sat spre postul de jandarmi, jandarmii strigau întruna către mulțime «Sint prieteni!». În ciudacererii mele către plutonierul postului de jandarmi ca intrarea noastră în sat să fie că mai secretă posibil, imediat după sosirea la postul de jandarmi, lumea a început să se perinde la post ca să ne vadă, să vorbească cu noi și, fără nici o excepție, să ne strîngă mină. Printre primii săi au fost primarul, ajutorul de primar, subprefectul, doctorul veterinar, doctorul satului, secretarul primarului, agentul fiscal cu slujbașii lui, învățătorii din sat, iar spre sfîrșit, toți țărani care se întorceau de la cimp au venit să vadă ce se întimplase. Am văzut în total, probabil, între 200 și 300 de persoane, dintre care doar unul a fost neprietenos, acesta era probabil legionar. Ni s-a dat de mîncare atât la începutul după-amiezii cît și mai tîrziu, seara, și nimeni n-a cerut, nici n-a acceptat bani ca plată. Nu puteam să avem o primire mai prietenosă dacă am fi fost prizonieri de război români întorsii acasă”.

În satul Plosca era o stație germană de radio, care, desigur, urmărise cursa avionului nostru cu o noapte mai înainte. Cei trei germani de la această stație au venit la postul de jandarmi pentru a vedea, dar nu au fost lăsați de civilii români care le-au spus să plece, deoarece oamenii dinăuntru „n-aveau nici o treabă cu ei”.

Aduși la București și internați la Inspectoratul jandarmeriei, în condiții de confortabile, ei au purtat discuții cu șeful Serviciului secret de informații, Eugen Cristescu, generalul C. (Piky) Vasiliu, subsecretar de stat în Ministerul de interne, și generalul Tobescu din Inspectoratul jandarmeriei și aveau să fie utilizati pentru contactele secrete ale maresalului I. Antonescu cu anglo-americani.

În raportul întocmit de G. de Chastelain, după 23 August 1944, el arată că la începutul primăverii aceluia an „existăția poporului român față de germani a atins în această perioadă culmea” și că „începînd de la această dată, România era oricind în situația potrivită pentru o schimbare de politică”.

La 21 martie 1944, Iuliu Maniu și Dinu Brătianu au adresat o nouă scrisoare lui Ion Antonescu în care îl cereau să înțeleze orice colaborare cu Reichul și să comunică U.R.S.S., S.U.A. și Marii Britanii, hotărîrea sa. În cazul cind nu ar fi fost în măsură să întreprindă aceste acțiuni, să-l informeze pe rege pentru a se putea constitui un nou guvern.

Partidul Comunist Român nu și făcea însă iluzii în privința politicilor guvernului antonescian. El știa că numai prin luptă poporul român, întemeiată pe unitatea de acțiune a clasei muncitore, poate fi salvate țara și națiunea. Încă de la 15 noiembrie 1943, C.C. al P.C.R. s-a adresat C.C. al P.S.D. și-i a propus „întrarea imediată în Frontul Patriotice Antihitlerist, format din forțele antihitleriste din România, și în Comitetul patriotic pe țară al acestui front. În același timp, ne propunem să vă uniți cu noi și cu celelalte organizații antihitleriste la lupta pentru eiștișgarea conducerii Partidelor Național-Tărănești și National-Liberal pentru ultima noastră platformă de luptă propusă acestor partide”.

Pe baza acestei propunerii, comuniștii și social-democrații au început tratativele din care avea să se nască, în aprilie 1944, Frontul Unic Muncitorești, temelia cea mai solidă a coaliției forțelor antihitleriste din România.

Dr. IOAN CHIPER ■

flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ SI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronică ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

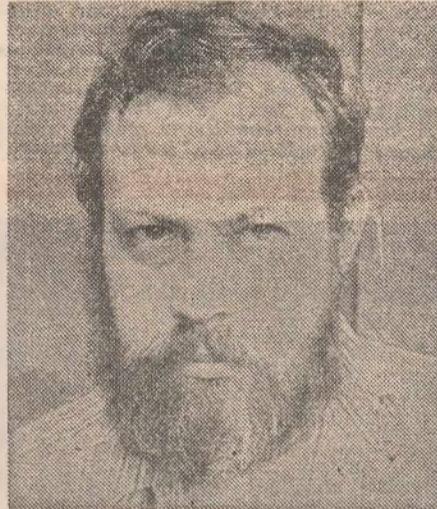
Grigorie Minea:

,Năvalnic suvoi

de ape limpezi și curate

care au irigat gîndirea

și arta românească"

— Vă văd, stimate Grigorie Minea, oarecum incorect în așteptarea primei întrebări. Mărturisesc că și eu am o astfel de stare provocată de devălășirea atelierului în care luerați. Luturi crude, proaspete, încă purtind temperatură militilor. Alte luturi sunt acoperite cu folii de plastic. Pe etajere văd o sumedenie de ghipsuri. Înspriș fereastră o luterare ce-aduce cu antica statuie a Victoriei. Obiecte de tot felul de jur-imprejur. N-au trecut decit cinci minute de când am intrat în acest spațiu în care se naște lumea vizată de ochiul și surfeletul artistului și am fost tulburăți de cîteva telefoane, de cățiva din colegii dumneavoastă. Parcă aș fi pe peronul Gării de Nord, dar nu în fața biroului de informații, ci înălăturul său. Tot timpul e vinzoleala asta?

— Nu chiar, dar de cîteva zile sunt supus și eu acestui du-te-vino. Dar văd că prima întrebare a și trecut.

— A fost o întrebare introductivă, aşa cum tot ca introducere este și invitația de-a vă prezenta căitorilor noștri.

— Voi fi, fără doar și poate, extrem de succint, pentru că nu-mi place, pur și simplu nu-mi place, să vorbesc despre mine. Nu sunt nici mai presus și nici mai prejos decât oricare altul din colegii mei de generație. Deci, în 1964, avându-l ca profesor pe maestrul Boris Caragea, am absolvit Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu". În același an am expus la o republicană. De-atunci, din 1964, expun întruna, în tară și în străinătate. Prima expoziție personală am avut-o în 1967, într-o sală aflată la parterul redacției ziarului Informația Bucureștiului. Era o sală foarte bună, foarte vizitată. Peste doi ani, la Simeza, într-o expoziție de grup, cu Afene și Călinescu-Arghira, doi colegi. În 1971, a doua personală, la Orizont. Cam atât. Apoi în străinătate, la Berlin, în 1974, la o expoziție de artă românească, alta, mai înainte, în 1970, la Varsavia, apoi la Paris, în 1975, sau la Veneția, la cea de-a 38-a biennială. E mult, e puțin, nu stiu.

Muncesc. Muncim tot timpul. Sculptorul, ca oricare alt artist, muncesc tot timpul, de dimineață pînă seara. Eu vin la atelier cam pe la ora 8 și plec seara tîrziu. Marea mea dorință este să vin la 6 dimineață, dar am o sumedenie de alte lucruri de făcut, o ședință la U.A.P., la care trebuie neapărat să participe, pentru că fac parte din conducerea secției de sculptură, o analiză, o dezbatere, organizarea taberelor, cereri, documente, hîrtii. De altfel, revenind la ceea ce atî și observat aici, la atelierul meu, este o mare vinzoleală tot timpul. Uneori imi vine să închid ușa, să-i incui, să nu stie nimănii că sunt înăuntru, dar n-am puterea să-o fac. Oamenii au nevoie de tot felul de lucruri, iar eu nu pot să-i refuz. Mi-am spus de atîta ori că am să afișez un program, că am să-i primesc între ora cutare și cutare, dar n-am reușit încă să mă funcționească. Și culmea e că nici nu cred să nici nu vreau, de-adevăratatea, să fac așa ceva. Dacă am fost investit cu o anume responsabilitate, astă inseamnă că oamenii au încredere în mine, însă și-nții că om, și eu trebuie să plătesc un anume tribut pentru această încredere a lor. Oricare dintre colegii mei ar fi la fel, ar proceda la fel.

— Constat că, vorbind despre dumneavoastă, vă raportăți tot timpul, mereu, la colegii dumneavoastă.

— Nei, sculptorii, sintem de felul nostru foarte solidari. La noi generații se amestecă, se întrepătrund, se continuă una pe alta în mod firesc. Avindu-l ca profesor pe maestrul Boris Caragea, eu am simînt că-l am ca profesor pe Paciurea, sau pe Ion Irimescu, sau, de ce nu, pe colegul meu, actualul profesor Paul Vasilescu. Voi folosi un cuvînt care, din nu stiu, ce cauze, s-a cam perimat, cuvîntul stafetă. La noi a existat și există încă această stafetă. Nu e nimănii mai presus și nici mai prejos decât celălalt. Dacă școala românească de sculptură, despre care se vorbește cu admirație și, de ce să nu o spunem, cu o oarecare invidie, a ajuns să însemne ceva în lume, acest lucru se datorăză tocmai solidarității ei.

Fragmente critice

Notării mărunte despre critica literară

S-a discutat recent într-un seminar interdisciplinar condus de profesorul Ioan-Iovî Popescu, rector al Universității din București, despre critica literară și relațiile ei cu alte domenii ale spiritului. Biologii, matematicienii, fizicienii și chiar o parte dintre filozofi consideră că nu se poate gîndi și nu se poate face critică literară în afara științei. Criticul trebuie să aibă un număr de principii și să stăpînească o metodă de analiză care să-l ferească de primejdia evaziunii impresioniste. Există, spun acești oameni învățăți, atât critică autentică, obiectivă, convingătoare, că știință există în ea. Restul este literatură. Termenul de știință este luat aici într-o accepție largă. Toate disciplinele spiritului tind în epoca modernă să se constituie ca științe, de ce ar face excepție critica literară care, orice am spune, funcționează în baza unor legi ale esteticăi și tinde să reducă aproximația și să pună ordine în necunoscutul subiectivității? Chestiunea veche, bătălie neîncheiată. La obiecția mea că o „știință a criticii" ar fi o știință curioasă: s-ar baza pe imponderabile și ar opera cu multe imponderabilități ale spiritului, mi s-a

răspuns numai de că că știință nu-i un concept ingust și că, în funcție de domeniul pe care îl cuprinde, știință își creează propriile legi și un mod specific de funcționare. Și, apoi, ce știință (chiar printre cele care se bucură de reputația de a fi exacte) nu există în față necunoscutelor, ce specialist nu are indoieli și nu trece prin crize de descurajare? Spiritul științific, zic oamenii care ţin în mintă o riglă și un compas, este un spirit neliniștit prin definiție și, de multe ori, singura luir certitudine este că nu știe nimic sigur!

Scepticismul oamenilor de știință nu m-a convins și, fără să minimalizez profesioniile mea, am continuat să susțin că factorul subiectiv este esențial în critica literară și că prea multe inefabile (gustul, intuiția, capacitatea de expresie) prezidează o „știință" care nu există — fapt esențial — în afara limbajului ei. Critica este, deci, o formă de creație care încheie alianțe cu alte discipline și profită, de multe ori, de metodele și descoperirile științelor exacte. Am fost numai de căutător mai ales de filozofi care, având mai multe temeuri decât mine, consideră că în spatele oricărui critic literar trebuie să stea un sistem filozofic, o concepție, adică, unitară despre lume și o metodă coerentă de cunoaștere. Asadar: că filozofie atâtă critică adevărată. Restul este impresionism frivol!

(Continuare în pag. 15)

EUGEN SIMION ■

Iubirea de frumos

Lipova

In drumul ce l-am făcut de curînd la Arad am stat cîteva ceasuri la Lipova unde știam că există o colecție de artă excepțională donată criticiilor de artă Eleonora Costescu și Vasile Varga. Am revăzut Andreescu, Petrascu, Luchian și tot ce au dăruit orașului acestuia oamenii acestia minunăți.

Dar bucuria mea la Lipova a dat de o altă generozitate poate și mai mare de o nouă donație ce se vrea muzeu cu totul neobișnuită. Un tînăr încă învățat al locului Stefan Crișan, printr-o rîvnă personală excepțională prin jertfa bănească a părintilor și buniciilor a reușit să adune cărți vechi românești obiecte de artă din toată Transilvania în vederea alcăturirii unui muzeu donație în

această margine de țară mai săracă în așezămintele culturale românești.

Omul de carte Stefan Crișan însă a murit de curînd în aprilie anul acesta într-un accident la număr 36 de ani la Oradea pe cind se întorcea acasă cu sacul plin de cărți ca un apostol transilvan ce era. Am în față ofertă de donație a părintilor săi. Nu numai că oferă tot ce-a adunat fiul lor, dar și trei incaperi din casa lor proprie pentru ca osteneala fiului lor să nu se piardă, lucrarea fiului lor Stefan Crișan să rămînă pilditoare în orașul natal pentru propășirea căruia s-a jertfit.

Rindurile de față nu-s decit rugămintea către organele în drept să mijloacească în așa fel ca această donație de mare valoare să poată deveni muzeu așa cum o oferă acești țărani transilvani a căror demnitate mi-a atins sufletul și mie ca atitora dintre cei ce i-au cunoscut în trecere prin Lipova.

IOAN ALEXANDRU ■

Poezii frumoase

Geo Dumitrescu:

Inscripție pe piatră de hotar

„Cin-se la cu mine bine,
îi dau haina de pe mine..."
(Cîntec popular)

Slav aș fi fost de nu eram latin,
latin aș fi de n-aș fi fost și dacă
dar a ieșit așa: să fiu român,
și eu cu soarta astă mă impac!

Mi-au dat și alții singe și cuvinte
nispuri galbene trecură-n zbor,
purtate-n vîntul Asiei fierbere,
să-ngrăse primitorul meu ogor.

Și din apus, din miazăzi veniră
umane pulberi, umbre și lumini,
cu bine și cu rău mă vremură —
pe toate le-am sorbit în rădăcini.

Și nu-i nimic străin, a mele-s toate,
dator nu sint: plătit-am cu prisos ! —
că tot plătind uitucilor la rate,
cuțitul mi-ajunse pîn' la os !

Dar am rămas așa cum scrie-n carte
privită-mă și-o să vedeti usor
că nu-s asemenei nimănui în parte,
desi-ntr-un fel vă semăn tuturor.

Sunt bucuros de oaspeți și prieteni:
deschisă-i poarta, înimă și ea:
binevenit vei fi sub mindre cetini,
în munții mei, la caldă marea mea.

Imi dai un sfat ? Te-ascult cu
luare-aminte.
O mînă de-ajutor imi dai ? Mulțam !
Dar nu cumva să-ți biigie prin minte
că astă-i țara tailor de ham !

Poftiți, deci, stați la masă, stați la
soare ! —
Un loc prielnic vă păstrează, amici ;
v-aștept cu mintea plină, gîndu-i floare
(că nu-i de lipsă fosforul pe-aici !).

Întînd spre toată zarea poduri bune :
primesc și dau întreregul pămînt ;
nu-i gînd viclean în mine să răsune,
dar nici stăpin nu caut : eu imi sint !

Învăț, cîntind sau nu, și limbi străine,
Mi-or folosi — în mintea mea socot —,
dar mă gîndesc de-asemeni că e bine
să mă pricep întii și-nții să-not !...

Și, îată, așa cum scrie-n carte —
privită-mă și-o să vedeti usor
că nu-s asemenei nimănui în parte
desi-ntr-un fel, vă semăn tuturor.

Că slav eram de n-aș fi fost latin.
latin aș fi de nu mi-ar zice dacă
dar a ieșit așa: să fiu român,
și vreau cu toată lumea să mă-mpac !

Delimitări

Cuvint cheie

Unul din invățăminte ce le-am reținut de la bunul meu profesor de la Ecole Pratique des Hautes Etudes, Abel Lefranc, la Paris, în 1927, este următorul :

— Cind citiți o carte sau mai multe, de același autor, notați-vă expresiile frecvente, care v-au frapat. Veti vedea că rezultatul va fi revelator pentru cunoașterea lui.

I-am urmat prea puțin acest sfat, deși mi s-a părut foarte interesant. Astfel, la lectura amintirilor lui Slavici, m-a izbit verbul **a se dumiri** și familia respectivă de cuvinte : **dumirit, nedumirit**, revenind aproape obsesiv. Am dedus de aci că autorul **Marei** era un om foarte serios, că nu se lăsa după oricine și orice vorbă, și că tinea să se lămurească prin propria judecăță sau informindu-se după cuvintă. Nu era cîtuși de puțin superficial sau expeditiv.

Citind **Viața ca o pradă** de Marin Preda, m-am lovit de repetata sintagmă **de ce?**, fie în gura autorului, fie la alte personaje ale cărții. Să deducem de aci că autorul era un interrogativ, că își punea întrebări, uneori ca să-si răspundă la ele, alteori ca să le lasă fără răspuns ?

Să nu anticipăm însă. Vom lua exemplele la rînd, răsfoind carteau pe-ndelete.

1. „**De ce imi placea istoria ?**“ (Așa începe cap. VII). Răspuns :

„Flindcă aveam sentimentul că trăiesc de atunci, de pe vremea egiptenilor și a asirienilor. Aveam cincisprezece ani, dar îmi simteam gindirea milenară...“ Si mai jos, pe aceeași pagină 41 :

„Total e posibil pentru noi. **De ce nu ?**“

2. Alteori, răspunsul îi vine mai tîrziu. Făcindu-si ne-crățător portretul, dinaintea debutului, „Slab, osos, râu imbrăcat... haine lăbărate, negre, tesute în casă [...]. Palton de abă, parcă eram popă...“ se lămurește :

„Acum înțeleg de ce un idiot din clasă îmi spunea călăgăre...“ (pagina 150).

Reacția tîrzie (calificată de „idiot“ a unui coleg poate nu chiar prost), mi-amintesc o ieșire tîrzie a româncierului, la una din Adunările Generale ale Scriitorilor. Ședeam de vorbă cu regretatul Ion Th. Illea. Trece Marin Preda, mă salută, îi răspund, Ilea îl opreste, punând mâna pe umărul lui. Ca ars, Marin Preda a tipat :

— Nu pună mâna pe mine !

Si a trecut mai departe.

Marin Preda era aşadar un **noli me tangere**, chiar la atingerea cea mai benignă.

3. Cîteva întrebări sunt relative la legionari, în acel moment la putere, dimpreună cu generalul I. Antonescu.

„...cum se crease mitul ? Nu înțelegeam. Moartea pentru căpitan, **de ce era necesară ?** De ce trebuia să ne fie «cea mai dragă dintre nunți ?»“ (pagina 39).

Rectific : în imnul legionar, „cea mai sfîntă“. Desigur, la 18 ani era mai greu să-ti răspunzi la întrebarea despre geneza miturilor și mai ales despre dementul misticism politic care nutrea acea condamnată exaltare.

4. O altă întrebare, de ordin istoric, pusă cam la aceeași vîrstă :

„De ce se dusese el (Constantin Brâncoveanu) la Istanbul cînd stia ce joc dublu facește ?...“ (pagina 122).

Aci răspunsul era mai la indemnina elevilor de liceu : nu se dusese de bunăvoie, după ce fusese mazilat, ci ridicat cu sila, dimpreună cu soția, cei patru filii și fidul său agă, Ienache Văcărescu.

5. Mai la vale, pleauă cu întrebările :

— De ce intrase Iorga în politică, un cărturar, cînd cînd care erau moravurile partidelor politice din timpul său ?

Întrebarea își are răspunsul, indirect, dar trebuie precizat că, în 1907, cînd s-a ales întîia oraș deputat, impins de popularitatea cîstigată prin atitudinea sa în timpul răscoalelor tîrănesti, în moravurile politice ale cărui nu se introducea crima, ca armă supremă, de închidere a guriilor adversarului. În Europa, însă, bîntuita nihilismul, care a înregistrat cîteva victime printre capetele de stat și chiar soția cîte unuia (impăratul Austro-Ungariei).

Si îndată, o altă întrebare, tot referitoare la Iorga :

— De ce nu-si văzuse de cărțile lui ? Era putin lucru să scrii cărți ?

Își vedea și de ele (a scris circa 1 000 !), si și-a văzut și de politică (era în dreptul oricărui cetățean, cu atât mai mult a unuia luminat !).

6. La Scoala Normală din București, Marin Preda l-a avut pe Vladimir Streinu profesor de română :

„Am rîs cînd am auzit că îl chema Iordache, dar îscălește altfel. **De ce ?** Pe Racine îl chema Rădăcină, pe Corneille Cioară, La Fontaine Fîntină, Boileau Beapă (sic). Nume frumoase. Iordache ce cursur avea ? Si de ce Streinu ? De cine se simtea strein ? Mă pomenisem și eu cu un trei fără să inteleag **de ce** chiar trei ?

Ar fi luat pe nedrept acea notă, numai și numai, afirmă româncierul, la punctuație, pe care și-o credea sigură. Marin Preda se afirmă aşadar împotriva pseudonimelor literare. N-avea dreptate. Scriitorul și artistul sunt liberi să semneze cu numele lor patronimic sau cu unul de imprumut, iar în acest din urmă caz, **deceul** e de ordin pur subiectiv și cauza nu-i privește pe nimenei. Streinu, ca profesor, e prezentat în mod vindicativ, ca un „afectat“, privind peste capetele elevilor. „fără să ne vadă“, dintr-un „dispreț la fel de afectat ca și întregă lumea persoană“. La disprețul profesorului i-a răspuns acela al elevului :

„Am tăcut și eu disprețitor și nici măcar n-am vrut să-mi revăd teza și să mă conving dacă el sau eu aveam dreptate“ (paginile 183-184). Ah ! susceptibilitya nestinse nici după cîteva decenii, a unor școlari râu notati de profesor ! Există însă în colecția amicului nostru, cunoscutul epigramist George Corbu, exemplarul 235 al cărții **Întîlnirea din pămînturi**, cu această dedicatie :

„D-lui Vladimir Streinu, din partea unui tinăr autor, cu recunoștință pentru disciplina gîndului însusită de la D-sa ca elev.“

Criticului și omului de cultură, admiratia aceluias,

Marin Preda
aprilie 1948“

Foarte frumos, și ce „bună memorie“ în anul 1977.
De ce ?

ȘERBAN CIOCULESCU

LUMEA CĂRȚILOR

Intelectuali, culise, comedianți

● Unei fișe de autor (Reymont, 1966, **Scritori polonezi**, 1972. Paralelisme și retrospective literare, 1974) și de traducător (H. Sienkiewicz : **Potop, Prin foc și sabie**, Pan Wołodyjowski, Wl. Reymont, **Fiu de nobili**, B. Prus, Anielka, J. Iwaszkiewicz, **Inrăgoștî din Mașina** s.a.) respectabilă prin fideliitate și afinități culturale. Stan Vîlea îi adaugă acum traducerea unui diptic de indiscretabilă valoare din creația lui Wladislaw Reymont — **Comedianta — Frâmintări** (Editura Univers), carte anterioară **Tăraniilor** (premii Nobel, 1924), dedicată tensiunilor și opțiunilor existențiale, raporturilor dintre libertatea individuală de manifestare și mediul limitativ-alienant al „culiselor“

de lemn, **Spre pacea eternă**, alături de povestiri de exotism gitân (Argintina) s.a. în aproximativ aceeași atmosferă se așază și prozele (de tot) scurte ale lui Marin Preda. Unele neglijente („chipul Gheorghiei reveni din nou“ — s.n.) nu stirbesc totuși buna impresie pe care o fac prozele lui Florian Copcea, pe care, judecînd după finalurile „subtîrcile“, deloc îl înălțîmea prozelor propriu-zise, îl vedeam dotat mai degrabă pentru epica de mai mari proporții. Cel mai generos reprezentant în volum este **Dan Florita-Seraciu**, care îi se pare a fi însă și cel mai inegal. De la proze cu absolvenți de facultate și felurite intrigî de pre-repartiție și pînă la abuzul de regionalisme, texte, prozatorul nu

teralmente derutante, dar care, în realitate, probează existența unui mod sui generis de înțelîtere și rezolvare în practica scrișului și problemelor“. Cartea propune o posibilitate estetică a fantasticei eminescian, dincolo de analize atente ale textelor în proză, care pun permanent în relație modelul prozei romantice cu unicitatea frapantă a vizuinilor eminescieni. „Volumul — apărut în cunoscuta colecție a editurii ieșene, „Eminesciana“ — se încheie cu o scurtă extrapolare, intitulată **Curentul Eminescu și proza fantastică românească**, ce acreditează „eposul național eminescian“ ca „prototip etern (...) capabil de a cataliza neintrerupt „instinctul“ pentru fantastic al prozei românești“.

● „**Bătălia**“ Argezî, carte de debut a Dorinel Grăsoiu, apărută recent la Editura Dacia, este un foarte serios studiu de receptare a

specifice vieții actoricești din anumite perioade istorice (românești au apărut în 1895-1896). Tusele naturaliste, de o violență ce nu poate covîrși, totuși, profunda integritate morală a Hankai, eroina principală, suita, de o deconcentrată varietate, a caracterelor, oscilînd de la meschinărie și ferociitate, la energie afectivă a dărurii, de la răzvrătire și repulsie, la împlinire socială sau sentimentală, labirintul psihologic, ce conține o bogată materie socială, fac din scrierea lui Reymont deopotrivă un studiu de fizionomie a epocii, un prije de meditație și o sumă remarcabilă de realizări stilistice. Non-conformismul intelectual (și pasional, chiar, pe anumite portiuni) al cărții, scenele dure, temperamentele agasante, cinice, amețitorul carusel de relații umane, genrenză o lectură la modul propriu palpitantă.

Debuturi

● Editura Facila publică un volum colectiv de proze scurte — **Povestiri de la marginea cămpiei** — semnat de Ioan Viorel Boldureanu, Florian Copcea și Dan Florita-Seraciu, toți trei prozatori din partea locului — ne-o sună nu numai notele biografice care ni îi prezintă, ci și aria tematică, atmosfera (ceva mai puțin „tipică“ la ultimul totuși). Ioan Viorel Boldureanu scrie o proză usor poematică, cu inclinații onirice grefate bizar pe un schelet de realism rural în care palpită lumea copilariei și chipurile ei (**Maria, Călușul**

ne lămurește suficient (în această selecție, cel puțin) asupra ariei de manifestare a talentului său.

Cele trei debuturi în proză de la Facila sunt însă îngrijite, reprezentative pentru zona stilistică bănățeană și, ca atare, indreptătesc nu puține speranțe.

● Un caustic jurnal de sperantă/înșelare / sperantă... este **Strada Castelului 104** (Editura Cartea românească 1984). Volum cu care debutează în sfîrșit, Alexandru Mușina. Alcatuit numai aparent în răspîr cu o ostentă provocatoare, această carte de vizită într-o realitate de celofan și metal, în socă, fără doar și poate, spîrtele conformiste, prin lipsa oricărui fard, a falsei odihne contemporâne, a falsei pudori, a falsei sincerități s.a.m.d. „Poezia în pijama roz nu / ajunge niciodată la semnalul / de alarmă din tren ea nu / poate crea evenimente feroviare ea / poate doar flutura batătoare de la / fereastră deschisă / nimenei nu a rămas în gară“. În contextul poeziei noi antișirică lui Alexandru Mușina indică prezența unei constiințe febrele, ce nu se uită nostalgic înapoi și nici cîtezător înainte.

Posteritatea clasicilor

● Eminescu — Structurile fantasticei narative de Nicolae Ciobanu (Ed. Junimea, 1984), își alege ca obiect proza eminesciană, în intenție de a defini o modalitate inconfundabilă de fantastic, în care „avem revelația unor „abateri“ li-

operei argeziene de-a lungul vieții poetului, ca și în posteritate. „**Bătălia**“ Argezî ne oferă accesul la un fascinant spectacol al evoluției mentalităților literare. „In literatura română, căzul lui Argezî rămîne unic. Nici un alt scriitor nu a fost mai disputat, nu a avut parte de atîtea elogii și contestări simultan. (...) De la imprecația la tonul iminic, de la ridicarea pe scutul admirători pină la peccetluirea cu fierul roșu, nimic nu a fost precupetit. (...) pină la el nici unul [nici un scriitor — n.n.] nu a „beneficiat“ de o controversă atât de vehemență, nicicind nu s-a declarat o „bătălie“ care să ocupe arena literară românească an de rîndul ca, în cazul lui, „Fenomenul receptării lui Argezî este privit dintr-o dublă perspectivă, pe de o parte, în implicăriile sale în evoluția vieții noastre literare în general și pe de altă, în inevitabilele sale implicări în opera argeziană însăși. Dincolo de valoarea intrinsecă a cărții — aceea de evaluare critică a faptului de istorie literară, pină la a izbuti un portret coerent al lui Argezî, puternic implantat în aria literară românească (în special interbelică) — volumul Dorinel Grăsoiu are și meritul de a pune în circulație texte inedite, culese din presa deceniilor respective. Pentru ca lectori să-si poată face o idee despre „temperatura“ la care se desfășoară „bătălia“ Argezî, reproducem un fragment de articol, datînd de aproape un veac, apărut în revista **Moș Teacă**, și în care Argezî este ridiculizat, alături de alții emuli ai instrumentalismului macedonskian : „Poezia sepulcrală — orchestrală

CAP LIMPEDDE

● „**ATENEELLE CĂRȚII**“ au intrat deja de multă vreme în agenda culturală bucureșteană. Manifestări lunare, organizate de cercetătorii și bibliotecarii Biblioteca Centrală Universitară. „Ateneele cărții“ sunt menite să prezinte publicului cititor fondul de carte existent în biblioteca în genere, în bibliotecile țării, dar și să azeze cartea într-un intelligent cadru cultural. Pentru că, alături de interesante expoziții de carte găzduite de holul Aulei bibliotecii din Piața Palatului, aici au loc recitaluri de poezie, concerte de cameră, susținute de artiști de renume, aici se țin conferințe și simpozioane la care își dau concursul personalități de prim rang ale vieții culturale și științifice a Capitalică. În această lună, „Ateneele cărții“ prezintă o expoziție de carte de un deosebit interes : este vorba despre **Expoziția de carte franceză**, organizată de către Ambasada Franței, în cadrul căreia se desfășoară o serie de evenimente: deschidere de expoziție, proiecții de film, prezentări de carte, ateliere de creație, discuții și workshopuri.

zilele de bibliotecă în colaborare cu Ambasada Franței. Constituită din cele mai importante titluri ale recentei donații de carte franceză (circa 1 300 de volume) expoziția reflectă activitatea de schimburi culturale cu instituții similare de peste hotare a Bibliotecii Universitare. Standurile etalează carte de referință (dicționare, din seria Larousse, lexicone, istorii ale artei și literaturii), volume de arhivă (albume de reproduceri, cu condiție grafică excelentă), literatură (serii de opere complete din clasicii literaturii franceze, volume de eseistică și critică literară, reprezentînd fenomenul literar francez contemporan), lucrări din domeniul istoriei și științelor sociale, din domeniul științelor matematice, cărți de fizică, chimie, științele naturii, carte tehnică etc.

De la directorul Bibliotecii Centrale Universitare dr. Ion Stoica aflăm

cîteva lucruri despre natura colaborării dintre bibliotecă și partea franceză în realizarea acestei expoziții : „Expoziția o pregătim de multă vreme. Ea s-a născut pe baza propunerilor noastre, dar și ale partenerilor francezii, în ce ne privește, în urma unui sondaj de opinie în mediul universitar. ● **OAMENI AI CĂRȚII** afălm și la **Librăria Academiei**, din Calea Victoriei nr. 12, unde, la inițiativa Centrului de librărie al municipiului București și cu strădania librărilor de aici (șefă de unitate **Ivan Ioana**, librărie **Gheorghe Nicoleta**) s-a deschis un frumos stand de cărți din domeniul teatrului și teatologiei, semnate de Ileana Berlogea, Ion Zamfirescu s.a. Standul este numai un bilanț editorial al domeniului, ei și un bun mijloc de informare a publicului cîtitor. Comercial vorbind, rezultatele sunt deja... palpabile. Se cumpără multă carte de teatru aici la **Librăria Academiei**, care de altfel este bine înzestrată în privința titlurilor din ultima vreme. Așadar, o inițiativă demnă de toată lauda, a unor adeverări oameni ai cărții ! (Tania Radu)

— alandală — etceterală și-a făcut din nou apariția pe cărarea spinoasă și spanacoasă a literaturii naționale" etc.

Vîrstele prozei

Constantin Toiu este prezent în librării cu un nou roman — *Obligație*. Editura Eminescu 1984 — la scurt timp după ce aceeași editură a publicat ediția a II-a din *Galeria cu viață sălbatică*. Autorul (și deci și cartea) nu mai necesită nici un fel de recomandări; publicul, sănștem convins, va lăua oricum cu asalt, în scurtă vreme, librăriile. De aceea, revista noastră își rezervă privilegiul unui comentariu mai amplu pentru unul din numerole viitoare.

• Colecția „Biblioteca de proză contemporană” a Editurii Eminescu ne oferă o nouă ediție a cunoștinței române al lui Fănuș Neagu —

te cu forță realistă, dar și cu rafinament, un stil ingrijit (pînă la pedanterie uneori, am zice). Destinate angajate pe spirală necruțătoare a vîrstelor, bunicul Cirus, bunica Marie, Karl, Georgia, Dan, Radu, Vincent Natan, profesorul de muzică, Micul Sorin și ceilalți se resimt de ceea ce s-ar putea numi „vertijul” timpului, încercind să corecteze, din mers, râni vechi, râni proaspete, obsesiuni, eșecuri și indoieri.

• A treia (dacă memoria nu ne înșelă) carte a prozatorului Radu Tuculescu — *Ora păianjenului*, Editura „Albatros” 1984 — este și ea un roman al tinereții matură, ca să zicem așa, un roman despre singurătate, despre primele bilanțuri, despre sănătate, despre gustul amar al compromisului. Un tîrn prozator, care se adresează în primul rînd tinerilor (maturi însă!) cititorii.

Restituiri

• Au apărut tomurile II și III din *Cuvente den bătrini*. Cărți poporane ale românilor în secolul XVI. În legătură cu literatura populară cea nescrisă — studiu de filologie comparată de Bogdan Petriceicu Hasdeu. Ediția este îngrijită de G. Mihăilă și tipărită, ca și tomul I, de Editura Didactică și Pedagogică. În facsimil, paginile de gardă ale ediției princeps preced în chipul cel mai placut textul propriu-zis, pe care notele scrupulos redactate ale autorului edificiei le întrăgesc la un nivel științific remarcabil.

• O carte frumoasă, înainte de toate, frumoasă pentru bucuria neîsimulată a călătoriei, pentru seninătatea privirii și pentru incitanțoarele scrupule documentare este Alexandru Pelimon, *Impresiuni de călătorie în România* — Editura Sport-Turism, 1984, cu prefată acad. Serban Cioculescu. Ediția este îngrijită de Dalila Lucia Aramă.

Memorii și aventuri

• Rezultat... editorial al serialului publicat de Vlad Mușatescu în *Suplimentul Scientei tineretului* și care, cum bine se stie, poartă titlul de *Memorii aproxiimate*, recent volum publicat de Editura Cartea Românească poartă însă titlul de „*Aventuri aproxiimate*”, atenționându-ne probabil de caracterul... zburător și inflamant al întîmplărilor dintre coperti. În ciuda stilului (pe care-l știm din publicația mai sus amintită) ca fiind un pic facil, un pic căutător, fortind „mîna” cuvintelor ca să facă neînșirite giungăsucuri), Vlad Mușatescu are un fel de a vedea lumea curat miticesc. Existența lui pămințeană, începută glorios la Pitești, pe faimoasa stradă a... Exercițiului, sub obâlduirea Onghiei (mama) și a unui bunic iubitor va face obiectul a nu mai puțin de patru volume de amintiri (cel puțin așa a lăsat să se înțeleagă autorul), care, ce-i drept, dincolo de miticism, au de povestit multe despre o lume care a fost și în care s-au mișcat în carne și oase figuri de seamă ale teatrului și literelor noastre.

Aventurile aproxiimate ne poartă prin teatru „Tudor Musatescu”, pe la repetițiile regizorului Ion Sava, în preajma frajilor Bogza și Radu Tudoran sau a lui Cezar Petrescu etc, etc. Cele aproape cinci sute de pagini fincheiate hazos cu indicația SFIRȘIT (provizoriu) sunt o mărturie de viață care merită atenția noastră, și de fapt încă o cheie pentru o fascinantă epocă de efervescentă culturală — cea din cele două războale mondiale.

• Tot un fel de memorii (chiar și de aventuri), dar cu totul de altă factură, sunt și proze din *Pinzile mamei*, de Călin Gruia. Carte pentru copii, care se citește „însă cu plăcere de către oricine”. *Pinzile mamei* (Editura „Ion Creangă”, 1984) este o coborîre în lumea copilariei păstrând misterul unora din întrebările vîrstei, ceva din tristețile unui copil melanolic, multă omenie și o dulce lumină de lume ocrotită și bine rîndută. Moartea lui Alexandru-Infloritul și sfîsietoarea jelenie a Anisiei, iubită lui, povestile cu caii regimenterii, lumea pestriță și plină de invățămintă a iarmarocului de vite, povestile bunicii despre venirea „Antihirului”, livada mătușii Tecla (un fel de Sfîntă Vineri aprigă însă), Tizic, cîinele, prima zi de școală și stîngăciile proaspătilor învățători — sunt doar cîteva din întimplările acestei cărți cuminti și sfătoase, care nu ne acrește cu obișnuințele moralizări neinspirate ale unora din cărțile pentru copii. O infățișare grafică ceva mai atrăgătoare ar fi contat poate intrucrea la succesul de lîbrărie al volumului.

Zbor deasupra fulgerelor

Escrurile lui Vasile Nicolescu (Starea lirică II, Editura Eminescu 1984) sunt profund marcate de prezența poetului Vasile Nicolescu. Lectura simpatetică, valorind mai ales la nivelul metaforei și explicînd misterul creației din lăuntrul sentimentului creației, uneori pe un ton aproape ironic, fiind în fond tonul inaltei participări („Vrajitor de vocale și consoane în spațiu gindului, magician de unde secrete în mare cuvîntului, rector de semne și vîse la lumina zilei și a lunii, arhitect de catedrale fluide (...)”, amphion de catedrale subterane...) etc — despre Tudor Arghezi. Vasile Nicolescu percep poezia, pictura, arta adevărată printre un special simt, al săsealea, care să arăpteze numi pur și simplu *simbul poetic*. Fie că este vorba de Eminescu, Blaga, Philippide, Nerval, Superville, Lorca, Sylvia Plath — în *Repere lirice*, fie că se aşază în punctul magic, generator, al întărișării artelor (vezi capitolul *Sinestezii*), fie că privește pinzele lui Caravaggio, Vermeer, ale involușratului Turner ori ale academicului Constable (culoare și lumină), fie că răsfoieste filele neprețuite cărți ce se numesc *Călătorie* (*Zbor deasupra fulgerelor*) — Vasile Nicolescu receptează actul artistic cu finețea unui rar degustător de frumusețe.

TANIA RADU ■

evidență „personală”... Cindva, criticul revistei la care lucram mă onora îscodindu-mă pătimas (un adevărat intrigator) despre ce părere am eu cu privire la carteasă despre care urmă să scrie... el. Confratele n-avea o părere a lui și vroia să-o capete, lejer, de la altii. Se credea (și chiar era) oportun. Dar e un noroc al literaturii că „jocurile” nu sunt totdeauna „făcute” cum se zice la celebrele cazonouri. De multe ori autori cu a doua, sau chiar cu a treia „sânse” ajung, trădind în singurătate, să se autodepăsească și să ocupă un loc meritat la masa de ospăț (fără bucate) a succesului literar, în dăuna, val, a unor mult-tâmlăti componiști de literă care cred în modestie, palida lor antumitate că sint piloți de formula Unu tocmai pe cind destinul îi lasă să ajungă de cărătuș...

Cartea lui Teodoru este o culegere de nuvele cu acțiunea curgînd paralel cu a... Dunării vechi, într-o Ibrăilă turcă și grecită, de început de veac (și de „sfîrșit” de lume) plină de narări insolite, a căror culoare și al căror palpit le apropie de Istrati, dar și de Neagu, dar și de meșterul Eugen Barbu. Căutăți-o! N-o veți găsi. S-a „misiuit”. Cititorul, pentru a cîta oră? a făcut dreptate, unul nealintat autor.

— Să credem că i-să facă dreptate lui Teodoru?

— Nu e vorba doar de el. Sper. Trebuie să sper. E vorba de cîndinătr-o mai dreptăț intocmire a „arhondologilor” literare. Într-un mai mare respect pentru trupa unor autori cu debut în aparență puțin semnificativ, dar care ajung la echilibru așteptat după un anevoios drum pînă de primedii și de tristeți. Deși nu e bine să argumentezi cu destinul unor genii, o idee ca aceasta, nu uit că nici Sadoveanu parcă n-a debutat „convingător”. „Soimii” nu sunt „Zodia Cancerului” sau „Baltagul”. Anunțau „Golianii” lui Rebrenau articulațiile magnifice ale „Răscogiei”? Nu prea. Cît despre poeti...

— Să credem că i-să facă dreptate scriitorilor de formula Doi sau Trei?

— Să credem. Dar îmi displace, de fapt, formula de succes. Să îmi displace formula de... formulă...

GHEORGHE TOMOZEI ■

Cronică literară

Reexaminarea unei reviste

Este vorba de revista *Contemporanul* (1881—1891) cernetă din nou de Al. Hanță „așa cum a fost” (Albatros, 1983), după studiile mai vechi ale lui Savin Bratu-Zoe Dumitrescu (*Contemporanul și vremea lui*, 1959), G.C. Nicolescu (*Curentul literar de la Contemporanul*, 1963) și Z. Ornea (*Curentul literar de la Contemporanul*, 1977). Al Hanță demonstrează că revista *Contemporanul* a fost condusă de Ion Nădejde, că Gherea a fost doar colaborator trei ani (între 1885 și 1886) că pînă în 1886 *Contemporanul* nu s-a delimitat de doctrina lui Maiorescu și a Converbirilor și că literatura de aici, mai apropiată de social, e de valoare medie, în mare parte epigonică, apărut ei esențial fiind de natură, după opinia noastră, ideologică.

Se stie că idealul literar al Converbirilor era clasic. Prin Maiorescu, revista a militat pentru o literatură durabilă, de observație a umanității pe latura morală și clasificare tipologică, reclamînd în poezie „ideea emoțională”, „bogăția de idei care înaltă simțirea”. Marii clasicii ai Junimii (Eminescu însuși) sunt niște moralisti, obiectivi (impersonali) în vizionarea realității și subiectivi (personalii) în exprimarea ei. Maiorescu nu și-a pus probleme dacă acești scriitori sunt realiști.

De realism a vorbit iniții în literatură româncierul vietă de provincie francez Champfleury (*Le Réalisme*, 1857). După el, singura materie a scriitorului e „omul de astăzi în civilizația modernă”. Va descrie incidentă medul exterior asupra „vieții sale interioare, sau va zugrăvi societatea și multiplele ei interacțiuni ca Balzac care nu voia să fie decît „secretarul” ei. Prin minuțioase anchete, realistul va descoperi adevărul, documentul autentic de viață. La scrupul realistului se cade să adăugăm doar gustul purului artist, crede Flaubert.

Un deceniu mai tîrziu, prozatorii, în frunte cu Zola, nu s-au mai mulțumit cu simplele anchete. Pretindeau să aplice vieții pasionale și intelectuale o metodă de cunoaștere științifică, aceea a doctorului Claude Bernard din *Introduction à la médecine expérimentale*. Omul fiind supus același determinism ca și restul naturii, literatura urmă să devină, după Zola, „un exercițiu de laborator” căruia i se întocmesc o foale de observație cu menționarea eredității, a posibilei moșteniri de tare fizice sau morale. „Rendre la natura tell-quelle est”, a copia sau fotografie împăsibil datele realității este lozincă naturalismului, desins din realism și precursor al reportajului, al înregistrării „feliei de viață”.

Naturalismul este metoda preconizată de la început de *Contemporanul*, cum rezultă din studiul lui Al. Hanță „Arta, scrie Ion Nădejde în 1882, în toată intinderea ei, nu mai poate fi intemeiată pe fantăzie, ci pe realitate, trebuie să fie naturalistă”. Că naturalismul constituie „o școală întreagă... cea mai nouă”, o spună și Sofia Nădejde în articolul *Unor domni de la Școala română* (1882—1883). „Voim, zicea ea, să cunoaștem elementele intelectuale și personale pentru a le putea dirigi. Cu un cuvînt suntem moralisti (sic) și experimentatori, arătind prin experiență ce mers la pasiunea într-un mediu social...“.

In estetică prin realism se înțelege doctrina care vrea ca arta să nu caute a idealiza realul, să facă „mai bine decît natura”, ci numai să exprime caracterele efectiv esențiale a ceea ce este. Naturalismul e sinonim cu realismul, nu identic, deoarece el nu-i decît tendință artistică de a reprezenta un om, mai ales parte prin care se relevă natura (a fi neînfiind tot una cu a percepe). Realismul se opune idealismului în care arta nu-i imiterea naturală, ci reprezentarea unei naturi fictive mai satisfăcătoare pentru spirit. Discutind în *Converbiri literare* (1883) despre *Idealism și realism*, A.D. Xenopol ajungea la concluzia că „dacă vom să mai reținem pe povîrnișul de cărăduș frumoasa noastră cultură, trebuie să luptăm din răsputeri pentru sprînjinarea idealismului”. Răspunsul îi dădea în *Idealism și naturalism*. Cercetări critice (1883) Al. G. Djuvara, susținind că viitorul în literatură că și în celelalte cunoștințe omenesti și al metodelor experimentale, cu condiția însă că naturaliștii să nu se cantoneze la reprezentarea vieții pur biologice sau fiziologice, preocupație insistență de urât, trivial, monstruos și repulsiv.

„Ne simțim fericiți, scria Ion Nădejde în *Direcția următoare de Contemporanul* (1883) despre Al. G. Djuvara, că s-a găsit în România asemenea luptător pentru naturalism”. Declara totodată că s-a hotărît pentru naturalism împotriva idealismului, fiindcă în scurt „naturalismul în literatură înseamnă adevărului înregistrare într-o chipă să fie și frumos și înțeleș și adevărat”.

Punctul de vedere naturalist e împărtășit de C. Mille în precuvințarea la volumul său de *Versuri* din 1883: „Am vrut să fiu naturalist și să mă asemeneasem cu spiritul vremilor noastre... În năzuință mea naturalistă, socot că poetul și dator să se apropie de realitate, vorbind ca toți oamenii și zugrăvind simțurile și patimile sale în așa chip ca să fie și frumos și înțeleș și adevărat”.

Dintr-o notiță despre Ivan Turgheniev publicată în 1888 rezultă că Gherea era de acord ca scriitorul să descrie lucrurile „așa cum sunt în realitate”, dar cu „idealuri mărețe, idealuri umane”, nu cu insistențe inutile ca la adepsișii săi Zola preoccupate pe „zeci de pagini” de o „sobă care scote fum” sau de „picioare goale de femei”. Gherea promitea să lăturească mai precis raporturile dintre termenii realism și naturalism „între care noi facem o deosebire însemnată”, dar studiul său *Clasicism, romanticism, realism, idealism, naturalism din Contemporanul*, aprilie-mai 1888, a rămas neterminat.

La obiecțiile lui Gherea din *Contemporanul* (iulie 1886), articol intitulat ulterior *Personalitatea și morală în artă*, Maiorescu a răspuns abia în 1892 (*Confrâziceri*? Mic studiu de strategie literară). Maiorescu reformulează propoziția lui Zola din *Le roman expérimental*, „un coadă de la nature vu à travers un tempérament”: „Nol credem din contră că opera de artă e un colț al naturii văzut că se poate de impersonal și exprimat printre un tempérament că se poate de individual”. Dar discuția depășește limitele pe care Al. Hanță și le-a impus cercetărilor sale.

Cîteva amănunte interesante. În *Converbiri literare*, anul XV, cineva compara poezile lui C. Mille cu poezile filosofice publicate în 1874 de Louise Ackermann (Victorine Choquet), soția atâtă a pastorului Paul Ackermann. În *Contemporanul* (1883, nr. 4), Audax recenză traducerea romanului lui Thomas Mayne Reid *The Headless Horseman* (1866), Călărețul fără cap. Sofia Nădejde credea că piesa *Le Juif polonais* (1869) de Erckmann-Chatrian e din „faza mijlocie între povești și naturalism”. De notat că altă piesă L'ami Fritz (1864), de aceiași autor, e traducă în română de Al. Odobescu sub titlul *Nea Frâțilă*. Gherea asemăna cu eroul din novela *Sanda de I. Brociner* cu vestitul picaro din romanul lui Christian Vulpius Rinaldo Rinaldini. Tot el se folosea pentru definirea pessimismului de serioasa carte a lui Edme Caro *Le pessimisme au XIX-e siècle*. În *Istoria literaturii române* am subsumat scriitorii de la *Contemporanul* categoriei „Naturaliști umanitari”.

AL. PIRU ■

Ilustrația numărului:
TRAIAN BRADEAN

În vremuri zbuciumate, prin Patria Frumoasă, Sărbătorind Congresul Întoarcerii Acasă, Cu această Tinerețe ce-nseamnă vremea nouă Ce poartă-n duh și-n vîrstă și-n fapt: Congresul Nouă

**Profunda consonanță
dintre cultură**

și spiritul muncitoresc

Localitatea: Moreni, 12 iulie 1984, orele 18, stadionul din localitate.

Număr de spectatori: 10 000.

Atmosferă: excellentă, ca înălțat sămăt patriotic și revoluționar, în acest leagăn al spiritului revoluționar-patriotic al Munteniei.

Calitatea spectacolului: foarte bună. Neutrală: prezențele locale — Corina Dragomir, Adelina Costache, Diana Gheorghiu.

Aportul organizatorilor: foarte bun. În continuarea excelentelor relații cu conducerea anterioară a organizației, noii nostri prieteni din organizația județeană de tineret, conduși de prim-secretară Mariana Paicu au susținut permanent buna desfășurare a spectacolului. Multumim, de asemenea, conducerii județenei de partid Dimbovița pentru modul atent în care a coordonat excelenta organizare.

Căldura se imblânzeste pe măsură ce ne apropiem de dealurile Morenilor, dar dăm peste o altă căldură, cea a sufletelor oamenilor adunați pe stadion să asculte și să vadă cenacul. Spectatorii ai cenacului nu sunt doar cei din incinta stadionului. Lingă stadion s-au ridicat blocuri. Da, sunt oameni pe blocuri, în balcoane instalată comod, la ferestre și chiar în copaci.

Spectacolul este deschis de Mariana Gheorghiu. Cîntecile acestei reșințe, cu tremolo deosebit al vocii, sint cele care unesc de această dată orașul focului nestins de orasul petroliștilor. Emilian Onciu pare acum cea mai caldă, cea mai plină, cea mai învăluitoare voce a cenacului. El cîntă *Doina lui Lucaci*, apoi *O singură Putnă* în mijloc de țără. Lume multă pe stadion. Multi petroliști după ce au ieșit de la lucru au străbătut douăzeci și cinci de kilometri pe jos, ca să poată veni la cenușa. Tribunile ard pline. Chiar și pe gazon, pînă aproape de boxe sunt oameni. Sunt soldați în poziție de repaus. Odihna lor și prezența lor la toate spectacolele lumii în afara spectacolului morții este binevenită. Copiii au în mîini flori. E liniste. E pace. Recitalul lui Onciu continuă. **Bună dimineață**, piesă în primă audiție la Moreni. Publicul nu s-a încălzit totuști. Este pregătit, dispus să fie cucerit de muzică, de poezie. Media de vîrstă a participanților la spectacol nu este aşa de scăzută ca la București. Privirea nîn se opresc destul de des pe cîte un chip înconjurat cu păr alb. **Să ne iubim pe țărnuș Mării Negre**. Recitalul lui Onciu se apropie de sfîrșit. Orele 18,45. Cenacul se întrerupe în vederea căutării de noi spații pentru noi veniți. În această scurtă pauză, membrii cenacului, fotbalisti autentici, trag la poartă. Spectacolul se reia (înșteptă, după suturile la poartă) prin *Cîntec pentru tricolori* interpretat de V. Penișoară. Dinspre spectatori sosesc biletele. În mai multe dintre ele se exprimă dorința tinerilor din Moreni de-a debuta în cenacu. Foarte importantul actor Mihail Stan și veteran în același timp al cenacului recitat din Marin Sorescu, Stefan Augustin, Doinaș. Este impresionant momentul Romulus Vulpeșci cînd vocile reunite ale lui Mihail Stan și Adrian Păunescu rostesc tulburătoarea poezie de dragoste **In fiecare zi**. Tot un veteran al întimplărilor de poezie și muzică este și Gil Ioniță. În repertoriul său a apărut o piesă nouă, **Pedeapsa capitală**. Este un cîntec deosebit de frumos, scris acum două zile. Cu siguranță va avea același succu ca și celelalte cîntec compuse și interpretate de către juristul din Bacău, Bella Raduly, din formația Metropol, il ajută pe Gil Ioniță, cucerit probabil de frumusețea acestui cîntec. Lumina zilei dispără înecul cu înecul. Pe scenă se aprind reflectoarele. Neprevăzutul care să atingă savoare acestor întimplări de muzică și poezie, diferențindu-le de orice altă manifestare, se produce și acum. Cutremurăt de emoție, îi urmărim pe tinerii ce urcă pe scenă purtând în mîinile lor torțe, flori și drapelul tricolor. Ca un răspuns firesc, ca o singură și imensă respirație, toată lumea sfidă pe stadion, cîntă **Trăiască România**. Îi urmărează celelalte cîntecăt de dragi-tinerilor, *Iancu la Tebea*, *Jurământ la Putna*, *Cîntecul lui Stefan cel Mare*, cîntec de pace. Seara aceasta de la Moreni trebuie să devină o întimplare de neuitat. Spectacolul continuă acum, la această oră tîrzie din noapte, mai cald, mai apropiat de inițiale tuturor celor prezenți. Mirela Atu-

dorei, Dana Fărcaș, Maria Tănase, Liliana Ioniță, Alexandru Zărmescu, Raul Cărstea — nume mai noi și mai mulți în Cenacul Flacăra — toți au cîntat în seara aceasta la Moreni, unii prin dăruire și talentul lor, unind totodată pe cei prezenti cu țara prin apartenența lor la diferențele zone geografice în care trăiesc, munesc, învață. Cintă Maria Amariei din Moldova două cîntec de joc. Cineva face o glumă proastă la adresa moldovenilor (strigind „sîrmă”), glumă ce aduce întrărișare în sufletele celor prezenti, dar stîrnă minia conducerii cenacului. A. P. îl pedepșește pe vinovat și tot stadionul cîntă: „Doamne, jurăm pe Moldova, / Ca pe lumina din urmă / Că numai prostul pe lume / Are în nasul lui sîrmă”; și înne o scurtă lectie de istorie, cutremurătoare prin adevarul faptelor prezente. **Treceti batalioane române Carpați, Deșteaptă-te, române, Hora Unirii**, cîntecile lumii și din nou cîntec de pace, se unesc, se întrelăsă și se răspindesc, pînă spre primele ore ale dimineții în atmosfera lipsită de Morenilor. „Compatibilitatea dintre spiritul muncitoresc și cultura e întîlnirea adincimilor care consumă”.

ELENA GRECESCU ■

Minunatul, caldul

fest de la Călărași

Localitatea: Călărași, 13 iulie 1984, orele 18, Complexul sportiv

Număr de spectatori: 12 000

Atmosferă: foarte plăcută, excellentă

Calitatea spectacolului: bun în genere dar cuprinzind și momente foarte bune.

Noutăți: prezente locale — formația „Impuls”, grup folk „Daphne”, Violeta Maxim și Maria Rusu, Salin Nedea, Polixenia Ionescu. Marius Bațu a cîntat „Părinteasca dimandare”, Lelia Vaida „Broasă testoasă” iar Arpad Domokos și trupa Metropol au susținut un potpururi de cîntec populare maghiare.

Aportul organizatorilor: excelent. Tinere din organizația de tineret, conduși de Vlad Gheorghe, au depășit toate greutățile unui spectacol într-un complex sportiv devenit neîncăpător.

Căldură mare era vîneri în București, la fel găsim și în Călărași. Deshidrațați, începem spectacolul uitînd de toate ale noastre și gîndindu-ne la cei din față noastră care ne așteau de cîteva ore, sub un soare necruțător. Pe scenă o surpriză plăcută: organizatorii, atenți, au ținut să treacă pe pancarta care înscria numele cenacului și cifra 1 322. Era numărul spectacolului de la Călărași. „Cenacul Flacăra este evenimentul unic, irepetabil și inimitabil, simbolul renașterii noastre naționale. Cenacul Flacăra este al tineretului revoluționar care își cunoaște cîntecile sale de azi, dar le învață și pe cele de ieri. Retrăim istoria cu bucurie extraordinară”. Cîntăm cîntecile identității noastre: „Iancu la Tebea” înregistrează un moment de vîrstă.

Lelia Vaida a cîntat cîntecile sale cu aceeași nonșalanță, fără a tresări măcar atunci cînd la un metru de ea a explodat un bec. Foarte multă lume. Baza sportivă rămine arhipină, deși orele sunt înaintate. Spectacolul își urmărează cursul lui firesc. Sînt obișnuiti cu astfel de probleme. Atmosferă este într-atât de bună încît A. P. promite o revenire grabnică pe aceste locuri, eventual după „Mare”. Actorul Mihail Stan va susține un recital de poezie primul cum se cuvine. În extrema cealaltă, cîntecile de „danț” susținute de tinerele Dana Fărcaș, Maria Amariei și Liliana Ioniță, găsesc și la Călărași ca pretutindeni de altfel, bucuria firescă a redescoperirii cîntecelor vechi populare. În urmă cu cîteva timpi A. P. a insistat ca fiecare membru al cenacului, fiecare trupă, să stie măcar un cîntec din zona din care provine, care să ne caracterizeze, să ne definiște. Pe linia păstrării tradițiilor, a legăturilor cu rădăcinile lor, membrii trupei Metropol au înțeles foarte bine acest lucru și atunci cînd au fost puși în situația să o dovedească au făcut-o excepțional. Astfel la Călărași, publicul î-a primit cald, iar cînd A. P. î-i felicită, un om simplu aflat lîngă scenă, cu o față nerăsu și o țigără în colțul gurii a conchis sec: „Sînt frații noștri”. Aceasta era atmosfera la Călărași, cînd A. P. a anunțat posibilitatea încheierii cenacului. Reacția publicului a fost și de această dată civilizată, fapt care ne-a determinat să răspălătim bunul său cîntec de cîntecile noastre. Iar după încheierea spectacolului, din umbră, am observat că în diferite locuri rămaseră oameni pe scaune discutînd cu o mare mulțumire pe fețe, despre cenacu, A. P. a hotărît să mai reluă cîntecul din cin-

tecele seri, așa ca între prietenii, și tuturor ni s-a părut că acelă momente vor rămine în amintirea noastră ea o întîlnire de familie. Plăcut, foarte plăcut, conform finalul spectacolului de la Călărași.

DUCU BERTZI ■

Campionii și esența

Localitatea: Galați, 14 iulie 1984, orele 18,30, stadionul Dunărea.

Număr de spectatori: 20 000.

Atmosferă: fantastica, de mare elevație spirituală.

Calitatea spectacolului: excellentă.

Noutăți: a fost cîntată în premieră piesa trupei Totuși „Noua modă” (versuri A.P.). Prezențe locale: Simona Gherghe și Marieta Simiz; trupa Acropolis (Alexandru Makedon, Panaiotis Dukas, Mihai Chebac, Gabriel Tudor); Petrica Nicolau; Wanessa Radu; Julian Nicoară; Aurel Moldoveanu; Marian Mihai.

Aportul organizatorilor: foarte bun. Salutăm contribuția întregului colectiv de conducere al Comitetului municipal Galați al U.T.C., în frunte cu tovarășul prim-secretar Ionel Petrea, colectiv atent la nevoile tinerilor și la buna receptare a vibrațiilor lor.

Intr-un adevărat maraton s-au constituit aceste ultime zile premergătoare soarelui nostru pentru manifestările din urmă, ne-am deplasat succesiv la Tîrgoviște, apoi la Moreni și în fine, la Călărași și return pentru că astăzi să parcurgem drumul pînă la Galați ca de aici, în cursul zilei de mâine, să mergem mai departe pînă la Eforie Nord, următorul nostru sediu pentru perioada în care ne

rat. Sîntem fericiți în seara aceasta că seara renașterii noastre". (surorile Apos tol).

Adevărată forță expresivă a acestor seri, plină de vitalitate și consistență, fierbință a fost atinsă la cîntecile noastre de angajament, cîntecile închinăte țări și președintelui Nicolae Ceaușescu. Scris în condiții dintre cele mai neprinse pe genunchi, în intuneric, între oameni pulsind la ficcare moment, aplaudind frenetic, săltînd din locurile lor, bilotele primite, convingător de multe și convințătoare prin ele însele, sint cu atît mai impresionante. „Vrem să transmitem printră Cenacul Flacăra mesajul de pace și libertate al tinerilor din Galați întregii lumi. Noi, tineretul revoluționar gălățean, am invățat de la Cenacul Flacăra să ne iubim trecutul și strămoșii, să prețuim pacea atît de necesară, să ne iubim conducătorul. Dorim ca la al XIII-lea Congres, tovarășul Nicolae Ceaușescu, să fie reales în suprafața funcție de secretar general al Partidului. Aceasta este dorința noastră și se va împlini”. (Adina și Costel). Cineva cere să se recite din creația lui A.P. și semnează astfel: „Mulțumim anticipat România, Pace, P.C.R. La mulți ani! Galați”. „Sîntem un grup din Brăila și din dorință de a participa la Gala 1 300 a Cenacului Flacăra am venit să-l omagiem pe președintele țării, să cîntăm pentru pentru ca tot oamenii de pe planeta noastră să aibă o viață fericită și lipsită de pericolul nuclear. Astăzi împreună cu frații noștri gălățeni vom încerca să fim pentru cîteva ore mai buni, mai curați, mai frumoși”. Întregul stadion este o femeie. Flutură steaguri tricolore, pulsăză ritmic brațele ridicate spre cerul înstărat al acestei nopti de pace cu o dăruire să seamănă, urcă în cîntec vocea acelui

Mihaela Popescu

Eugen Baboi

Valentin Moldovan

Camelia Daj

Raul Cărstea

Vali Gere

vom afla pe Litoral. Oboscala acestor zile a fost însă spălată de frumusețea fără sfîrșit a întîlnirilor noastre între care aceea de la Galați avea să fie o superbă incununare. Am pornit la Galați cu speranța declarată de-a reedita acel memorabil spectacol cu numărul 1 000 și am ajuns, după o pană la motor remediată ingenios de șoferul nostru Alexandru Stoican și o cursă a acestuia contracronometru, cu o minimă întârzire dar cu echipa stăcărată în suflete că vom rata astfel întîlnirea noastră. Am gasit însă un public care, așteptîndu-ne cu înțelegere și răbdare, s-a compactizat în ideea de-a transforma acest prilej într-o sărbătoare, încercind să ne convingă de la început, prin semne de o emoționantă tandrețe, de marca lor ambiiție.

Am ajuns la Galați într-o perioadă în care examenele de tot felul erau în curs, de asemenea cînd mulți se aflau în conciliu, și cu toate acestea, 20 000 de oameni au venit să ne vadă. „Să nu vă mîndrezați și ascultați spectacolul! Sîntem esența!“ Alături de gălățenii au venit și alții, unii din locuri prin care n-am mai fost de mult, care nu ne-au primit (Focșani, Tg. Mureș) alții însă chiar din locuri de unde abia plecasem. „Chiar acum am sosit de la București anunțe pentru Cenacul Flacăra și cu acest prilej aducem un salut fierbinte prietenilor noștri din Galați. Am venit din capitala ţării în capitala muzicii tineretă unde sperăm să petrecem o seară plăcută“. (Mihaila, Sandica Neli și Bucura). Aflăm embrionul creșterii acestei seri în chiar ardoare cu care oamenii trăiesc fiecare moment. „Vă iubim și v-am săptămat“. Galațiul vrea să-și ia revanșa“. Avea să fie chiar mai mult! „Prin dumneavoastră sîntem intr-adevăr noi, tinerii la vîrstă pe care o avem cu adevă-

munte vorbitor. „Mă cheamă George și sunt din București. Nu aveam cunoștință de atmosferă care se aprinde în Moldova. Am venit în Galați pentru a aduce prinosul meu de recunoștință conducerii țării și iubit, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru aceste clipe frumoase. Lumind, Luptă, Libertate!“ Nesecată este energia ce-i mobilizează într-o asemenea măsură încînătoare pe întregi rămăneni în admirația marilor inițiative ce pornește vulcanic. Frumoasă imagine a acestor oameni cu atît mai mult cu cît vorbește edificator și despre forță de regenerare a acestei mari manifestări în ciuda tuturor denigratorilor săi și chiar în ciuda unora dintr-oamenii săi care au părasit-o crezind că acest cenacu sunt ei. Cenacul este mai degrabă publicul de cît scenă, este năvala tinerilor spre această scenă, care le este permanent deschisă. „Vă mulțumim fiindcă ne-ați adus și a doua Gala 1 000“. Cîntecile „Om în amurg“ și „Ultima zi“, slăgăre impuse de acest ultim turneu, marchează aici un nou record. Ele au fost preluate de public chiar înaintea primei acorduri acordate de la Galați. Si tot ca un record absolut împlinit la o război de noapte, sub „luna ca un chip de om privindu-ne și ascultind“, pe fundalul „Baladei Andaluze“ a lui Saragosa, noțîm recitalul de poezie dărât de A.P., „aproape de starea de grătie în care a scris“, rotunjit și cu alte poezii din lîrica română și universală, recital care a durat — atenție, record absolut! — 40 de minute și a fost urmărit cu sufletul la gură. „Vrem să fim campioni și la poezie!“ ne scria cineva într-un biletel anticipând marea dispoziție a acestui public. Am încheiat tirizul un spectacol de mare triumf în egală măsură al scenei și al publicului, un spectacol inegalabil

Galați, un amfiteatrul al tinereții revoluționare, activă și conștientă, cintă pentru libertatea ţării și pace.

Fotografii de VICTOR RĂDULESCU ■

aduce iarăși publicul galăjean în ea invadată de mulți de Public Cam-după oboselă iernii ca concurență adăude" și după atât sublim efort,

Mirabil, minus

Creatitudinile

RIA

alitatea : Techirghiol, 15 iulie 1981, orele 20, Teatrul de vară.

Număr de spectatori : 2 500.

Eforie Nord

Localitatea : Eforie Nord, 16 iulie 1981, orele 20, Teatrul de vară.

Atmosfera : recetă la început dar cucerindu-și în timp atributile unei participări de excepție.

Calitatea spectacolului : extraordinară. Noutăți : Mirela Atudorei a cintat în premieră două compozitii pe versuri de A. P., „Mai multă Mare” și „Să ne naștem din nou”. S-au afărat echipi cenalcului Mihaela Popescu, mai tînăra Camelia Daj și grupul descoverit în această seară aici, format dintr-o turcoaică și o româncă, Iemal Curtmola și Gabriela Iosif. Notabil momentul realizat de Valentin Moldovan, echivalind cu adevărata sa lansare spre cariera artistică.

Aportul organizatorilor : foarte bun.

Interes mare aici, la Eforie Nord, pentru manifestarea cenalcului și datorită inițiativei noastre de a face cunoscute, așa cum se cunive, datele turneului acesta care au suferit atîțea modificări impuse de ARIA (din nou, grave nerespectări ale înțelegerilor convenite anterior și făcute publice) incit oamenii nici nu stiu ce să mai creădă. Echipa cenalcului s-a împărtășit în această după-amiază în locurile populate ale stațiunii, cu chitări și tot arsenali necesar. Ne-ajută colegial Radiovacanța. Mulțumim „Elena Podoabă. Asta a făcut ca la ora începerii spectacolului nostru grădina de vară să fie neîncăpătoare, lăsându-i pe mulți în afară. Dărurim din plecare piesele „Ioane, Ioane” și „Pustoica” vrind să scăpăm de primăjuna unor intreruperi de felul celor de la Techirghiol din seara precedentă cind unii, vărsat la ora închiderii lor de spații mai puțin culturalizatoare, ne-au determinat să scurtăm. Prima trupă muzicală care „deschide focul” în această seară este Pro Musica. Îi cad victimă primii împătișări ai dansului. A revenit la Eforie Nord cu un plus de tragicism în interpretare. Mihaela Popescu, accea care a fost la un moment dat vocea cea mai penetrantă a folclorului nostru feminin. și ca-ntr-o succesiune firească i-a urmat „vocea care vine”, Mirela Atudorei, aducând aici, lucru rar, două noutăți. Această generozitate față de publicul de aici, se explică A. P., este determinată de slabiciunea pe care o încearcă față de Eforie Nord, o stațiune ce i se pare, chiar dacă mai puțin frumoasă decât cele din sud, mai aproape de ceea ce ar putea fi Pământul întreg, adică o sumă de intimitate. Alte momente de profunzime aveau să fie trăite sub pîlpitoarea lumină a făclilor aprinse memoriei lui Marin Preda. Spectacolul urca vertiginos și notăm un nou salt la cîntecile noastre de tară. Paroș oamenii n-ar fi fost niciodată sub influența acelui psihologii de vacanță cu care ne întîmpinăseră. Totul este acum fantastic. Un grup din Onești ne cere să cintăm „Jurămînt la Putna” și „Dor de Eminescu” și încheie această rugămintă exprimată în scris astfel : „Trăiască România! Trăiască Ceausescu!”. Sîntem mindri că manifestarea aceasta sădește în sufletul oamenilor sentimente de felul celor exprimate. De fapt, precizează A. P., „este ceva ce nu poate intra în vacanță — apartenență. Cind mama și, prin extindere, tara să în discuție nu poți fi în vacanță”. Cîntecile de pace urcă firesc așa înainte conducerul cenalcului și însuși dilemul imbuscurătoare : „Nu stiu pe cine să laud mai mult, pe tineri sau pe bătrâni”. Toată lumea cintă și avem sub priviri imaginea unui „dictator viu” traducind imperativul : Să fie pace în lume! Cineva întrebă : „Pînă cînd ține?” A. P. răspunde din voie : „Cenalul Flacăra și întocmai ca viață, nu se stie cînd ține! Urătoarele momente cu Totuș, Partaj, Poesis, Dinu Olărescu, Gil Ioniță s-au bucurat de o elevată și competență ascultare. Cu total exceptiională — participarea din această seară a lui Valentin Moldovan, „un cintărește care prin perseverență și seriozitate, învingindu-și timiditatea și comoditatea, ar putea deveni în următoarele luni unul din virfurile cenalcului”. Aici, în această seară a fost adevărată sa lansare poronită chiar de la întrebarea pe care-o punea cineva din public : „Cum îl cheamă?”

Acăciu, din cîntecile dumitale am auzit printr-o vîntegere, noastră vechi spre care noua generație de după Congresul al IX-lea se întoarce să le descopere întreaga încrengătură ancestrală prin care pulsarea în continuitatea sa fiind națională. A. P. anunță un cîntec din nord, „Turăță”. După cîteva momente oprește interpretarea : „Hai să cintăm un rock!” Spectatorii : „Nuuuu!”. Așa ceva nu mi-ai fi spus acum 3—4 ani, dar de la Congresul al IX-lea al Partidului noi ne-am intors acasă. În 19 ani s-a ajuns ca

tinăra generație română să-si dorească paternitatea, să-si dorească rădăcinile. Nu se poate ca în aceeași vară în care să semeni, să și culegi, în vara lui 1965 să semeni și să culegi în același an. În plină perioadă cînd olandezii, danezii, nemții chiar, francezii fac eforturi teribile de a-și păstra originalitatea, naționalitatea în cultură, pentru că Europa este binută de criza cosmopolitismului și mulți nu mai cintă în limba lor namic, atrasi de marile concerte americane. Ei bine, în perioada aceasta în România cînd o generație întreagă retrăiesc cîntecile vechi ale poporului din care vine, noi ne-am redescoperit identitatea. Tinăra generație română începe să urle de necaz cînd cîntecul vrea să-i ia un cîntec pe care acum cîntă ani nu ar fi dat două parale. Va să zică, eu vă propun un rock și dumneavoastră refuzați, dumneavoastră vreți un cîntec român, astăzi, în dimineață zilei de 17 iulie 1981, cu 2 zile înaintea de 19 iulie, sărbătoarea Congresului al IX-lea al Partidului, sărbătoarea înfrangerii noastre a spiritului național. Vă mulțumesc și mulțumesc Congresului crucial al României, congrèsul care l-a ales în fruntea sa pe Omul Naționalei Ceausescu”.

Am incercat să ne despărțim de oamenii acestia minunati de cîteva ori la rînd și n-am reușit decit prin cunoscuta și eficientă formulă „prin rupere la fugă”. Seara de excepție pentru care orice efort merită să fie făcut.

CONSTANTIN DRAGOMIR ■

Arta deschisă

Martii, 17 iulie, la hotelul „Meduza”, din Eforie Nord, unde suntem cazati și unde primitorile noastre gazeză, de cîțiva ani începînd, ne fac să ne simțim bine în timpul turneului de vară pe litoral, a avut loc o sedință de lucru deschisă a Cenalcului Flacăra.

Ideea lui A.P. a fost cea de a introduce în programul spectacolelor cenalcului mai multe cîntec de deschidere, cîntec în care să se elogieze dragostea și preocupările sufletului omenești în vreme de pace. Sunt cîntec, spune Adrian Păunescu, care se pot alătura foarte bine celor de meditație, cîntecelor militante, patriotic. E nevoie să ne deschidem sufletele și spre viață pasnică pe lingă preocupările fiecărui om în parte de a îndepărta noii negri ce amenință planeta noastră.

Conducătorul cenalcului i-a propus să cânte lui Valentin Moldovan slăgrăul italien „Felicită” și alte slagăre cu deschidere din repertoriul internațional, preluare vocală și de numerosi spectatori.

Trebuie să avem și noi mai multe asemenea cîntec. A mai cintat Traian Cosma două piese din repertoriul lui Kenny Rogers : „The gambler” și „Will the circle”.

Au fost audiate noi creații ale lui Raul Carstea : „Portret cetos”, „Pentru B”, versuri A.P. și „Fluturele noptii” versuri Radu Stanca. Tot aici s-a putut așeza și „Lancea lui Horea” versuri și muzică Adrian Păunescu, în interpretarea lui Cristian Bucă.

S-a organizat un program sportiv iar pentru prezența scenică a membrilor cenalcului s-a stabilit ca în secură vreme să existe efecte vestimentare specifice Cenalcului Flacăra.

Propunem deci o modă! Moda „Put și simplu”. Rugăm fabricile de profil din Arad și Suceava să ne sprijine în materializarea acestei idei și să răspundă și cererilor exprimate în cîntecul rînduri de tineri de la pură în vestimentația lor și culorile tricolorului românesc.

VICTOR RADULESCU ■

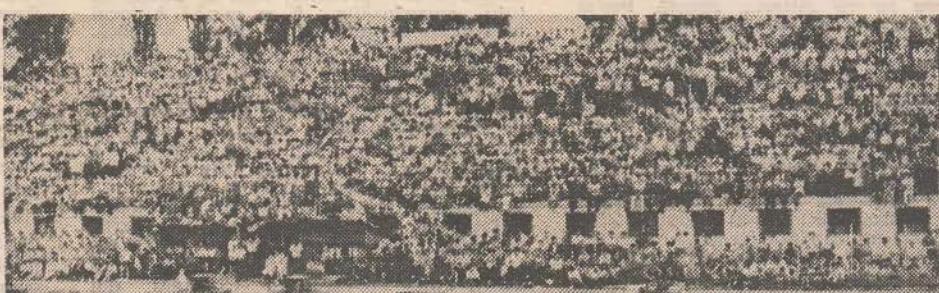
Arta învinge

Localitatea : Saturn, 17 iulie 1981, orele 20, grădina de vară.

Număr de spectatori : 2 000.

Atmosfera : foarte bună.

Calitatea spectacolului : foarte bună în ciuda problemelor determinate de unele lucruri neplăcute.

Noutăți : din trei audieri, trei debuturi — Gina Lungu și Teodora Marin; Gabriel Orhejanu; Călin Dumă. Daniel Dumitrescu a revenit pentru o seară.

Aportul organizatorilor : ca și inexistent, ba chiar mai mult, în serviciul celor care au ținut ca și intr-o grădină de vară să se petreacă lucruri proprii gangurilor întunecoase ale bisinței. Noroc de ajutorul organelor de miliție care au observat la timp, înălțându-se scandalul ce amintează calitatea spectacolului. Înțelegem ca localnicii să se ajute între ei, așa și normal dar astă pentru bine nu și pentru râu. Maistrul de la Santierul naval „2 Mai”, Tudose Nicolae nu avea nevoie de ajutorul unor concilați într-un moment în care gresile și recomandările erau să meargă să se culce. Exemplul personal la locul de muncă, dacă există, trebuie repetat și în timpul liber cind nimic și nimic nu-l îndreptăște să vreeze fucare ale scandalului de ceea mai joasă speță. Multumim autorităților, tovarășului locotenent-major Munteanu care ne-a ajutat să depistăm numele real al celui în cauză, nu cum ne informaseră pe loc unii dintre ei în drept, că respectivul s-ar numi Ion Ilie. Așa spune că-ă cheamă Ecaterina Nour care zicea și că cunoaște bine și că dinăua așa face cu biletele de intrare la spectacol.

Spectacolul începusă într-o atmosferă înțimă, de vacanță, atît de plăcută încit am și uitat că în spatele stenelor e un bufet mai scump decit la „Athénée Palace”. Mai scump decit la „Athénée Palace”. Grădina e plină ochi.

Spectacolul sălii este superb la acea oră de seara. Traian Cosma se alătură trupei Metropol chiar și într-un picior, celălalt flind vinăt din cauza unei infecții. Am văzut că se poate cîntă Kenny Rogers chiar într-un picior și încă foarte bine. Într două ieșiri în culise pentru a pune capăt deficiențelor organizatorice, A.P. găsește răgazul de-a serie două articole și de a recita „Repetaabilită povară!”. Cînd a încheiat de recitat, un tînăr de 16 ani s-a apropiat de masă și i-a pus în mînă un bilet. A.P. se uită și își vine să credă : 100 lei. „Do ce-mă dai mie bani? Ia-i înapoi!”. „Nu, că ați recitat frumos!”. „Bine, dar tu ai plătit bilet la intrare!”. „Dar pentru poezia aceasta n-am plătit!”. La insistențele lui A.P. tînărul și-a luat banii înapoi rămînind doar gestul și momentul emoțional în care poezia a ajuns să fie plătită „cash“. Acel tînăr nu dorea să se repece un moment anume, nu vroia să jignească autoritatea poetului, el a vrut doar să mulțumească așa cum a cresut de cînd. De altfel, în aceste zile am remarcat cu bucurie că atît poetul Adrian Păunescu cit și actorul Mihail Stan au susținut reguli de poezie din lirica românească și universală. Astfel au fost prezenti printre noi Mihai Eminescu, William Shakespeare, Federico García Lorca, Serghei Esenin, Evghenii Evtușenko, Vasile Alecsandri, George Coșbuc, Lucian Blaga, George Bacovia, Tudor Arghezi, Nicolae Labis, Miron Radu Pasărivescu, Emil Botta, Zaharia Stancu, Nichita Stănescu, Mihai Beniuc, Eugen Jebeleanu, Stefan Augustin Doinas, Dumitru Popescu, Petre Stoica, Petre Ghelmez, Romulus Vulpescu, Mircea Micu, Constanța Buzea, Ana Blandiana, Marin Sorescu, Ioan Alexandru, Ion Gheorghe, Mircea Dinescu, Adrian Păunescu. E drept aceste momente nu sunt foarte dese, depind si de atmosferă, dar cînd sunt, ele vin ca o dulce imbolgătire a sufletelor noastre. Cînd luna a răsărit deasupra printre-o picătă de nori noi cîntam cu A.P. „Cîntecul lui Stefan cel Mare” și alături de Gîrionita „Jurămînt la Putna”. „Haideți să facem prieten! Un jurămînt împreună / Care să umple tot cerul / De la Saturn pin' la Lună”. Printre spectatori a apărut un steagulet mic. E mic, dar e tipicelor. Am încheiat cu urarea noastră de pace și am plesat spro Eforie cu gîndul că azi nu mai scăpăm ultravioletelor.

DUCU BERTZI ■

Ati citit cronicile manifestărilor cu numeroase : 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328.

Tineri dirijori despre problemele lor

Gheorghe Victor

Dumănescu:

„Sânsele Operei? Profesionalitate, talent și public avizat”

— Prin ce se definește, tovarășe Gheorghe Victor Dumănescu, personalitatea dirijorului de operă?

— Consider că dirijorul de operă actual trebuie să fie unul din cei mai complesi conducători artistici care trebuie să cunoască atât cunoștințe legate de cîntul vocal, de evoluția orchestrei, cât și de dans, în speță — balet. Aș mai spune că, la ora actuală, nici n-ar mai trebui să existe deosebiri de terminologie ca dirijor de operă, dirijor de orchestră simfonică Karajan, Mehta, Bernstein sunt și dirijori de operă și de orchestre simfonice.

— Ați vorbit de dezvoltarea muzicală. În ce constă ea?

— Dirijorul de operă trebuie să fie un extrem de fin cunoșător al întregii perioade Monteverdi — Enescu. Perioada include extrem de multe curente, inovații și transformări ale genului de operă. Să nu uităm că, în ultimi ani, fiecare dintre dirijoare de operă români și, aș spune, în mod special ieșeni, au promovat creația românească de operă care, în acest secol, s-a afirmat printre cele mai înaintate școli naționale din lume.

— Ati verbit de inovație. Nu sună paradoxal termenul pentru un gen căruia sună și prea sfîrșitul?

— Am folosit termenul de inovație, gândindu-mă în mod special la mijloacele de exprimare muzicală, la tehnica instrumentală, la tehnica de construcție a instrumentelor, la apariția unor noi instrumente. În paralel, se poate spune că și vocea umană a ajuns, prin acumulările succese, la nebunite posibilități de interpretare a unor foarte dificile partitură. E drept, se vorbește în prezent, în lumine, despre un regres al genuinului de operă. În ce mă privește, consider că aceasta se datorează nu atât repertoriului mondial existent, care este în parte cunoscut, ci mai ales publicului vizat — avizat sau neavizat — și posibilităților de exprimare ale unora dintre colectivile artistice. Deci lucrurile trebuie considerante de la caz la caz... și cu optimism!

— Un optimism care are la bază... — experiența proprie. Am absolvit Conservatorul din Iași și dascălii mei — Ion Pavălache și Ion Baciu — care m-au format și m-au ajutat să cunoasc multe din amănuntele acestei dificile, n-aș spune meserii, ci misiuni pe care o are dirijorul, m-au făcut să mizez, ca să spun așa, pe viitorul ascendent al artei muzicale.

— Care au fost primele succese?

— Primele succese, ca dirijor de orchestră, le-am obținut în cadrul „Vacanțelor muzicale” de la Piatra Neamț. De un mare folos în formarea mea ca dirijor au fost cei cinci ani, cât am fost dirijor al corului „Gavriliu Musicescu”, al Filarmonicii Moldova, împreună cu maestrul Ion Pavălache... Începând cu anul 1974, activitatea mea se leagă nemijlocit de activitatea operei române din Iași — una din instituțiile cele mai ardente în promovarea și propășirea artei naționale și universale. Datorez succesele mele, în mare parte, acestui minunat colectiv, împreună cu care, la ultima ediție a Festivalului național „Cintarea României”, am dobândit, cu opera „Alexandru Lăpușneanu”, premiul I pe țară. Am efectuat turnee de succes în Italia și Bulgaria, Ungaria și U.R.S.S., recent am participat la prima ediție a Festivalului internațional de operă de la Ankara. Am colaborat cu toate teatrele lirice din țară și am avut onoarea de a fi prezent la pupitru filarmonicilor din Tg. Mureș, Botoșani, Iași etc. Muzica trece, la noi în țară, printre veritabilă perioadă de înflorire și, din această perspectivă, ar fi greu de crezut că opera va muri.

— Pentru aceasta trebuie asigurată, bănuiesc, și adeziunea unui public tot mai larg.

— Adeziunea publicului, dar a acelora care iubesc acest gen de artă, a tuturor acelora care au puterea și căderea să susțină opera. Îi cred că se va face tot ceea ce este necesar pentru ca minutul oraș care este lașul să rămână și în continuare unul dintre marile centre muzicale ale țării — cu ample rezonanțe internaționale. Să nu uităm că este un oraș în care s-au format și au adus apoi faima țării peste hotare artiști în fața căror fiecare iubitor de artă se inclină cu respect.

Vorbind de public, trebuie subliniat că acesta este într-o continuă transformare și formare. De aceea, școală (în special ciclul 1 și 2) nu trebuie să fie văduvă de clasică oră de muzică, în care se formează gustul, se capătă cunoștințe teoretice și practice, care vor da naștere viitorului spectator și ascultător. Odată cu aceasta, se formează și gustul pentru o producție artistică de calitate, nemaiavind loc, în acest fel, în viața spirituală a omului doritor de frumos, așa ziselle „improvizații muzicale”, care, din păcate încă mai sunt prezente în anumite situații.

Corneliu Calistru:

„Arta dirijorală este și știință!”

— Stimate Corneliu Calistru, prima întrebare sună că se poate de simplu: cum devii dirijor?

— Cum am devenit eu sau cum devin, în general?

— În general...

— Bănuiesc că la început trebuie să existe o倾ință pentru această artă, pentru arta muzicală, în general. Cel puțin acesta a fost cazul meu — m-a pasionat din copilărie dirijatul și compozistica. M-am decis pentru dirijat, am făcut studii la Conservatorul din București, unde am avut ca profesori pe D.D. Botez, Ion Ghiga, Tudor Ciortea și pe alții, firește, care mi-au deschis căile acestei arte și acestei științe — arta dirijorală fiind și o știință!

— Cum debutează un dirijor?

— Asumindu-și emoțiile unui întreg colectiv pe care-l conduce. Eu am debutat în 1967, la Opera română din Iași. Într-1970—1980, am dirijat elături de Ion Baciu și orchestra Conservatorului ieșean...

— Si încep, încep atât devenit ieșean.

— Sunt ieșean, pentru că aici m-am născut. Pot spune deci că aparțin scolii muzicale ieșene prin... naștere. Cind am revenit, am găsit în Iași o adevărată efervescență muzicală. Ea continua, concretizată în manifestări de interes național, cum este Festivalul muzicii românești sau „Vacanțele muzicale la Piatra Neamț”. Plecind de la practica studenților conservatorului ieșean, la Operă și Filarmonică și continuând cu strinsa colaborare dintre Filarmonică, Operă și Conservator, s-a constituit, ca să zic așa, un „grund” de bună calitate în arta sunetelor, o bază și un fond care au favorizat afirmarea unor tineri compozitori ca Viorel Munteanu, Teodor Caciora, Cristian Misievici, a unor dirijori ca Victor Dumănescu — colegul meu la pupitru Operei din Iași — a unor soliști ca Ion Voineag, Mariana Cioromila, Mihaela Agachi, Constantin Cepraga, Adriana Severin etc. Același lucru despre instrumentiști pregătiți la Conservatorul ieșean. Dacă unii dintre cei pe care i-am numit sau îi sunt deputați numiți au plecat în alte centre muzicale ale țării, astănuvorbește deloc mai puțin despre meritele scolii muzicale ieșene. Dimpotrivă!

— Cum evoluează un dirijor?

— Perfectionindu-și arta. N-aș spune că în această direcție succesele nu au o pondere, mai bine zis, o funcție stimulativă. Împreună cu corul, soliștii și or-

chestra Operei ieșene, am obținut, de găldă, în 1977, premiul I la „Cintarea României”, pentru spectacolul cu opera Răscoala de Gheorghe Dumitrescu. Apoi, premiul 3 la ediția a doua, al doilea — la ediția a treia — cu Sărutul lui Vodă de Teodor Bratu, respectiv — Decebal de Gheorghe Dumitrescu. La prima întrebare — cum devii dirijor — trebuia să amintesc probabil și călătoriile de studii întreprinse — de două ori la Festivalul de la Weimar, o călătorie de documentare la Londra... De fapt, călătoriile de studii continuă — orice turneu este, într-un fel, și o călătorie de studii — am efectuat turnee în Iugoslavia, Ungaria, U.R.S.S., Bulgaria, în toată Italia și în Sicilia — unde am dirijat lucrări de operetă.

— În țară...

— Am participat la prima ediție a Festivalului tinerilor dirijori, la Tîrgu Jiu, am dirijat concerte simfonice la Arad, Ploiești, Bacău, Botoșani, săptămâna aceasta dirijez un nou concert la Filarmonica ieșeană.

— Ce factori condiționează cariera unui dirijor?

— Primul este de propria pregătire, de menținerea lui în formă. Cei jălăiți — de ambiția în care își exercită arta. Vezi de dv., spre deosebire de un pictor sau un compozitor, un dirijor are nevoie de un ansamblu împreună cu care să-și exercite arta. Este visul oricărui dirijor de orchestră sau de cor, să aibă în față sa un ansamblu, pe cît de numeros, pe atât de valoros. Acesta este unul din lucrările pe care le-am reținut în călătoriile de studii — un spectacol bun nu poate exista dacă nu ai asigurată o participare numerică adecvată a orchestrelor.

— Cred că am ajuns la problema reperioriului...

— Care este un factor decisiv în cariera unui dirijor. După 29 de ani, Opera ieșeană a cam parcurs majoritatea lunelor valoroase din repertoriul național și universal. Ne-am gindit, pentru viitor, la două soluții: să căutăm cu îndirjire unele lucrări care nu s-au mai jucat și să reluăm niște titluri, pe care să le prezentăm în montări noi. Pentru stagione care urmează, ne gindim la o luceare din tinerețe a lui Verdi, Ernani, la Prietenul meu Bumbury, după Oscar Wilde, de Kurt Nancinski, la un diptic de balet — Miorița de Carmen Petru Basacopol și Scherazada de Rimski Korsakov la Logodnicul din lună de Klünecke.

— Ce-i atât dori noii generații de dirijori?

— Să aibă cel puțin sânsele pe care le-am avut și eu pe care Iașiul doresc să le poată oferi muzicienilor, și peste ani, la nivelul la care acest oraș s-a situat — spre cinstirea tuturor celor care au sprijinit acest lucru — în viața muzicală a țării noastre. Nivel care obligă!

AL. I. FRIDUȘ ■

Înainte de concluzii

Problema, aflată în dezbaterea revistei „Flacăra”, este deosebită și ea privește unitor foarte apropiat al muzicii românești. Cu alte cuvinte, se poate pune întrebarea: cine vor fi conducătorii orchestrelor noastre simfonice și ale teatrelor lirice? Cine vor fi aceia care vor duce, mai departe, flacăra, mesajul creației de la ieri, de azi și de mâine? Iată, într-adăvăr, o chestiune gravă care trebuie să preocupe — de urgență — difuzorile organe investite cu putere de decizie, în cîsmenii arlei sunetelor.

Problema, reluată intentionat expresia, comportă analize pe mai multe planuri.

Mai întâi, ce inseamnă a fi ținător dirijor?

Apoi, cine sunt aceia care au calitatea de dirijori, iar dintre aceștia, cit sunt ei de fizici? Să, de fapt, la ce se referă noțiunea ținător, la vîrstă sau la carieră, începută mai de timpuriu ori mai tîrziu, confirmată mai repede sau mai puțin repede?

In 1953/1954, prima promoție a clasei de dirijor-orchestră, condusă de neînțiată maestră Constantin Silvestri și George Georgescu, absolvea Conservatorul „Ciprian Porumbescu”. Orchestrelor simfonice, unele chiar atunci înființate — expresie a griji Partidului Comunist Român, pentru o educație socialistă multilaterală, din care educația estetică ocupă un loc de frunte — își aștepta dirijorii. Așa și-au început carierele lor prestativioase Ion Baciu, la Ploiești, Mircea Cristescu, la orchestra simfonică a Cine-

matografiei, Liviu Ionescu, la fostul an-

samblu al M.A.I., și apoi la aceeași or-

chestra a Cinematografiei, Cornel Trăilescu — mai întâi corepetitor, apoi diri-

jor — la Opera română din București,

Constantin Petrovici — înainte corist la

Opera, apoi șef de orchestră — tot la

Opera, Ury Schmidt Benader, la Orchestra

simfonică din Galați și mulți alții;

puțin mai tîrziu își făceau debutul Iosif Conta, la pupitru orchestrei simfonice a Radiodifuziunii Române, Paul Popescu, mai întâi la Timișoara, apoi în București, la Cinematografie, și încă o altă întreagă pleiadă de tineri talenti.

Pe de altă parte, trebuie să reținem

în nume de rău întrebarea pusă: îi

ubesesc și îi prețuiesc pentru tot ceea ce

au făcut, am parcurs, doar, împreună

atită amar de vreme și la bine și la di-

ficultăți! Pe de altă parte, trebuie să

reținem că de peste 10 ani, în cadrul con-

servatoarelor, nu mai ființează clasa de

dirijat de orchestră și că la această specia-

lită, ultimul examen de admitere se pierde

în negura amintirilor noastre, de-

păsind — credem — decenii!

Să încercăm să deslușim și titlul de

dirijor de orchestră simfonică. Legile,

următoare de toate instrucțiunile emise de

C.C.E.S. (în trecut C.C.A. și C.S.C.A.) sunt

clare: dirijor de orchestră este acea per-

sonă care posedă o Diplomă de Examen

de Stat în specialitate, sau un atestat.

Cum am mai văzut, Diploma nu se mai

poate obține intrucit nu există clase de

dirijat de orchestră, iar atestate nu s-au mai eliberat de ani de zile. În aceste condiții, cum poate deveni cineva dirijor, ori- cit talent ar manifesta pentru această meserie? S-ar putea replica: „bine, dar există, totuși, dirijori tineri!“ Citeva exemple. În cadrul Conservatorului, studenții secțiilor teoretice sunt obligați să urmeze și cursuri de dirijat coral sau de orchestră. Cristian Brâncuși a urmat, în principal, compozitia, la clasa maestrului Stefan Niculescu; Teodor Romașcanu, tinerul șef de orchestră de la Botoșani, a absolvit și el compozitia: astfel, dirijatul de orchestră este a două lor specialități, la fel ca la Ion Marin, Răzvan Cernat și încă la mulți alții. Cursurile de perfecționare, în domeniul artei de a conduce orchestra, lecții urmărite în țară și străinătate, îi au ajutat enorm în desăvârșirea calităților lor artistice; dar, nu era normal ca aceleasi cunoștințe să fie căpătate în țară, la facultatea pe care au urmat-o, așa cum s-au petrecut inițial lucrările în toate conservatoarele din România?

Toate aceste chestiuni, am spus-o de la început, formează o problemă de prim ordin a muzicii românești. Să recunoaștem, ea merită toată solicitudinea și ar trebui dezbatută într-un cadru larg, pentru a-și căpăta rezolvarea cuvenită!

CLAUDIU NEGRULESCU ■

În somn plutesc

Am tisnit din valuri,
soarele m-a cernut,
căpății am Oltul,
în cingătoare seut.
Stau simțină în talazuri,
o rază se destrâmă,
ead erengi albe;
sib de matamă.

Hoinar mi-e gindul

hîrtopă se astupă,
prundul se subțiază
în viața mută.

atelier literar

* G. Dumitrescu

Augustin Alexandru : Textele nu confirmă an-

tecedentele de care pome-

nii : versificări sărgiu-

cioase, predominant con-

ventionale, lipsite de o

vibratie convingătoare.

W. Kramps : Citeva lu-

curi interesante (unele,

parcă le-am mai vă-

zut...) : „Pentru comba-

tere“ „Viața astă“ „Cu-

mina pe înimă“ „Singu-

rătatea“ Dar n-ai reți-

nut se pare problema

„lucrurilor luminoase“ !...

Vasile Mihalea : Mai

bine, în „Jack London“,

dar lucrurile sunt încă tul-

buri, de gust sovător, iar

„acordul fin“ al expresiei

e încă de dorit.

Liana Man : E un li-

risim duios, naiv, cam

preată „sufletist“, dar cu

un prețios atu : naturale-

tea, simplificată. Mijloa-

cele sunt într-o fază de

început, încă nededeate

îndeajuns unei expresii

artistice (ceea ce va

veni, desigur, cu timpul).

Există, însă, și riscul fa-

cilității, al luncărui usu-

ratice, fără aport, a vor-

belor. Multe din pagini,

dincolo de aceste care-

cum inerente neajunsuri

sau primejdii, ne lasă to-

tusi încredințarea unei

perspective promitătoare.

M. Sărbu : Schimbări

în bine, parcă, în unele

pagini: „Sarea neliniști“

, „Apocalips“ „Poetul uci-

de“ „Izvorul“ „Agonic“

etc.

Alina R. : Fără doar și

oate !

V. Gaită : În versuri,

vagii, disparate zvonuri

lirice, decocamata fără o

perspectivă clară. Frag-

mentul de proză, relativ

curat scris, nu e nici el

destul de concludent.

O. Kadar : O scrisoare

întrebată cum grăbită. Dacă

mai așteptă putin, atunci

găsit, cu siguranță, și

completările așteptate.

N. Negru : Lucruri mai

slabe, alunecind în senti-

mentalism dulceag și fa-

cilitate (ceva mai bine, în

„Proverb“). Ne bucură că

ati ghicit (în bună parte)

ceea ce urma (eventual)

să vă recomandăm; ne-ar bucura și mai mult să punem beneficiu în mod real de aceste modeste sfaturi.

Belinda : Nu sint, din păcate, lucruri noi și nici semnele unei schimbări de orientare, care să le facă posibile în viitorul apropiat.

E. Blaj : Scrisoarea dv. e edificatoare, în greaua ei tristețe; ea ne indică limitele severe care împrejmuiesc spațiul dv. de miscare și de evoluție. Limite cu care veți avea de luptă toată viața (în măsură în care aspirațiile artistului nu vor fi atinse) pe parcurs, sub povara multiplelor zilnicării ne-eruptătoare (...). Deocamdată, cele două texte marchează un plus de discursivitate și uscăciune, un regres al spontaneității și al freamătușului.

C. Dascălu : Nu nouă trebuie să ne adresăm imbelisgătele mulțumiri din scrisoare, pentru apariția dv. în cadrul culegerii. „Dintre sute de catarge“ (care nu se află sub îngrijirea noastră). Lucru pe care, desigur, trebuie să-l stii și dv. foarte bine, din cel puțin două motive, simple și concluziente: primul — că nu nouă ne-ai trimis versurile cu pricina și al doilea — că părările noastre despre ceea ce scrieți (cunoscuți dv. de multă vreme ...) n-ai prea mers în sensul publicării (ci... cam invers, dacă se poate spune asa...) și nu sint nici acum motive s-o facă (tinând seamă de textele din ultimul pliș).

G. Serbelea, M. Miho-
vici, Vasiliu Ioan, Bratu Partenie, Gh. Iolu, Gr. Burduja, M. Dădărăt, L. Daroga, Gherghina Mirela, Ghita Nichifor, A. I-
noveanu, Fl. Nicolescu, C. Gabrielle, Irina, Lil. Negruțiu, Donna, Fl. Husar, L. M. Anaconda, Em. Imon, Gh. Dușa, Gh. Păcurar, Suzana Tal, Em. Gr. Dana, Al. Bragea, Pe-
tru Alexandru, V. Botan,

GEO DUMITRESCU ■

N. R. : Manuscrisele nu se inapoiază.

porane ale tării prin osul lor de artă și talent. Prea puțin am vorbit despre Paul Vasilescu, unul din cei mai dotați monumentalisti din țara noastră. Cred că el ar fi dat mult mai mult. Prea puțin am vorbit despre Gheorghe Iliescu-Călinești, ale cărui lucrări, impresionante din toate punctele de vedere, încă nu și-au găsit un loc în atică și atică orase și parcuri. Dar mai sunt atică și atică colegi care au confirmat, în țară și în străinătate, excelente calități, ca Ion Deac-Bistrița, Vasile Gorduz, Silvia Radu, Cristian Breazu, Maria Cocea, Adrian Popovici, Mihai Buculei, Napoleon Tiron...

— Unde sunt lucrările lor ?

— Nu sint. Sau, dacă vreți, sint, pe ici-pe colo, toate la un loc, adică în diversele tabere naționale de sculptură la Măgura, la Căsoaia, la Arcus, la Hobita, aceste veritabile muzeu în aer liber, aceste foarte necesare laboratoare de creație. Este vremea în care așteptă să fie solicitat. Sintem acum, atât eu cât și colegii mei, în plină forță, în plină putere de muncă și creație. Iar așteptarea de care vorbeam parțial ne macină pe dinăuntru, parcă ne îmbătrinește. Aceasta este undă de tristețe pe care ați citit-o pe chipul meu. Ar trebui, pentru a da timpului nostru monumental pe care le merită, să existe acea îndrăzneală brâncușiană care a dăruit un oraș Tîrgu Jiu, cu trei capodopere. Ar trebui să avem curajul și dragostea nevoie Brâncuși le-a avut atunci când a ridicat Coloana Poarta și, între ele, Masa tăcerii.

— Da, curajul lui Brâncuși, dragostea lui Brâncuși pentru orașul meleagurilor sale, Tîrgu Jiu, dar ați omis, mi se pare, talentul.

— L-am omis din respect, din bună-cuviință. Cu nimic, însă, nu sintem mai prejos în ceea ce privește curajul și dragostea pentru timpul nostru, pentru meleagurile pe care ne-am născut. Iată, în jurul Bucureștiului se va impodobi cu un nou centru civic. Veți vedea, în acest perimetru, cum stim să răspundem atunci când sintem chemați. În clipa de față se lucrează din plin la schitele și proiectele operelor de artă ce vor contribui la această nouă citorie a epocii Ceaușescu, asa cum tot din plin, se lucrează la schitele și proiectele celui mai recent triumf al construcției socialiste, la monumentul Canalului Dunăre – Marea Neagră. Vinzoleagă pe care ați remarcat-o la începutul acestui dialog, se datorează, în bună parte, și acestor preocupări de ultimă oră. M-ă bucură să pot spune, cu acest prilej, că a sosit clipa în care așteptarea noastră a luat sfîrșit, că a sosit clipa în care să dăruiam citorile țării cu munca și arta noastră, cu talentul nostru.

CERUL FĂRĂ PĂSĂRI

A început să putrezescă
Târmul ce-mi poartă cuvintele
În cerul acesta fără păsări
S-ai securat
Toți munții înspre care alergam
Să se dă o să cadă
Mai sugrumată ca oricând
Să ziau acasă.
Colții ei nu mă mai înțeapă.

A început să putrezescă
Târmul ce-mi poartă amintirile...
Sabiile cu care creștem
Mi se tapese astăzi pe geam.

DINCOLO DE SEMNELE MIRĂRII

Vine un timp
Cind îmbătrînesc pe noi
Semnele mirării
Să-n ridurile lor
Ne-îngropăm
Ca -ntr-o cuseă
Vine un timp
Cind fără rost
Ni se par înimi
Cer și amintiri.
Ne invățim mereu
La început înțepăti de obiecte
Pînă cind într-o zi nu ne mai putem
Deosebi de ele.

Vine un timp
Cind începem să mirosim cumpălit
A mușamale.

IULIA VOINA

BAIE

Ea făcea baie
goală și blondă
în ochiul meu verde.
Bătea cu palmele în apă
atât de tare
că-mi stropea obrazul
cu lacrimi verzi.

NICOLAE NEL DANILOV

CA ARIPA UNUI ZEU

Noapte,
halucinatie,
orbite păsările se îzbese de culorile tale
dar cît de-armonioasă e învălăsirea
trilurilor lor.
Noapte,
delir,
fiecare om
își uită numele
cum parfumul
fluarea în care a zăcut de-un somn greu.
Noapte de vară,
în tine
nici nu se mai poate muri.

DIANA BARBU

FIOR

Am să arunc în taină,
eu teamă și ardeare,
această fundă albă
biată neștiutoare.
Să-apoi
din pleteurgătoare
voi face albă puncte
năltă către soare.
Să-păr bălă
voi prinde ca podoabe
mireasma cimpului,
aromitoare,
Să-asa învesmintă
mă voi intinde
în iarbă-nfloră.
Să-neet, cu glas tremurător
voi spune cerului
că mă frămînt de dor,
un dor necunoscut
care-mi cuprindă trupul
gingăș, mistitor.
Iar noaptea
cind luna va apăre
voi pune stelelor
doar semne de-ntribare.

DANIELA UNGUR

PATRIARHALĂ

Sub arșiță de sulf a verii
mă întorce îngindurată din muzeu.
Ce răcoare transfigurantă îl oereste pe
Crânach !
Ce semiobscuritate pe mîna rembrandtiană
(aurita Estheră, erunt Ashaver !)
Afără e boare sătăță, benzina
și cer, enormitate de cer.
Patriarhal e totuși orasul eu-aceste
alei de salci și castani,
cu acest asfalt valurit în care
tocurile nație pătimesc pentru-ungimare...
Centrul țării e tot în piata de la Sf.

Gheorghe ;

în Piața Unirii se întîlnesc la stat olari,
în Obor vin merele, pepenii, carneala, lina,
iar în arțarul unic al Universității
zboară cîteodată păsări rare — mătăsari.

MIHAELA COSMETTO

SPAIME

In zori o salvă de pușcă
îmi taie adineurile
în fața puștilor mă simt dezvelit
ca embrionul scos din sămînă
în virf de cuțit...
in zori mă simt fieră
puș pe fugă — ogarii de humă
ai nopții m-alungă
cineva (tu ești ?) mă trage
de mină, pînă la ziua
nu e departe și iată că ziua
mă stringe la sinul ei
ea o leoapă puiul.

TOADER UMBRA

Junimea ? Care ziarist n-ar fi vrut să
trudească, la redacția Timpului, cu ace-
lași mare Eminescu ? Care muzician nu
l-ar fi vrut ca profesor pe Enescu ? Să
lista unor astfel de întrebări ar putea
continua. Noi, mai tinerii sau mai virșinici,
l-am avut, într-un anume fel, profesor chiar și pe marele Brâncuși. El este
prezent în felul nostru de-a gind, de-a
simți. Am preluat de la el cetezanța, dra-
goștie pentru tară, dorința de a dărui
cu tot ce avem mai bun în noi.

pentru critica literară. Cineva mă în-
treabă care sunt disciplinele (ca să nu
zică științe) necesare în formarea unui
critic literar ? ! îi răspund că, în principiu,
un critic trebuie să știe tot, de la matematică la filozofie, dar cum azi
faptul nu mai este posibil, un viitor
critic trebuie să citească operele esen-
țiale de la Biblie la Noul Roman și să
cunoască noile metode de analiză, fără
să fie obligatoriu a le folosi pe toate.
Mai putem face, așa, abstracție de psi-
hanaliză, de semiotică, de tematism sau
de sociologia literară ? Mai putem analiza
o poezie a elementelor fără
Bachelard ? Putem, evident, dar ceva
esențial din poezie rămîne în afara
spațiului critic. Nu e vorba de a în-
funda critica în metodologie și nici de
a limita critica la speculație infinită
în jurul teoriei criticii literare, ci de
a căuta avizul unui text și a descoperi
modul lui de funcționare... Filozofia
este indispensabilă spiritului critic,
înțelegind prin filozofie nu un sistem
în gust în care să între opera literară
și să iasă sub formă de goale concep-
te, ci ca o deschidere spre marile ca-
tegorii, o meditație liberă care să mă
ajute să descopăr metafizica operei...

Un muzeu în labirint**Luchian sau simbolul anemonelor (I)**
Capcanele duioșiei

Luchian, Autoportret

În mod ideal, dreptul de a vorbi despre suferință s-ar cunoaște, poate, să-l aibă numai cei care l-au plătit prin propria lor suferință. Dar astăzi, imi dau seama, e imposibil. Cei care suferă sunt de obicei discreți. Ei sunt aproape totdeauna ocupati cu suferința lor sau cu efortul dureros de a o depășii într-un fel. N-au timp să întocmească dosarul suferințelor indurate. și, cum înțeleg că o lume fără nimic patetic în ea ar fi primejdiosă, fiindcă e vorba de „Insula”, revista lui Ion Minulescu, să-l pastișăm după cunoștințul său stătător și să spunem că el „era prin anul una mie nouă sute de sprezece imi pare...”

Din păcate, însă, faptul că istoria suferințelor a fost scrisă în general de oameni sănătoși, ori favorizați într-o privință de destin, a avut unele urmări paradoxale. Autorii ei nu și-au putut permite, adesea, să fie exacti și reînșuțiti. S-au temut, probabil, să nu fie bănuiti de răcelă, de lipsă de sensibilitate, de uscăciunea sufletească sau chiar de cinism. În plus, ei au avut, poate, complexul sănătății sau al sănsei lor. Nefiind loviti de soartă, s-au simțit, poate, instinctiv datori să se achite de această favoare, exalând suferința pînă la o înăbușită cu bunele lor sentimente, acoperind cu podobie un adevarat care nu are nevoie decît de propria sa nobilă. Încit rezultatul a fost, nu rareori, invers. Compasiunea a obosit sau a devenit suspectă. Confiurile generoase n-au intiziat nici ele.

Carna fericită, cred unii, nu poate crea. Ea trebuie să fie torturată de suferință pentru a scoate strigăte nemuritoare. Așa să fie? Cine a scosit această minciună? Cei care au suferit? Nu, ei n-au vorbit niciodată astfel: „Noi, cu carneoa noastră bolnavă, sfîrtează de dureri, noi am umplut muzeele și bibliotecile. E privilegiul nostru de a adăuga nefericirii cărnii și zbuciumul creației”. Ei au fost totdeauna mai circumspecti. Ne-au oferit capodopere fără să ne jignească. Numai cineva rușinat de sănătatea sa a putut săvîrși acest abuz de generozitate; socotindu-se deajuns de răspălit pentru carneea sa fericită, pentru oasele sale întregi și nesuferință, pentru posibilitatea sa de a alerga pe plajele mărilor, de a-și culege singur florile pe care să le dorește, a consimțit că sănătatea sa și sterilită, rezervind numai suferinței privilegiul de a crea. și cît de bine se pricep unii care n-au suferit niciodată să despice în patru, în opt, în șaisprezece firul suferinței! Nu mă gîndesc la cei care se fac vinovați de o curiozitate morbidă și indecentă, care privesc prin gaura cheii în biografia unor artiști, am în vedere numai pe cei plini de respect, străini de orice împudoare, chiar smeri și copleșiri de intenții nobile, care examinează suferințele, le disecă, le pun la microscop, le inventariază, le clasifică, le adnotează, cu duioșile și revoltele de rigoare, „cum a fost posibil?”, dar uită că istoria suferinței devine melodramatică de către orice prijeul și că melodrama îi atacă sensurile, cum atacă rugina fierul. Ca să nu mai spun că, în străduință lor meritatoare de a aduce o reparație celor care au suferit, uită, vai, că aceste duioșii și revolte sunt mereu retrospective, mereu postume, de parcă ele nu s-ar putea hrăni decât din remușcări și regrete. Cît timp Van Gogh a trăit, cu excepția fratelui său Théo nu s-a interesat nimeni de nebunia lui. După aceea, s-au scris despre ea răfuri întregi de bibliotecă, reconstituindu-se fiecare pas străbătut prin infernul ospiciilor și prin lumina lanurilor de griu spre clipa cînd Van Gogh și-a pus pistolul în piept. În timpul vieții, Luchian era, cum zice Tonitza, aproape necunoscut, „o cometă uriașă și discretă” pusă în umbra de triumful unor mediecrăti academice. După moarte, i s-a făcut dreptate. Dar o dreptate amenință adesea de dulcegării sentimentale. Încercind să recompenseze, tandrețea mutilează uneori.

Să fiu bine înțelește. Nu mă lăud cu o tărie pe care n-o am, chiar dacă am invidiat-o cîteodată la alții. Imi lipsește tăria de a disprețui suferința. și, ca orice om care nu poate face abstractie de înimă sa, șiu că în orice suferință mai există ceva de făcut; de a transforma, cum spune Malraux, suferința în valoare. Refuz, e adevărat, să cred că Eminescu n-ar mai fi fost Eminescu dacă ar fi avut existența asigurată, că Beethoven, Nerval, Toulouse-Lautrec sau Modigliani n-ar mai fi fost Beethoven, Nerval, Toulouse-Lautrec sau Modigliani fără boile de care au suferit, că astigmatismul lui El Greco, nebunia lui Van Gogh și surzenia lui Goya sunt responsabile pentru gloria lor. Dar am priceput bine, sper, ce-a vrut să zică Nietzsche prin celebra și orgolioasă lui frază: „Tot ce nu mă omoară mă face mai puternic”. Faptul că nimic nu motivează durerea nu mă impinge să nu văd măreția născută din durere. Faptul că eu cred în dreptul omului de a se revendica de la fericire, nu mă impiedică să constat că, împotriva voinței sale, el a fost silnit adesea să-și caute o justificare, un sens și să-și apere onoarea în suferință. Nu neg, de aceea, contribuția suferinței în istoria artei, iar ideea, aparent subtilă, că „chiar orb și fără brațe de s-ar fi născut Rafael tot Rafael ar fi fost” mi se pare o enormitate tocmai din acest motiv. Dealtele, cum s-ar putea evita într-un portret al lui Luchian lungă, penibila și eroică sa luptă cu boala? Problema e altă. O ceață dulceagă amenință să acopere, să asfixieze de mulți ani pe singurul răstignit din istoria picturii noastre care la treizeci și trei de ani (simbolic!) începea un ursus de cincisprezece ani pe Golgota; un sentimentalism prolix care a încercat să-i lumineze exemplul de tenacitate și de speranță născută adesea decât să-n-i ascundă și să-i confiște. Încit drumul spre Luchian trebuie să înceapă probabil cu o ascență intelectuală, dincolo de duioșile convenționale.

În fond, martirii au nevoie nu numai de compasiunea noastră. Există riscul să-i admirăm fără să-i mai înțelegem, ceea ce ar fi o catastrofă tot atât de mare ca lepădarea de orice tandrețe.

OCTAVIAN PALER

Simple note**Constantin Beldie (II)**

Am omis în trecutele mele însemnări ce i le-am dedicat să arăt că aceeași sarcină de secretar de redacție a mai îndeplinit-o și la *Insula*, hebdomadarul înjgebăt de autorul „Romantelor pentru mai tîrziu” — la care, ca și la celelalte publicații, a și scris — dar care din păcate a avut o existență efemeră: au apărut doar trei numere, între 18 martie și 5 aprilie 1912, unde Bacovia își va tipări pentru intiuă dată poemul „Nervi de toamnă” și unde, între alții, în afară de Ion Minulescu și de Claudia Millian, mai întîlnim semnaturile *Theo* (pseudonimul lui Tudor Arghezi), Mihail Săulescu, N. Davidescu, D. Karnabatt, D. Iacobescu, Adrian Maniu, Emil Isaac, Victor Eftimiu, M. Cruceanu, Sorban Bascovici și C. Beldie. și — fiindcă e vorba de *„Insula”*, revista lui Ion Minulescu, să-l pastișăm după cunoștințul său stătător și să spunem că el „era prin anul una mie nouă sute de sprezece imi pare...”

De asemenea, n-am pomenit nimic — astăzi n-a mai fost o inadvertență, ci un gînd deliberat, impus de spațiul pe care mă mișc, — despre idila literară mai întîi și apoi despre puternica afecțiune cu reciproc și egale iradiatii, ce se născuse în timpul studenției, între Constantin Beldie și Cora Irineu, ambi în aceeași serie la Facultatea de litere și de filozofie, la fel de prețuți de colegii și de dascălii lor și care se va sfîrși mai tîrziu într-un deznodămînt imprevizibil, tragic și — pînă la urmă — inexplicabil.

Pe Beldie acuma, cît de cit, îl stătă.

Cora Irineu (1888—1924) e mai cunoscută pentru că a autoarea unei cărți scoase la Editura „Cultura națională” în 1924 intitulată *Scriitori bănățeni*, care a săcurat de succesul unanim al criticii și al lectorilor, și, în care — pasiunată de drumeție cum era — își strînge între copertile ei, notele de călătorie dintr-o mai lungă zăbovire și mai adîncă cercetare, în Banatul de după Unirea cea mare, pe care le publicase în *Ideea Europeană* unde fusese adusă de C. Beldie, ca redactoro.

Până strălucită, inteligentă mobilă și promptă, ochi îscoditori, talent descriptiv remarcabil, temperament ardent să cunoască și să stie, avea în ea totul necesar ca să devină — cred cu temeinicie — un mare reporter al presei noastre, dacă nu și-ar fi curmat viața la 36 de ani cu un glonte de revolver care i-a străpuns inima.

Nicolae Iorga în „Istoria literaturii contemporane” — ca să nu mai citeze pe alții — scrie așa: „Ca largă cultură, ca dar deosebit de a-prinde ce și caracteristică, ca putință de a-l prezenta în forme de o scenă teatrală noutate, se deosebea o

tineră scriitoare care a ispravit prințru-sinucidere, Cora Irineu.”

Se poate, aşadar, intra în istoria literară și cu o singură carte, dacă este efectiv o carte. Au mai fost cazuri identice și la noi și aiurea,

Cora Irineu nu și-a mai îngăduit răgazul să-si vadă volumul tipărit, fiindcă funestul gest — pentru care literară și cu o singură carte, dacă este efectiv o carte. Au mai fost cazuri identice și la noi și aiurea,

Cora Irineu nu și-a mai îngăduit răgazul să-si vadă volumul tipărit, fiindcă funestul gest — pentru care literară și cu o singură carte, dacă este efectiv o carte. Au mai fost cazuri identice și la noi și aiurea,

S-a scris mult și despre ea și despre carte cu prilejul acesta, de la Camil Petrescu la N. Georgescu-Tistu, cu de bănanții Traian Birăescu și Tiberiu Vuia pînă la Isabela Sadoveanu și Perpessicus, de la Barbu Lazăraru și Emanoil Bucuță la Bogdan-Duică și Horia Petrescu-Petru, toți închinindu-i gînduri smerte și vibrante elogii, pentru toate superbele ei însuși de spirit, de comportament și de haruri scritoarești. Dar dintr-o altă perspectivă, care și-au încredințat hîrtică simțăminte și durere, mi se pare că idolul meu profesional din tinerete — care nu obosește în amintire — scriitorul și gazetarul Dem. Thodorescu a scris în „Cuvîntul liber” de departe cel mai inspirat. Citez numai finalul articoului cu părerea de rău că nu-l pot reproduce integral: „Voi găsi alt moment ca să scriu despre activitatea asă de nobilă a Corei Irineu. Sunt prea complexit acum de uimire, de neînteles, de spaimă și de deznașdejde. și pling prea exclusiv pe buna mea camarádară, ca să pot îndeplini azi funcția de critic...”

Pe consolara Cora Irineu, colecția isteată de la seminăriile de filozofie, prietenia anilor de trădă fără deziluzie și de deziluzie fără trădă — fermecatorea camaradă a popasului în acea Arcadică senină — pe care tineretea de azi nu stie să o mai cînte — o soră frumoasă, crescută lingă același cămin de speranțe și năluți minunate, o mîndrie a micii noastre familii de amintiri... Atât pot să rechem azi. Cuvîntele mele n-ar să stă laude, fiindcă ele plingă.

Anul acesta s-au împlinit șase decenii de la moartea Corei Irineu, iar în 1975 — după ce se rotunjise o jumătate de secol de la voluntaria și violența ei evadare din lumea noastră — la Editura „Facla” din Timișoara, în îngrijirea lui Petre Pascu, se tipărește a doua ediție din *Scriitori bănățeni*, substanțial îmbogățită cu alte pagini de călătorie din perioadele timpului, cu o selecție din publicistica ei valoroasă, cu unele scrise și cu mai multe file dintr-un jurnal intim, pentru care ne simțim obligați să sublimăm și megilește editurii și ale călătoritorului editiei și de unde am folosit unele date și texte, pe care nu le aveam la îndemnă. Si deschid aici o paranteză ca să mă îndințor la Constantin Beldie. Scriind

cum am scris, în evocarea făcută, nădăduiesc că cititorii mei vor fi reținut că Beldie se obîrsea cu bunii și străbunii lui din Stroești Argeșului și un prieten drag, eminent om de știință, dar totodată un împătimit al disciplinelor și zeniților umaniste, profesor doctor inginer Nicolae Leonăchescu de la Facultatea de utilaj tehnologic a Institutului de construcții din București — și el stroeștean de baștină și orgolios că se trage din satul cu străvechi atestate — mă solicită telefonic pentru o întrebare și mă previne, că vine însoțit de un amic. Am acceptat cu bucurie — fiindcă întotdeauna va fi o bucurie să ai un interlocutor deschis la minte și cu o febră a zânilor în el — și nu s-au lăsat prea mult așteptați. Celui care-l întoarășea, de cum am deschis ușa și l-am văzut, i-am spus: „N-ai nevoie să-ți rostesti numele pentru că semeni leit cu tată dumitale. Ești fiul lui Constantin Beldie.” Si închid paranteza.

Mi-au adus o amplă tactilogramă de cîteva sute de pagini după manuscrisul lui Constantin Beldie. Sunt memorile lui inedită la care cîtesc de două zile pe nerăsuflare și care sunt scoase din mină unui mare scriitor. O lume întreagă, cu moravurile și veleitățile ei, într-o alternanță cromatică de alb și de negru, un document de vremuri captivant, care te ține încordat. Si, fiindcă am scris astăzi mai mult despre Cora Irineu, redau spre exemplificare, din lungul capitol pe care îl consacram, finalul în care Constantin Beldie imaginează un dialog cu umbra ei, scris în martie 1952. Iată-l:

— Spune-mi, Cora, te rog, ai plecat cumva supărătă pe mine, din acea ultimă noastră seară?

— Da, Beldie, dar acum am iertat tot, nu mă mai preocupa ce a fost, ci ce va fi, cum voi evoluă, bineînțele după mai multe vieți și incercări.

— Mă iubit cumva? Si atunci de ce ai făcut ceea ce ai făcut?

— Da! Dar nu asta este așa ceea ce importă.

— Spu-mi măcar ceva despre carteasta astăzi pe care o scriu acum. Aș vrea să știu ce crezi, să-mi dai o părere, o îndramare...

— Ai și tu capătul asta! Dar ia seama: o carte nu se scrie numai cu fapte petrecute cu adevărat. O viață de om nu poate provoca atât interes, de vreme ce mai mulți pot juca același și același rol. Scrie ceva atrăgător, ce nu se găsește în orice carte.

— Mai spune-mi te rog... Dă-mi un sfat... Un indemn... Nu pleca...

— Am să mă gîndesc... Beldie... Am să mă gîndesc...

Astfel se încheie peste timp, ca o rugăciune și ca un psalm — soptită în chilia unui vis — simulatul dialog dintre Constantin Beldie și umbra Corei Irineu.

L. KALUSTIAN

Biblioteca în aer liber**Eminescieni**

Despre Eminescu nu pot scrie, așa cum nu sunt în stare să înjgebă nici măcar o frază credibilă despre Homer, Shakespeare, Tolstoi. Dar, iată, cîteasă într-un articol epitetul „eminescian”, folosit cu o intenție evidentă minimizatoare în analiza versurilor unui autor. Cutare condeler mediocru e — oricare! — „eminescian”. Ce fericit aș fi dacă mă socii cineva și pe mine nu mediocru, firește, și chiar așa: eminescian!

Despre Eminescu nu pot scrie. Despre eminescieni, poate, cîteva fraze. Așa cum exclama cîndva Mihai Beniuc, „Pe Eminescu, noi, poeții tineri (și mai puțin tineri, adaug eu), degeaba încercăm, nu-l vom ajunge”. Dar Eminescu este și o grandioasă obsesie (mărturie, între atîta altele, stau și ultimele articole, din cînd chiar această revistă, ale iubitului meu profesor Al. Piru) și și firesc să ne punem întrebarea dacă — fie și neajungindu-l din urmă — sub cupola geniului său pot trăi și alți poeți, ba chiar (și aceasta nu e o chestiune minoră) alți mari poeți. Răspunsul la întrebare e hotărît afirmativ. Sub cupola geniului eminescian, nu numai că ar putea să trăiască alți mari poeți, dar au și trăit, dar și trăiesc.

Lăsind de-o parte liota de imitatori servili, fără talent ori cu un talent neglijabil, cred că există două tipuri de poeți români importanți care — reiau formularea — trăiesc sau au trăit sub cupola geniului eminescian. Din prima categorie face parte un congenial al lui Eminescu, Tudor Arghezi. Aveam vreo săptămâni de critică literară ale lui Vladimir Streinu descopeream, cu o indignare mergind pînă la revoltă, un studiu în care marele critic cerceta influențele eminescieni și baudelairiene asupra

Arghezi și, dacă-mi aduc bine amintire, nu se sfia să-l socotească pe Arghezi un poet eminescian. Indignarea mea era copilărească. Așa cum la Eminescu se poate descoperi influența lui Alecsandri și Bolintineanu, fără ca Eminescu să inceteze să fie geniu tutelar al poeziei românești, versuri de rezonanță eminesciană găsești nu numai la Arghezi ci, cu și mai multă usurință, în opera lui Lucian Blaga, iar dintr-contemporani, la Emil Botta, Nichita Stănescu, Baconsky, Radu Stanca, Doinaș, Baltag, Păunescu, Ioan Alexandru, Mircea Ciobanu, Tomozei, Dan Laurențiu, Cezar Ivănescu, Brumaru și. La toți acești poeți influența eminesciană — puternică, slabă, extrem de slabă, de la caz la caz — poate fi perceptuată de orice cititor atent. Si probabil că, stăpîni pe propria lor vocație și siguri de ea, poeți însăși se minăresc că stau, cu propria lor personalitate, în lumina luceafărului.

As merge mai departe și să susțin că sub cupola geniului eminescian și loc pentru toată poezia care i-a urmat. Chiar pentru poeți la care sunetul inimitabil al poeziei eminescieni nu va fi ghicit în nică un vers (de la Gelu Naum pînă la Mircea Ivănescu, Petre Stoica, Gheorghe Grigurcu și la cei mai noi debutanți, autori ai unei singure cărți: Ion Mureșan, Mariana Marin, Elena Stefoi, Radu Stoenescu, Alexandru Mușina,

Smaranda Cesmin, Ion Bogda-Lefter

Nimeni nu dă cu pietre în pomii fără roade

ONORATĂ INSTANȚĂ
A MORALEI

• Prăpastiile dintre vecini • Afacerea neterminată • Infiltrațiile de gaze •

Oi fără stăpin și judecată fără răboj

Cresterea oilor este și rămine un obicei vechi al pământului. Măsuri de ultim moment stimulează într-un fel sau altul creșterea animalelor. Astfel că au imbrătișat oieritul cetățenii cu profesii din cele mai diverse. Probabil și pentru faptul că îndelnicirea, făcută cu sărg, poate fi rentabilă. Așa stănd lucrurile, Iosif Ban, din comuna Florești, județul Cluj, de profesie mecanic la Deponul C.F.R. din Cluj-Napoca, împreună cu Ioan Tămaș, conducător auto la „Avicola” Florești, se gîndesc ce se gîndesc și se înțeleg și pe urmă se întoarășesc, pun banii din chimir și cumpără oi, constituind o turmă de circa 70 de oi. Lor aveau să li se asocize, ceva mai tîrziu, Daniel Florin Gîscan, care, după îspășirea stagiului militar, își părăsește profesia din municipiul de pe Someș și devine de-adevăratul cioban și coproprietar, alături de ceilalți doi numiți. Vezi vedea, în schimb, ca într-un prolog la epilog, că povestea celor trei ciobăneli învenire nu merită nici pe departe locul fixat în panoplie, ca al unei „miorițe” întoarsă pe dos!

An de grăție 1981. Turma celor trei co-associati, respectiv, Ban, Tămaș și Gîscan numără peste 100 de oi bune. Numărul oilor a oscilat, dar nu mult. Oile figurau în registrul agricol pe numele lui Iosif Ban, băstinaș din Florești. Tot pe numele lui avea să se facă învoirea oilor la pășunat. Să reținem, deocamdată, acest prim aspect! Cum lucrurile făcute în pripă nu durează zile multe, ca minunile, iată că nici învoiala ciobanilor noștri n-a durat mult. Totuși, cu sincopă, a durat 2 ani! E ceva. Relațiile s-au deteriorat în principal între Iosif Ban și Ioan Tămaș. Erau pricini și neînțelegeri financiare, legate în spate de prețul crescut al furajelor, de „cotizația” fiecaruia la afacere, de prețul de desfăcere al pieilor etc. Daniel Florin Gîscan ieșe primul din combinație și începe să spunem așa, cu față curată.

Hotărît lucru, aveam să aflăm ceva mai tîrziu că raporturile dintre Ban și Tămaș s-au deteriorat nu numai din pricini financiare, ci și dintr-un anumit substrat intim, asupra căruia momentan nu insistăm; poate, ceva mai la vale. În joc era o sumă de 22 000 lei, bani pe care Iosif Ban pretinde că îl datoră, în ansamblu, Ioan Tămaș. Este suma contabilizată la stricarea tîrgului și la destrâmarea turmei. Turma s-a și destrâmătat, după aia, Ban îl somează pe Tămaș să-și achite datorile. Aceasta din urmă cere păsuire, însă n-o găsește ca de-atitea ori, altădată, la Ban. Cam acestea sunt datele preliminare ale problemei. Între cei doi survine o „înțelegere”. În contul celor 22 000 lei să-i dea 22 de oi! Adică, mia și oiaia, aşa cum triceau și în tîrg. Vîrind, pesemene, să-si lichideze și oile sale, Ban îl anunță din nou pe Tămaș să vină să-i aducă banii, intrucât este pe punctul să vindă toate oile (și cele provenite de la Tămaș, în contul datoriei). Era la începutul lunii august 1982. Să reținem și acest al doilea aspect! Tămaș nu schizează nici un gest nici într-un sens, nici într-altul. Prin urmare, lucrurile păreau îsprăvite; conturile achitate; socoteala încheiată.

Iosif Ban este ajutat de tatăl său și de fratele său, respectiv, Vasile Ban și Dan Ban, să ridice oile de pe Valea Someșului și să le vindă consăteanului lor, Ioan Gal. Lucru care s-a și întimplat, de altfel. Ioan Gal devine proprietarul de drept al celor 50 de oi. Proprietar legitim. Să ne întoarcem cu gindul și la ideea că oile figurau în registrul agricol numai pe numele lui Ban, iar actele, între cei doi, n-au fost greu de întocmit.

Suflet de butelie

„...Eu vreau butelia MEA!“ — mi-a strigat, cu glas răgăsit, bătrîna, la plecare; și numai strigăt nu era acesta: era durere! În cadrul ferestrelor deschise eu mă aflam în curte, tocmai imi luam rămas bun de la cele două femei — vecine cu Anastasiu Elisabeta, în vîrstă de 31 de ani — care sesizaseră cazul redacției noastre; în cadrul acestei ferestre deschise către lumina verii de afară, chipul bătrînelui, profilat pe intunericul sumbru al încăperii pe care n-a mai părăsit-o de luni de zile, chipul acesta brăzdat de amărăciune, singurătate și boală, părea însăși expresia neputinței.

...Vecinele se numesc Teodora Gheorghian și Berta Ion, locuiesc împreună cu Anastasiu Elisabeta, pe strada Tepeș Vodă nr. 156 A, sectorul 2. I-au purtat și îi mai poartă încă de grija bătrînelui, locuiesc în aceeași curte de 30 de ani, dar nici ele nu mai sunt tinere, și apoi cele ce s-au petrecut cu sărmâna femeie le-a revoltat, și astă pe bună dreptate. Situația a fost relatată și organelor de milție de la circa 8, și comitetului de cetățeni:

Pe 29 august 1982 se întimplă, însă, imprevizibilul care, căci, plutea în aer, Iosif Ban își surprinde soția, Clarița Ban, la orele mici ale dimineții, într-un chef mare în casa părinților ei, cu cine crede? — cu nimeni altul decât cu Ioan Tămaș! ? Din acest punct nodal lucrurile se incarcă al dracului.

Asculțind glasul inselător al Clariței Ban, Ioan Tămaș urmează indemnul ei și, pe 3 noiembrie 1982 — deci, după 74 de zile ! ! — n.n. — împreună cu 5 tineri se duce cu un camion al „Avicolei” Florești și fură, pur și simplu, 38 de oi din turma lui Ioan Gal ! ! Proprietarul, Ioan Gal, normal că face plină scrisă la milizia din comuna Florești. Ioan Tămaș este reținut pentru infracțiunea de tilhărie, iar ceilalți 5 acoliți urmări să-și primească și ei pedeapsa cuvenită. Colac peste pupăză, Ioan Tămaș mai era într-un alt proces. Deteriorase o cabină a mașinii „Avicolei” Florești. A făcut ce a făcut și a ieșit basma curată din prima incarcatură.

Așadar, Ioan Tămaș este reținut și cercetat pentru tilhărie. Împreună cu el fuseseră furat de oi Nicolae Hoca, Nicolae și Costel Muza, precum și Traian Gîrbovan. Un al cincilea, minor, nu intră la societate, poate să-a copilarit, ca într-o „escapadă” a adolescenței. Spre stupefactia tuturor oamenilor cinstiți din comună, cursul cercetării ia o întorsură de neașteptat. Iosif Ban, Vasile Ban și Dan Ban devin vinovați pentru faptă făcută de Ioan Tămaș. De neîmaginat — Ioan Tămaș și ceilalți cinci însă devin — parte civilă și, respectiv, martori ! ? Dosarul 6053, de la Tribunalul județean Cluj, are multe puncte nelămurite, deși rechizitorul e cu grijă întocmit.

Iată așadar, cu cită ușurință instanta clujeană a luat drept bune declaratiile Clariței Ban, neînținând seama de substrații lor necinstiti. Iată cu cită ușurință, așadar, instanța î-a atribuit cele două fete, care trăiesc într-o încăperă cu chirii și în condiții indecente, în timp ce la Florești este o casă de oameni cumsedace și casa este, să zic așa, că un transatlantic ! ! Firește că nu și-a putut nimeni încăpui că finalul cercetării și al judecării cauzei va fi cel de azi, previzibili doar pentru învîrtitorii de sfior ale destinelor umane. Prin decizia penală 2297/29 noiembrie 1983 — de necrezut, dar adevărat — se aplică 1 an închisoare penitenciară Iosif Ban, Vasile Ban, și Dan Ban ! În sentință, totuși, se adaugă, jenant și ca acoperire: „Înînd seama de condițiile concrete ale săvîrșirii faptei, de impunere că într-adevăr au avut loc discuții în legătură cu datoria menționată, urmăz să li se suspende condiționat pedeapsa“. Vedeți dumneavoastră, cită înțelegere și cită toleranță la instanță clujeană. Avea să li se „suspende condiționat pedeapsa“ ! ? La care vină? Un tata și doi feciori sunt pedepsiți pentru o faptă săvîrșită de un altul ! ? Interesant acest procedeu juridic. (?).

Nici judecătoria locală și nici tribunalul județean, în recurs, nu au clarificat situația exactă a oilor furate. Ce s-a întâmplat, căci, cu vina lui Tămaș pentru diferența de oi furate, dacă în ansamblu pentru faptă sa se inchid ochii și se acoperă urechile? ? Intrebăm din nou: cum poti pedepsi pe cineva pentru o faptă săvîrșită de altcineva? Rezumînd, însă: în prima fază nici pe departe Iosif Ban nu poate fi acuzat de fură. Doar avuseseră o înțelegere cu Tămaș. Înțelegere despre care martorii vorbesc dar n-a fost cine să-i asculte pînă la capăt. Dacă instanța s-a făcut că nu înțelege despre ce datorie este vorba, despre ce

Omul — interioare de conștiință

Răspuns unei mame

Articolul publicat de Dvs. în numărul 25 din 22 iunie 1984 pagina 19 ne reducează în situația tragică trăită în urmă cu aproape doi ani, în august 1982. Împărtășim emoția și durerea pierderii viitorilor omeniști, dragi și apropiate tov. Iordache Paula — autoarea scrisorii și sintem conștiință că orice motivare a cauzelor nu poate crea efect reparatoriu.

Evenimentele la care se referă articolul s-au petrecut în perioada 31 iulie—2 august, astfel: prima explozie, din 31 iulie — ora 21,30 de la locuința tov. Iordache Paula s-a soldat cu un început de incendiu la care au intervenit, la chemarea vecinilor, pompieri militari și care au constatat că instalatia de la bucătărie era improvizată, alimentată cu furtun ce traversa camera, prin locuri de acces, pe sub uși și ferestre, neomologată și neavizată de organele în drept.

Explozia și incendiul nu ne-au fost aduse la cunoștință de pompieri, de vecini, sau de secția de gaze.

A doua explozie a avut loc la 1 august 1982 — dimineață, tot la o bucătărie improvizată din imobilul de pe str. Eternității Nr. 2; nici aceasta nu a fost comunicată organelor în drept, nici întreprinderi.

A treia explozie, din 8 august 1982 tot în imobilul tov. Iordache Paula s-a soldat din nou cu un încendiu la care au intervenit pompieri militari, cu avârarea parțială a imobilului și cu arsuri grave ce au determinat decesul ulterior al celor 3 persoane. La 2 ore de la declansarea ultimei explozii a fost anunțată unitatea, care, împreună cu delegații I.R.I.D.G.N. Ploiești au luat măsurile urgente ce se impunneau. În următoarea zi — 3 august 1982 s-a instituit o comisie de specialiști care au organizat acțiuni de depistare a sursei, a emanatiilor de gaze, de alimentare cu gaze — printre nouă instalatii poză supratrană, descoptarea conductelor vechi, analize pe esanțioanele de sol și de conducte etc.

In urma anchetelor întreprinse timp de peste 1 an și jumătate, pentru elucidarea cauzelor evenimentului, a expertizei de specialitate și a concluziilor cuprinse în procesul juridic dintre pările implicate (Proiectant, Constructor, Beneficiarul instalației și persoanele vătămate) s-a constatat lipsa de vinovăție a vremelui parti sau persoane fizice, deci neurmărește penală. Cauza accidentului tehnic declanșat a fost determinată atât de corodarea în timp a conductelor subterane din incinta unității, urmărind agresivitatea terenului și calitatea materialului cit și modificările improvizate la instalatia de gaze — uz casnic, din imobilul avariat al petrelent, neavizate de organele competente. Privind instalatia subterana de gaze a unității, aceasta a fost proiectată de un institut de specialitate, actualul I.P.L.U. București în 1967, executată în 1968 de constructor autorizat — I.C.P. Ploiești și exploatață. Înțreținută, revizuită și verificată conform normativelor în vigoare, în mod corespunzător. Astfel, prevederile normativele I 7-1976 de a efectua verificarea instalatiilor interioare la 2 ani și revizia la 10 ani s-au respectat conform documentelor prezentate de unitate, comisiilor și organelor de anchetă.

Infiltratiile de gaze în spațiile limitrofe unității s-au datorat permeabilității solului, deși în incintă nu s-au depistat emanări, nici înainte de accidente și nici cu ocazia verificărilor periodice, conform normativului în vigoare.

Considerăm că infiltratiile de gaze și acumularea lor în spații inchise, existența emanatiilor rebele, sporadic, pînă la concentrația limită de explozie sunt fenomene ce constituie accidente tehnice imprevizibile.

Alături de greile pierderi suferite de tov. Iordache Paula, colectivul unității a sprijinit direct, cu forțe umane și materiale la refacerea completă a locuinței avariate, a instalatiei sale de gaze și de lumină, refăcindu-le în conformitate cu normele tehnice în vigoare.

Sistem profund impresionat de situația tragică a petrelent și ne exprimăm înțelegere și compasiunea umană față de greile pierderi suferite, ce vor umbri pensula toate viața și interioarile de conștiință ale celor implicați în acest eveniment nedorit.

Director Ing. V. Păsăulescu

N.A. Apreciem și mulțumim întreprinderii Sticla Prahova pentru promptitudinea și grijă cu care a redactat răspunsul său și așteptăm în continuare opinia procururii.

NICOLAE CRISTACHE ■

înțelegere este vorba, în cel mai nefericit dintre cazuri, spunem, Iosif Ban și nimeni altcineva poate fi acuzat, cel mult și cel mult, de abuz de încredere! Dar legile nescrize ale pământului sunt vechi de cînd lumea. Si astfel de înțelegeri între ciobani iar săi vechi ca lumea, dar mite — cînd această înțelegere s-a făcut cu martori? Darmite cînd oile figurau în registrul agricol în întregime pe numele lui Iosif Ban? Din păcate, reprezentantul procuraturii a reținut cam ce l-a interesat din depozitiile martorilor și a pus cel mai mare preț pe declaratiile infidele ale Clariței Ban, despre care în sat n-am auzit o vorbă de doamne ajută.

Si totuși, cu Ioan Tămaș cum rămine? A ieșit și din acest — al cîtelei proces? ! — basma curată? ! La Ioan Tămaș nu e cauzul de tilhărie? ! Pe cînd la Iosif Ban, e cauzul de „fură calificat în dăuna avutului personal“. după 74 de zile de la înțelegerea cu oile, în contul datorilor? ! Tămaș s-a gîndit că

soarta juridică îi poate zimbi din nou și nu s-a înșelat prea mult. Dar Iosif Ban s-a dovedit și fi vinzător de bună credință, iar Ioan Gal — cumpărător de bună credință. Prin urmare, nici pe departe intenția inițială de fură din partea familiiei Ban nu poate fi subzistă. Mărturii scrise și semnate, mărturile oamenilor de bună credință, dar și argumentele de logică pledează pentru această idee.

Așadar, cum rămine cu vinovăția lui Ioan Tămaș? Dar a Clariței Ban, cu toate mărturile minciinoase la activ? Cum rămine, cel puțin deocamdată, cu cele 38 de oi fără stăpin, cu cei 4 copii fără părinți? ! Dar cu această judecată fără busolă, nepăstrind, din nefericire, nici chiar cele mai oneste elemente ale onoarei, cinstei și încrederii, reciproce, încrustate acăndiva în răbojul ciobănesc. Căci oieritul este obicei vechi al pământului și are și el legile lui nescrize. Dar și legile scrise pot și trebui să-i asigure permanența și tradiția sănătoasă.

DORIN SALAJAN ■

dea foc la casă... drept înlocuitor însă (și de aici se poate deduce cu ce fel de „suflet“ avem de-a face!), i-au lăsat un... reșeu electric (?!) — mult mai periculos, dacă ne gîndim la un posibil incendiu; dar cu mult, cu nepermis de mult mai costisitor pentru biata femeie, care trăiește numai dintr-o pensie modestă... Niciodată Cornelia Demeter, și nici soțul ei Flicki Demeter, nu i-au dat vreun ajutor bătrînei cu care, oricum, nu-i aşa? !, erau rude! Singurii care au mai ajutat-o au fost cele două vecine, și, mai de curind — adică de vreo două luni și ceva — încă un om de înimă, Gică Pirvulescu, om trecut ca vîrstă de jumătate de veac, care vine uneori cu sertărasul cu mîncare, sau o ajută pe suferindă să se spele... acesta fiindu-i un fel de nepot prin alianță. Dar cit poate ajuta un astfel de om? !

...Este evident pentru oricine că furtul buteliei a avut un cu totul alt scop: acela al friciei ca nu cumva bătrîna să înstrâneze butelia, înainte de a... dar să lăsăm.

Este inadmisibil, este revoltător gestul

unor astfel de oameni de a lăsa fără un ultim sprijin (pentru un vîrstnic).

O butelie este un sprijin incomparabil,

poate de neîntelese pentru

HORIA PĂTRAȘCU ■

Flacăra la dispoziția dumneavoastră

Un om respiră
liniștit

• Sesizări, propuneri, soluții – un dialog fructuos între cetățeni și autorități •

■ Mă numesc Gabriela Umberto și sunt de origine din Italia. Ascult aproape în fiecare joi seara emisiune „Radiocenaciu Flacăra” și îmi place foarte mult. Admir faptul că dumneavoastră înveseliți sufletele tuturor tinerilor din România. Faceți ca acești tineri să înțeleagă mai bine ce fericiți pot fi în pace și ce tragic este un războl. Si eu sunt acum cetățean român, am 16 ani și sunt în România de 10 ani. Invăț la Liceul Industrial „Timpuri Noi” din București. Sistem la liceu un grup mare de elevi care vă admirăm foarte mult. Iubim muzica rock, folk și poezia. Aș vrea ca la emisie nea dumneavoastră de joi să ascultăm mai multe melodii ale celebrei formații Beatles și să ascultăm pe regele rock-ului, Elvis Presley. Vă iubesc pe toți din Cenacul Flacăra că faceti tinerii fericiți.

■ Consiliul popular al județului Vrancea (adresa nr. 794 din 15 iunie 1984) : În urma verificării celor semnalate de Zoia Chirică din Odobești, biroul executiv al consiliului popular al acestui oraș l-a repartizat o garsonieră în blocul în care se construiește în prezent în zona centrală a localității. Blocul se află la finisaj și în cel mult o lună de zile se va putea muta în noua locuință.

■ La scrisoarea Emiliei Manea din satul Stoborăști, comuna Tufeni, județul Olt, ne răspunde Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești : Cereala petitionare a fost soluționată și ea a fost încadrată la Cooperativa „Arta meșteșugărească” Slatina.

■ UJECOOP Botoșani : Cele sesizate de tovarășa Hrițcu (Mariana) Rodica au fost soluționate în mod favorabil, susunându-se fiind încadrată pe un post corespunzător pregătirii sale profesionale.

■ Secară Vasile și Viorica, părinții fetiței Secară Elena-Mărinela, în vîrstă de 15 ani, anunță dispariția acesteia de acasă, pe data de 2 iunie. Are 1,68 m.

ochi căprui și este imbrăcată în pantaloni reiați de culoare gri, pantofi negri, bluză bej. Cei care pot da relații sunt rugați să o facă la adresa părinților, comuna Brebu, județ Prahova.

■ Sunt 4 ani trecuți de cind soțul sorei mele a plecat să cumpere piine și n-a mai venit. El avea atunci 78 de ani și n-avea acte la el. Sora mea este bolnavă și are acum 62 de ani. Dosarul cu actele care o îndrepătășesc să primească pensie se află la Circa de militie 18, sect. 5, ca să se facă un referat cu cele constatațe. De 4 ani și 6 luni de cind mă interesez aud același refren : „veniți săptămâna viitoare”. (Marioara Niculae, Strada Someșul Rece nr. 2, vila 8, ap. 7, sectorul 1).

■ Ion Pescaru din București, bulevardul Metalurgiei nr. 23, bloc. M8, etajul 5, ap. 10 : „De 13 ani locuința îmi este mereu degradată din cauza defectuilor instalației sanitare din apartamentul de deasupra, locuit de Stefan Popa. În urma unei hotăriri judecătorești din 1982 trebuia să-mi plătească 2.327 de lei, să repară instalația, să facă dezinsectia casel, dar n-a făcut nimic, iar banii l-am primit în 1984 cu mandate de cîte 47 de

■ Vă rog să publicați cîteva cuvinte de mulțumire adresate echipei de medici de la secția de chirurgie cardiovasculară din Tîrgu Mureș. Sint peste doi ani de cînd această echipă condusă cu mult suflă de doctorul Radu Deac mi-a efectuat cu succes o operație de înlocuire a valvelor mitrale (operație pe cord deschis). Am apelat la doctorul Radu Deac atunci cînd nu mai aveam nici o speranță, cînd viața mea era un calvar și vroiam să pun capăt cu orice preț chinușilor și neputinței. Închipuiți-vă ce bucurie îl poate incerca pe un om

trecut prin toate acestea și care acum umbă normal, respiră linisit, urcă scările a patru etaje fără să obosescă, își poate duce fetita de mînă la cămin, la plimbare și, după trei luni de concediu (după operație) și-a reluat activitatea profesională cu program normal. Dorește doctorul Radu Deac și celorlalți din echipă sa să alibă o sănătate de otel și mihi mereu tinere încît să mai poată mulți ani să aline suferințele bolnavilor de înîmă și să reducă bucuria în familiile lor. (Sabin Bogdan, Baia Mare, bulevardul Unirii 14 A/34)

lei sau 100. A dat foc locuinței de mai multe ori. Misună plesnițele și gîndacii, dar cel din comitetul de bloc se dezinteresează, pentru că din însuși stau mai jos și nu sint deranjați. Acum Stefă Popa a fost condamnată a două oară pentru escrocheril și vagabondaj, casa parazitului e incuiată, cu instalatia tot defectă. Eu sunt bătrîn și nu mă ajută nimănii.

■ Sint seful atelierului de ciroitorie din comună Cristian, județul Brașov. În dimineața zilei de 2 mai 1984 am aflat că, noaptea, autori necunoscuți au spart geamul, au tăiat lacăul și au furat stofe în valoare de 53.095 lei. De a două zi, 1-am însoțit pe seful postului de milărie, la solicitarea lui, în București, apoi prin mai multe sate din județul Dimbovița, ca să-i arresteze pe toți cei 5 infractori. Întreaga stofă a fost recuperată. În timpul deplasărilor, seful de post mi-a spus că, în afară de alii cetățeni care l-au ajutat să-i descopere pe hoți, au fost și 4 elevi de la Școala generală Cristian și anume : Ortenză Barbu, Gheorghe Barbu, Gigi Cenușă și Sebastian Naicu. El au fost felicităi în fața căreilor școli și fotografiați pentru panoul de onoare al comunei. Seful de post mi-a spus, cind l-am felicitat : „Nea Mitică, eu n-am făcut decât ceea ce trebuia să fac”. (Dumitru Treti, Rîșnov, strada I. L. Caragiale nr. 71).

■ Andrei Toma din București, strada Pădureni nr. 10, bloc 53A, scara 2, ap. 13, sectorul 6, a cumpărat la 25 decembrie 1983, de la O.C.L. Tehnometal Unitatea nr. 71, un televizor Diamond 249. Acasă, aparatul nu mai funcționa ca în magazin : imagine triplă, deformată, neclară. Specialistul trimis de reprezentanță tehnică a Intreprinderii Electronica a spus că nici nu va funcționa bine pînă cînd nu se va instala antenă colectivă la bloc. Ulterior televizorul, chiar cu o antenă cu 6 elementi, merge mai rău : după 5 minute de la pornire îl dispără total imaginea. Depanatorii îl cheamă pe om cu aparatul la atelier, contrar obligațiilor scrise în condițiile de garanție. După ce a plătit un lucru de care nu a putut folosi, cetățeanul cere cu justificare ca întreprinderea producătoare să-l schimbe ori să-l repare totuși aparatul. El, cetățeanul, merită să i se ceară scuze, nu să fie purtat pe drumuri.

■ Vă scriem în numele celor peste două sute de navetiști din satul Brătești, comuna Șirna, județul Prahova. Drumul din sat este de ani de zile degradat, cu gropi și bălti, în unele locuri cu 20–30 de centimetri sub nivelul terenului arabil. Conducerea C.A.P., în loc să transporte gunoiul de grăjd pe cîmp cind terenul era inghețat, îl cară acum, depozitându-l pe laturile drumului (sanfurii nu mai există) în săruri înalte de peste 1 metru și lungi de circa 500 de metri, micorind partea carosabilă. Dejecțiile cărate de apa de ploaie stagnăze pe drum. Cum la noi este capăt de linie, sintem în pericol ca autobuzele I.T.A. (noi curse zilnic numai spre Ploiești) să nu mai vină pe un asemenea drum. Prin apeluri la conducerea comunei și la direcția județeană de drumuri n-am obținut decât promisiuni. (Vasile Șerban, Marin Ștefan, Păun Mazilu).

■ Direcția organizare și control, personal, învățămînt din UCECOM ne transmite răspunsul U.J.C.M. Teleorman dat Ecaterinei Băcanu din Tr. Măgurele, la scrisoarea trimisă de ea revistei. Citim : „Inventarul din 30 septembrie 1983 nu a fost valorificat (Din vina cui? Cine era interesat? Nici un cuvînt! n.n.) și nici nu mai poate fi acum înregistrat, deoarece s-a făcut un nou inventar care a cuprins întreaga perioadă de gestiune. Dacă acum s-ar înregistra acest inventar,

cînd s-a constatat plus de gestiune, aceasta ar duce la mărirea lipsei constatație la inventarul din 5 ianuarie 1984). (N.N. : Acest text bălmăjît și transmis revistei cu seninătate de UCECOM – este făcut parcă anume ca să nu se mai înțeleagă nimic, deși este semnat de Florea Ivănică – președinte, Marin Gorgan – contabil sef și Justin Popescu – sef birou organizare, personal, învățămînt.)

■ Sint seful atelierului de ciroitorie din comună Cristian, județul Brașov. În dimineața zilei de 2 mai 1984 am aflat că, noaptea, autori necunoscuți au spart geamul, au tăiat lacăul și au furat stofe în valoare de 53.095 lei. De a două zi, 1-am însoțit pe seful postului de milărie, la solicitarea lui, în București, apoi prin mai multe sate din județul Dimbovița, ca să-i arresteze pe toți cei 5 infractori. Întreaga stofă a fost recuperată. În timpul deplasărilor, seful de post mi-a spus că, în afară de alii cetățeni care l-au ajutat să-i descopere pe hoți, au fost și 4 elevi de la Școala generală Cristian și anume : Ortenză Barbu, Gheorghe Barbu, Gigi Cenușă și Sebastian Naicu. El au fost felicităi în fața căreilor școli și fotografiați pentru panoul de onoare al comunei. Seful de post mi-a spus, cind l-am felicitat : „Nea Mitică, eu n-am făcut decât ceea ce trebuia să fac”. (Dumitru Treti, Rîșnov, strada I. L. Caragiale nr. 71).

■ Aurelia Sofia București din București, strada Arad nr. 28, căreia viscolul din februarie l-a smuls o parte din acoperișul casei, s-a adresat la ADAS pentru acordarea unui sprînjeni, cu două scrisori recomandate : la 6 martie și la 4 aprilie a.c. N-a primit nici un răspuns. Nu stim dacă, în situația dată, cei solicitați sunt obligați să-i ajute dar stim că sunt obligați să-i dea un răspuns.

■ La scrisoarea Teodorei Cirip din București, strada Jîncasca nr. 7, bloc 33, ap. 48, care solicită restituirea sumei achitate în contul impozitului pe anul 1984 pentru imobilul demolat, ne răspunde Consiliul popular al sectorului 3 că „suma achitată în plus l-a fost restituită”.

■ Primim de la I.C.V.L. : Referitor la scrisoarea lui Radu Televeanu, beneficiarul apartamentului nr. 37 din blocul 24A, strada N. Titulescu, vă facem cunoștință că, în urma verificărilor, s-au constatat deficiențe de construcție pe care ACM 7 s-a angajat a le remedia pînă la 30.VII.1984. N.N. Mai este o săptămînă.

■ Posesorii de cont personal CEC – pensionari fiind – am cerut, conform reglementărilor în vigoare, ca baniile ce-i date să rămână pentru lumină, apă, telefon, impozite etc. să ne fie reținute din cont. Toate bune, cu excepția impozitului pe clădiri pe care l-am plătit majorat în acest an. Cei de la circumscripția financiară spun că n-au obligația unei evidențe a acestor debitori. Nu știm cum se descurcă ceilalți creditori, dar din partea lor nu avem nevoie. (Aurel Ionescu, strada Timișanei 38, Constanța).

■ Consiliul popular al municipiului Ploiești la scrisoarea adresată redacției de Asociația de locatari din blocurile 44 și 45 din cartierul Ploiești-vest, strada Baraolt nr. 17–19, ne răspunde că „se va realiza o nouă aleă pieonală în lungime de 25 metri și lățime de 1 metru în locul celei desființate și care nu respectă detaliul de sistematizare”. (N.N. : Termenul ?!

■ Direcția personal și invățămînt din Ministerul Industriei Chimice (în legătură cu scrisoarea trimisă redacției de un grup de oameni ai muncii de la Întreprinderea de prelucrare a maselor plastice Cehu Silvaniei în care erau sesizate incordanțe dînale directorului, nereguli în unitate, o atmosferă de lucru necorespunzătoare) : Aspectele sesizate au fost cercetate și vă informăm că o parte din ele s-au confirmat, fapt pentru care cei vinovați au fost sancționați, inclusiv, directorul Valer Morar.

■ Aurelia Nestor, medic, care ni-a adresat în sensul de a fi ajutată să poată face un schimb de garsonieră de la etajul 11 la un etaj inferior, accesibil vîrstei și sănătății dînsel, aduce pe această cale mulțumiri cu deosebită considerație tovarășei președintă a Biroului Executiv al Consiliului popular al sectorului IV București – tov. Frușina Țășmău – atât pentru înțelegerea și omenia de care a dat dovadă față de problema dînsel, cit și pentru modul în care întreg colectivul pe care îl conduce, a înțeles să-si facă datoria cu promptitudine și eficiență exemplară.

■ Aurel Virgil Ionescu, București, bulevardul 1 Decembrie 1918, nr. 51, bloc J38, scara D, ap. 47 : M-am numărat printre pacienții vostru, doctor Florea Dinu în anul 1979 cînd am suferit de o paroare de nerv facial dublă, rezolvată prin tratamentul prescris la Spitalul nr. 9. M-am adresat atunci acestui medic și, după un tratament de 60 zile – timp în care mi s-au efectuat 12 sedințe cu aparatul DIMISTOMA – mi-am revenit și am putut să-mi continuu serviciul. Vreau să sprijin revista în cazul doctorului Florea Dinu căruia îi port un deosebit respect.

■ Vă mulțumesc pentru că m-ati ajutat în găsirea unui manual de „Tehnologia creșterii animalelor domestice”. În urma publicării rîndurilor mele în această pagină, cineva mi-a trimis carte. Persoana care a făcut acest gest pentru care îi mulțumesc este Viorica Aliointe, din Murgeni, județul Galati. (Dumitru Uliuică, Cîrniceni, județul Iași)

■ La scrisoarea lui Petre Mișoc din Certeze (Tara Oasului) Ministerul Muncii ne răspunde : Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale a județului Satu Mare, analizînd situația, i-a aprobat confectionarea unui cărucior de salon Tip B. A și trimis comanda nr. 7793 din 15 iunie 1984 la Intreprinderea de produse ortopedice și protezare București. I.P.O.P. îi va comunica data livrării căruciorului solicitat. Mulțumim și noi.

■ Gherghina Stăvăr, comună Independență, județul Galați : Am fost gestionată la cooperativa de consum din comună și în urma unei revizii am fost trimisă pe nedrept în judecată și mi s-a desfășurat contractul de muncă. Am prezentat în instanță acte care să sint nevinovață, a fost susținut procesul, iar doarul casă. Uniunea mi-a promis că voi fi reincadrată. Președintele cooperativei a dat avizul pentru reincadrarea mea, dar n-a vrut contabilul sef Ion Tutu, care mi-a spus că n-am ce căuta acolo cit e el sef. Acum, în locul meu a încadrat o persoană care are la activ două condamnări ca găsișoră la alimentarea nr. 2 din comună.

■ Consiliul popular al municipiului Iași : În prezent se-a găsit o rezolvare ca tovarășul Mihai Abuziloiaie să lucreze ca buldozerist la întreprinderea de execuție și exploatare a lucrărilor de imbunătățiri funciare Iași.

■ Vă informăm că am trimis tovarășei Elena Mangeac două stropitori de cea mai bună calitate, prin colet P.T.T.R. nr. 527412/6 iulie 1984, bineînțele cu scuzele de rigoare. (Iuliu Mate, inginer-sef I.U.P.S. „9 Mai”, Iugoj.) N.R. Scrisoarea Elenel Mangeac din București a apărut în această pagină la 29 iunie a.c. și sesiza că a cumpărat două jucările (stropitori) defecte. Mulțumim și noi producătorului pentru promptitudinea și calitatea reacției sale.

■ „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Să nu uitați să vă îscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10–13.

■ Ministerul Industrializării Lemnului și Materialelor de Construcții : Urmare publicării în revista FLACĂRA din 22 iunie 1984 a articolului „Scuze pe banii statului”, un colectiv din cadrul MILMC și CPL București a efectuat o analiză temeinică la Combinatul de prelucrare a lemnului din Piatra Neamț și a rezultat că deficiențele semnalate în articolul menționat se confirmă. Pentru remedierea deficiențelor constatate s-au stabilit și luat măsurile necesare și au fost aplicate sancțiuni unui număr de 7 lucrători cu munci de răspundere din cadrul CPL Piatra Neamț, Centralei de Prelucrare a Lemnului București, și MILMC care nu s-au ocupat în suficientă măsură pentru buna desfășurare a activității de producție, depozitarea corespunzătoare a produselor, utilizarea rațională a utilajelor, etc.

■ În numele a patru familii de colocatari, ne scrie Gheorghe Ghenea din Petroșani, strada Friedrich Engels nr. 3 : În calitate de fost proprietar, al terenului exproprietă de organele C.F.R. pentru dublarea liniei ferate, incă de cînd s-a prezentat proiectul pentru măsurători i-am arătat că pe parcela unde urmă să se construiască dublura liniei eu am conductă de apă potabilă de la care se alimentează toate familiile din imobil. Proiectantul a spus că lotul care va construi linia ferată va muta conductă. Ulterior, inginerul Traian Constantinescu care a condus lucrările (un lot al sănătății 34 C.F.R. Deva) a promis și dînsul că va muta conductă, dar nu s-a ținut de cuvînt, a basculat pămînt și a construit linia peste conductă. Linia s-a dat în circulație de mult. Eu, pentru mutarea conductei, am depus la registratura sănătății trei cereri, prima la 23 aprilie 1980. La nici una nu mi s-a răspuns. Mai arăt că, deși le lăsase un metru în plus față de ce a fost exproprietat, pentru protecția gardului, au impins balastul cu buldozerul pînă în gardul de scindură pe care mi l-au rupt.

■ Ministerul Educației și Învățămîntului : În legătură cu scrisoarea prof. Georgeta Diaconu din Vaslui, prin care semnală unele lipsuri în activitatea conductorilor Liceului Industrial nr. 3 Vaslui, vă comunicăm că aspectele sesizate au fost verificate cu toată atenția de către organele noastre și, întrucât multe dintre acestea s-au confirmat, conducerea ministerului a dispus măsuri disciplinare corespunzătoare printre care : sancționarea cu „avertisment” a tovarășilor Constantin Poiană – director, Viorel Dumitrașcu – director adjunct, Nicolae Popa – contabil sef, și sancționarea cu „muștrare” a inginerului Dan Voinescu. De asemenea s-a dispus ca, începînd cu anul școlar viitor, actuala conducere a

Vinul de viață lungă: munca

• Încă un român în Who's who in the Science • Membru de onoare pe viață • Complexele și bucuriile lui Gabriel •

Două distincții și tot atîtea nedumeriri

1983 a însemnat, am mai scris, un an deosebite satisfacții profesionale pentru doctor inginer Dinu Moraru, șeful Laboratorului de combaterea umidității în construcții de la INCERC București. Dar nici 1984, vă veți lămurii, nu pare să fie altfel, căci reputațul inventator, ales anul trecut membru al Academicii de Științe din New York și academician al Națiunilor, distins cu Premiul mondial cultural („World Award for Culture”) oferit de Centro Studi e Ricerche delle Nazioni (organism afiliat O.N.U.) cu sediul în Italia, a primit recent noi semne privind prețuirea de care se bucură activitatea sa în aria științei și tehnicii contemporane.

Invitat să tiină un curs (de măiestrie a creației științifice) la Academia Națiunilor, la Geneva, Dinu Moraru a fost declarat, nu demult, membru de onoare pe viață al Camerei sindicale a inventatorilor elvețieni, iar una dintre realizările sale, spirala focalizată, a fost medaliată cu argint la Salonul mondial de invenții de la Bruxelles, Belgia.

Rod al cooperării tehnice româno-elvețiene, avându-l drept coautor pe Gustave Ray, spirala respectivă („serpentin focalizat”) nu reprezintă altceva decât un mod nou, original și eficient, de folosire a energiei solare în scopul obținerii apei calde. Construcția ei și cît se poate de simplă, o spirală montată într-o oglindă parabolică pliantă, dar principiul e, făță de soluțiile clasice, invers. În sensul în care apa suprafață nu mai circulă, astă cum se întâmplă în mod obișnuit, dinspre exteriorul serpentinelui spre interior, ei în direcția opusă. Invenția a făcut, cum era legal și firesc, obiectul unui dosar O.S.I.M., deschis în 1983. Deschis și, spre stupearea autorului, inchis imediat, căci avizul științific n-a venit! Nu că ar fi intîrziat, astă ar mai fi putut fi o scuză, dar INCERC, adică institutul

la care lucrează Dinu Moraru, a apreciat că instalația nu poate funcționa! Nici măcar n-au înțeles procedeul, ne-a spus, nu fără mihiere, inventatorul. Întrebarea care se pune, și ea firească, e însă alta: cum de-a obținut serpentina în discuție o distincție atât de onorată, nu doar pentru Dinu Moraru, ci pentru întregul știință românească, la Bruxelles?! Să fi fost organizatorul Salonului mondial atât de naiv încât să premieze o inventie futilă? ! Să dăm și răspunsul: greu de crezut. A operat mai degrabă, să ne fie cu iertare, invidia „colegială”, căci succesele șefului Laboratorului de combatere umidității, mai mari sau mai mici, mai vechi sau mai recente, au avut darul să-știrnească. Știm, Dinu Moraru nu-i om comod. Are, ca orice om, probabil și gesturi care pot deranja. Dar astă-i una, nimeni n-are la INCERC obligația să-l iubească, și a-l minimiza munca și creația, de atîtea și atîtea ori elogiate, a-i așeza încale tot felul de obstacole și mihiere, și altceva, mult mai grav. Am fost tentați, recunoaștem, să credem la un moment dat că Dinu Moraru, indiscutabil, un om meritos, exageră. Dar el, în încheierea discuției, ne-a mai furnizat un argument, inatacabil, legat de absența sa de la Expoziția națională a inventiilor, inaugurată numelnic la „Dalles”. Aș fi avut cîteva lucruri frumoase de prezentat acolo, măcar procedeul de combatere foulinguilui la nave, ne-a zis, dar n-am aflat despre deschiderea expoziției decât vizitind-o! Serviciul de inventii de la INCERC ar fi avut, nu-i să, datoria să mă înștiințeze, dar s-a temut, probabil, că iarăși voi-lua premii și acest lucru, regret s-o spun, i-ar fi deranjat?

Rcvindică Dinu Moraru ceva? Nu, e doar contrariat să, ca orice om într-o astfel de situație, trist. Spre a-i mai diminua din necaz, să dăm cîteva detalii despre ideea sa privind foulinguil, depozitul de alge și moluste format pe navele imersate, inventie realizată împreună cu inginerul Constanța Moraru și Dumitru Topală, având Hotărîrea O.S.I.M. 1355 din 28.01.1983. Impotriva foulinguilui se luptă de mai mulți ani și pe mai multe căi, căci el, ducind la îngreunarea vaselor, obligă la un consum sporit de combustibili. Bătălia contra foulinguilui nu e decât un aspect al uneia mai amplă, de economisire a energiei, fiind ea, lesne de dedus, foarte actuală. Ce-a făcut Dinu Moraru? A găsit, după minuțioase cercetări de laborator, un amestec, vopsea pe bază de răsini epoxidice și împislătură de sticlă, care impiedică depunerile, atrinind economii importante de combustibili. Mai multe sânterii navele din tară, cel de la Constanța, cel de la Tulcea etc., și-au manifestat interesul

făță de această inventie, care și-ar fi justificat, din plin, prezența la „Dalles”. Nu ne rămîne, înainte de a pune punct acestei relatări, decât să-l felicităm pe Dinu Moraru pentru noile distincții, ce dovedesc, o dată în plus, valoarea și

vitalitatea inteligenței românești, și să-l urâm spor la treabă. Nu fără a-i aminti o vorbă veche: nimeni nu dă cu pietre în pomii fără roade!

OVIDIU IOANȚOAIA ■

Trăind așa cum îi învăță și pe alții să trăiască,

Medicul Mihai Zavergiu a împlinit 90 de ani

La vîrstă patriarhilor, doctorul Mihai Zavergiu demonstrează în continuare o vitalitate debordantă și același optimism molipsit. Secretul acestei longevități — se grăbește el să ne asigure — il constituie practicarea zilnică a metodei de revitalizare celulară, concept și procedeu ce-i apartin deopotrivă și despre care revista noastră a publicat o primă relatăre în ianuarie 1978.

In fapt, omul și metoda se explică și se completează și astă deoarece, inițindu-și discipolii, doctorul Zavergiu oferă în primul rînd exemplul vieții sale. Prin practicarea automasajului, pacientul devine propriu său medic și viceversa. Momentul aniversar se constituie tocmai de aceea intr-un veritabil examen critic și reprezentă cel mai definitoriu atestat privind eficiența și valoarea metodelor terapeutice practice de vreme de 20 de ani.

Ei bine, cind și cum s-a născut metoda ce-i poartă numele? Revitalizarea celulară prin vasodilatație periferică totală este, ca multe alte descoperiri ale științei, rezultatul unei întâmplări deosebit de întâmplătoare. Cu ani în urmă, povestea doctorul Zavergiu, am contractat o afecțiune dermală în zona toracelui. M-am adresat unor specialiști în boli de piele care mi-au propus un tratament medical. În timp ce mă intorceam acasă, mi-am amintit o întâmplare din copilarie. Eram de vreo 7-8 ani când m-a apucat o durere ingrozitoare de cap. Într-o spus mamei mele și ea a stabilit pe loc diagnosticul: boala de deochi. S-a apucat de îndată să stîngă un carbunc în apă să mă descline și mai ales să mă freeze la tempă cu ojet. Masajul a făcut să-mi treacă durerea. Ei bine, amintindu-mi toate acestea, mi-a venit ideea introducerii automasajului în terapie curentă. Îmbunătățirea circulației sanguine are ca efect curățarea țesuturilor de toxine, endotoxine și săruri cantonate în diverse puncte ale organismului, că de această cale, se elimină cauza principală a maladiilor degenerative. Am trecut la fapte și ca primă măsură am început să-mi automaserez tegumentul toracelui. După cîteva luni petele au dispărut fără

să iau vreun medicament. Am conceput atunci o metodă de masaj total asociată cu mișcări și dietă alimentară. De la o săptămână la alta am început să prind putere, poftă de viață, bolile au început să mă ocolească, iar sechetele maladiilor anterioare să dispară una cîte una.

Metoda „Zavergiu” a fost adusă la cunoștința publicului larg prin intermediul revistei noastre. Îndată după apariția articolului, pe adresa autorului (str. Caragăea Vodă 21, sect. I București), au început să sosescă sute de scrisori. Plin de solicitudine, medicul le-a indicat tehnica automasajului. De atunci și pînă azi, metoda vasodilatației totale prin automasaj zilnic și-a demonstrat eficiența în ameliorarea sau chiar vindecarea celor mai feluri afecțiuni: reumatism, rodori articulare, cardiopatie ischemică, disociații cervicale și dorsolumbare, nevroze cisticice, migrene, dischinezii etc. De curînd o scrisoare din Oradea (publicată de revista Magazinul) a stîrnit o adevarată furtună: Marcel Morar (str. Mihai Eminescu 5) ne înștiințează că prin automasaj s-a vindecat de scleroză în plăci. Exemplul a fost urmat și de alții și iată că o nouă pacientă, Axenia Florea, din Horodniceni Suceava, afectată de aceeași boală, a înregistrat un pronunțat tonus muscular. În sfîrșit, Dumitru Furnică (Slobozia Ilomita, str. Ardealului, bloc 4, ap. 14) ne înștiințează că, prin automasaj, a scăpat pur și simplu de următoarele maladii: cardiopatie ischemică, spondiloză, reumatism, nevralgie scapulo-humeră, cefalee, pusuri de tromboflebită.

Din păcate, în ciuda acestor rezultate, nici un editor n-a cădăcisi să tipărească pînă azi metoda „Zavergiu”. Pacienții și-o procură prin xerografie, sau adresindu-se direct autorului. Păcat. Cu toate acestea, nonagenar, optimist și plin de vigoare, inconjurat de stima și gratitudinea milor de adepti ai metodelui, medicul Mihai Zavergiu pășește în cel de-al 91-lea an al vieții sale cu sentimentul și conștiința datoriei împlinite. La mulți ani, stimat doctore Zavergiu!

LIVIU TIMBUS ■

Imi venea să îngrenunchi în fața doctorului Dinu, nădăduind că același miracol se va petrece și cu Gabriel! — Si de ce nu s-a întimplat? — Gabriel a urmat doar 12 sedințe; s-a ameliorat mult, urechea care slătea rigidă, într-o poziție verticală, era și ea atinsă de paralizie, și-a revenit, obrazul s-a ameliorat și el, acum pare doar usor mai mare făță de celălalt și numai cînd ride, cînd zimbește, gura îl mai fugă spre stînga. Ne îngrijorează col mai mult gitul, nu îl-am dat atenție pînă acum, credeam că e doar o poziție vicină, o predispoziție a lui de-a începe să aplique spre dreapta. Tot după tratamentul de la dr. Dinu și-a corectat și vorberea, pronunță corect toate consoanele și mai ales pe r pe care nu-l putea articula deloc. Cînd voiam să reluăm drumanurile la Cîmpina, mai ales că și băiatul a mai crescut, să-mi întărit, am aflat că nu îl se mai permite doctorului să lucreze cu avoarul său și asupra unor asemenea boli. Atunci, ce să facem? Ce se fac astă pacienți care erau în cursul tratamentului și începuseră să se ameliorizeze și să-si facă speranță? Dacă există undeva în țară o soluție mai bună, un tratament mai sigur decât al dr. Florea Dinu să-ni se facă și nouă cunoacă și e duceam acasă, era în drumul nostru.

CICIC JORDACHE-ADAM ■

DIVERTISMENT
PE LITORAL

Cînd toată ziua avem timp liber

• Dresură de șerpi la bar • Hanul piraților fără pirați • 90.600 de turiști •

Pentru a face mai plăcut sejurul celor veniți la Eforie Nord, gospodarii acestei stațiuni au avut ideea de a da în folosință o sală polivalentă la parterul hotelului Meduza. Sala cuprinde două ansamble frumos decorate de către graficianul Leonte Năstase. Ea are o capacitate de 200 de locuri și poate fi folosită pentru organizarea de simpozioane, conferințe, pentru prezentarea producătorilor sau pentru diverse activități de club. În holul hotelului a fost deschisă o expoziție de caricaturi a lui Leonte Năstase cu o tematică „antirăzbăinică”. Se pare că desenele sale se bucură de o frumoasă apreciere din partea vizitatorilor. • Dacă tot ată ajuns în Eforie Nord, nu uită să treceți neapărat într-o seară și pe la Vraja Mării. Pentru cei care au mai fost acolo în anii trecuți va fi desigur o surpriză placută faptul că în clipa de față o uriașă cupolă, ca una de la circ, acoperă întreaga amanță, permătind astfel ca programul artistic ce se desfășoară aici să nu fie incomodat de intemperii. Vă garanțăm că un astfel de program merită cu adevarat să fie protejat de averse pentru a se derula în fiecare seară, deoarece e perfect articulat, are ritm, e deosebit de atractiv. Dar să trecem în revistă cîteva din sevențele acestui veritabil spectacol, model de virtuozitate și profesionalism. Mai întîi remarcăm pe prezentatorul Radu Neag, sobru fără a fi plicticos, discret fără a se estompa cu totul. El are rolul de a ne face familiare epoci prin care ne poartă o reprezentare ce-si propune de a aduce vraja circului la Vraja Mării. • In stațiunea Costinești am discutat cu tovarășul director adjunct în probleme de educație Cornel Gogoaș. Acesta ne-a informat cu amabilitate despre variantele tipuri de divertisment care stau aici la dispoziția tinerilor. • În cele trei restaurante din stațiune — Forum, Tineretului, Perla Mării — cîntă formația Cristal din Galați, Compact din Cluj-Napoca și Iris. Una din cele două discotece ale stațiunii — Vox maris — are o capacitate de 200 de locuri. De la 14 la 16 aici sunt propuse vizionări de filme, show-uri în sistem video, iar de la 20,30 la ora 1 se desfășoară program de discotecă. • Tot aici au loc concursuri de dans, parăzi ale model și mult gustătoare evenimente ale alegerilor celor mai frumoase tinere din stațiune. Se spune că Miss Costinești și anul acesta, de la serie la serie, tot mai frumoasă. • In cealaltă discotecă Disco Ring, în aer liber — pot să danseze 1.000 de persoane. Si aici programul e organizat în doi timpi. De la ora 13 la 15 se poate participa la audiuții muzicale precum și la spectacole sau la întîlnirea cu diversi cîntăreți de muzică ușoară. • De la 18,30 la 1 se desfășoară programul de discotecă propriu-zis. In vreme ce dansăză sau își caută o parteneră (partener) de dans, tinerii pot să urmărească desene animate sau filme de scurt metraj. • Si în acest an se bucură de apreciere jocurile distractive de pe plajă. Toți cîștigătorii au avantajul de a avea povestiri mai multe acasă. • Cealaltă grupă de divertisment din stațiunea Costinești se realizează cu sprijinul A.R.I.A. Constanța. Datorită acestei colaborări studenții aflați aici în vacanță au vizionat spectacole prezentate de Teatrul dramatic din Constanța, Teatrul Giulești, Teatrul de Comedie din București, Teatrul „Maria Fil-

Programul Cenaclului Flacăra

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, își continuă turneul său pe litoralul Mării Negre, astfel:

CONSTANȚA, stadion — 21 iulie; **COSTINEȘTI** — 22 iulie; **EFORIE SUD** — 23 iulie; **MEDGIDIA**, stadion — 24 iulie; **HÎRȘOVA** — 25 iulie; **MANGALIA** — 26 iulie; **CERNAVODĂ** — 27 iulie; propunere: **TECHIRGHIOI** — 28 iulie; **EFORIE NORD** — 29 iulie; **COSTINEȘTI** — 30 iulie; **NAVODARI**, tabără — 31 iulie; **NAVODARI**, oraș — 1 august; **CONSTANȚA**, stadion — 5 august; **EFORIE NORD** — 6 august; **MAMAIA** — 7 august; **MANGALIA** — 8 august; **EFORIE SUD** — 9 august; propunere: **TECHIRGHIOI** — 10 august; **SATURN** — 11 august; **MEDGIDIA**, stadion — 12 august; **COSTINEȘTI** — 13 august; **NEPTUN** — 14 august; **CONSTANȚA**, stadion — 15 august.

Toate spectacolele vor incepe de la orele 20. Intenționăm ca în zilele libere sau cu probabilități pe litoral să tragem o rugă la Brăila, Galati, Tulcea. Așteptăm opinia eventualelor gazde.

Pentru toată această perioadă, membrii cenaclului își afișă sediul, ca și în anii precedenți, la hotelul Meduza din Eforie Nord.

lotii” din Brăila. • De mare succes se bucură și serile de muzică și poezie organizate îndeobște în sala Forum. • O veste bună: Teatrul de vară din Costinești și-a dublat capacitatea, adică are în acest an 1.600 de locuri.

• Două seri și o după-amiază. Mamaia. În prima seară, o seară înnoiurătă, rece, gata-gata să plouă, am urmărit spectacolele de divertisment pe care Teatrul liric din Constanța le susține, încă

de la începutul actualului sezon, la două din restaurantele de prestigiu ale stațiunii, Orient și Hanul piraților. În cea de-a două seară, la restaurantul București, am urmărit concertul susținut, în ordinea intrării în scenă de Mircea Bodolan, Zoe Alecu și Mircea Vintilă. În după-amiază dintre cele două seri, am suportat cu stoicism asaltul de un gust indoicnic pe care obiectele de-a-să arătă ale bazării din Mamaia l-au declanșat asupra

Misterele de la Saturn

In îndelungată carieră a Cenaclului Flacăra, cu drumuri nesfirsite, mese pe apucate, somn scurt și patimă pentru cultură, rareori mi-a fost dat să simt în nări miroslul de cloacă, mișmasa de noroi și de bisniță, să aud cu urechile vîijitul nestăvilit al huliganului protejat de prietenii nijeli mai sus-puși ca în spectacolul nostru de la Saturn. În plin spectacol, un anume individ din Mangalia a deranjat ordinea publică și a fost invitat de toți cei prezenti afară din grădină. În cîndel el a continuat să vociferze, să insulte și să amenințe. Un tînăr militar, cu un inalt simt al datoriei, a vrut să-l legiuimeze și să-l îndepărteze de spectacolul la care atentează. Au intervenit împotriva, spre marea noastră tristețe, organizatoarea spectacolului (după cum se autoîntituluia) Ecaterina Nour din Mangalia și „eu, care organizez, că sunt de la I.H.R., eu Nicola Miron”.

— Dorim, cetețene, să ne arătați biletul cu care ată intrat la spectacol.

— N-am.

— De ce?

— N-am. Eu am plătit 150 lei pe bilet.

— Dar costă 25 lei. De ce n-aveți jumătatea de bilet ce vi se cuvine?

— Noi nu dăm astfel de hîrtie, a intervenit artăgios Ecaterina Nour, noi la toate spectacolele nu dăm contramărcile.

— Dar, uite, cetețeni din grădină ne semnalează că li s-au revindut biletele restante la poartă. Poftiți, cetețeanul Plă-

madă Constantin din municipiul Piatra Neamț.

— În orice caz, el a avut bilet.

— De unde știi?

— E din Mangalia.

— Cum îl cheamă?

— Ilie Ioan. (Aveam să AFLÂM mai tîrziu că-l cheamă Tudosa Nicolae).

— Dar ați văzut că nu stie prețul biletului?

— A zis și el aşa...

— Si cine era cel de la I.H.R., care arboră atită obrăznicie?

— Mă ajută pe mine. E ajutorul meu.

— Dar știi că ei, cei de la I.H.R., de la restaurantele Pelicanul, au vindut cu 7,50 lei un sandvis care conținea o felie de pînje și o lama de salam și au zis că aşa costă, că fac gramajul per total, că e și remiză, desigur se vindea în picioare. Știi că au furat ea în codru toată seara? De cînd costă, la un bufet în picioare, un Pepsi 9 lei, un pahar cu citronadă 13 lei, un sandvis cu cașcaval 6,50 lei?

— Nu am furat. Eu am organizat multe spectacole așa.

Cineva trebuie să limpezească misterile de la Saturn. Prea e păcat de lumina de aici. Si de oameni și păcat. Căci e cel puțin straniu cum se acopereau între ei huliganul Tudosa Nicolae, I.H.R.-istul Nicola Miron și organizatoarea Ecaterina Nour. Ca în filmele cu Nasul.

Rep. ■

P.S. AFLÂM, la închiderea ediției, că autoritățile județene Constanța au acționat și acționează prompt pentru limpezirea misterelor de la Saturn.

Despre cîțiva oameni care nu fac plajă

Virgil Girniță, director coordonator al Intreprinderii de hoteluri și restaurante Eforie Nord: „Intreprinderea noastră administrează bazele turistice din Constanța, Techirghiol și Eforie Nord, pondere mare fiind a acesteia din urmă. În primul semestrul al acestui an am fost vizitați de 90.600 turiști, din care 16.000 străini. Față de anul trecut, numărul lor a crescut cu aproximativ 7.000 din care 3.000 străini. Nu în cele din urmă, sistemul unitate economică, cu un plan bine stabilit. Am realizat planul la toti indicatorii. Anul trecut ne-am situat pe locul doi pe lără în întrecerea socială din ramura turismului. Trebuie să mai spunem că turiștii care au devenit, aşa cum e normal, din ce în ce mai pretențiosi, sănse obligeați să lo venim în întimpinare printre mai bune organizare, printre-o servire exemplară, prin promptitudine și elasticitate. În așa-zisul sezon mort, deși la noi prin faptul că asigurăm pe toată durata anului tratament balnearic nu se poate vorbi despre așa ceva, am pregătit cu atenție baza materială. Peste 3.500 de lucrători din turism au urmat cursuri de pregătire de înțelepciune profesională, educative și consiliună profesională, limbi străine. O problemă din cele mai importante este pregătirea fondului de mărfă, asigurarea din timp a contractelor cu furnizorii. La acest capitol ne bucurăm de sprijinul guvernului, al Consiliului aprovisionării, al Comandamentului de turism Litoral. De asemenea, am avut în vedere imbunătățirea structurii în retea, creșterea unităților de plajă, de întimpinare, diversificarea posibilităților de agrement. În privința

calității serviciilor — anul acesta nici o reclamare.

Alexandru Dinu, șeful Biroului cazăre, un computer cu memorie prodigioasă, care stie să vorbească cu solicitantii exact așa cum trebuie și, mai ales, să le rezolve dorințele: „Lucrăm în trei schimburi, ca să mă exprim astfel. Am reușit în timp să formăm pentru toate meserii oamenii din localitate care lucrează de ani buni în aceeași unitate, pe care le cunoște, le întrețin și le exploatează. Continuitatea în cazuul acesta mi se pare necesară. Împlinarea este obligatorie. Numai la Eforie Nord sunt 16.000 de locuri la cazare. Turistii sunt organizați însă de multe ori vin pe cont propriu, cu copiii de mînă. Atunci e ceva mai greu. Nimeni nu rămîne necazat. Din păcate, locurile stațiunii sunt totuși numărate. Asigurarea unui căzări corespunzătoare, la nivelul cerințelor și a tarifelor, servirea mesel în condiții pe care le oferă mariile restaurante au putut fi asigurată prin crearea unei baze corespunzătoare, prin asigurarea unui fond de mărfă corespunzător, prin întreținerea și îmbunătățirea dotărilor. Activitatea noastră se desfășoară în vîzul tuturor și constituie, aşa se place să credem, o carte de vizită a județului pe care o onorăm și mai bine posibil. Si mai stim că un nemulțumit constituie o problemă mult mai importantă decât o mie de mulțumiți. Deci, invitația noastră: Vîneți la Eforie Nord și dacă este posibil anunțați-ne din timp”.

Georghe Constantinescu, directorul Intreprinderii de legume și fructe Constanța: „În luniile iulie și august aproxi-

ori mai mult decit în luniile celelalte. Avem în exploatare proprie 800 hectare legume din care 75 hectare solari. Asigurăm toată producția de răcoritoare a județului, peste 10 mil. tone anual. Din producție proprie contribuim la fondul pietei cu 7-8 mil. tone conserve și sămiconserve. Asigurăm transportul a peste 10 mil. tone legume și fructe pe an. De la Navodari la 2 Mai funcționează peste 300 de unități ale întreprinderii noastre. Pentru aprovizionarea lor întocmim grafice săptămânale și zilnice pe care le reactualizăm de cîte ori pe rețea intervine cova. Avem peste 160 de furnizori, toate C.A.P. din județ. În plus, livrăm capitale și unor centre muncitorești peste 15.000 tone legume și fructe. Desfășiem toată gama de producție. Definim premii pentru cele mai mari cantități de fructe și struguri desfăcute, pentru cea mai bună servire, pentru modul de prezentare deosebit. O atenție deosebită am dat-o pregătirii vinzătorilor. Pentru viitor am contractat două clase de pregătire postlicențială de vinzare legume-fructe. Comerțul stradal are peste 160 de puncte. Avem expoziții permanente în toate stațiunile. Avem o nouă fabrică de sucuri. Depozitele cu temperatură controlată asigură o calitate deosebită producătorilor noastri. În cadrul întreprinderii lucrează peste 2.000 de femei. Fiecare comunitate este dirijat de dispeserul întreprinderii și de ofițeri de serviciu. Pentru punctele volante am imaginat tonete atrăgătoare, frumoase. Încercăm să desfacem fructele și legumele pe sortimente pentru a evita aglomerările de la anumite ore. Pentru ca activitatea noastră, în care se vehiculează cantități uriașe de produse alimentare, care trebuie să ajungă la cumpărători proaspate și de ceea mai bună calitate, să dea rezultatele dorite, este nevoie nu numai de muncă, ci și de mintă

...hiului nostru. • Prezentările fiind făcute s-o luăm de la capăt. • Primului spectacol din prima seară, celul de la Orient, fi lipsește, între altele, coloana vertebrală, adică o idee, un pretext. Facem această observație întrucăt spectacolul a fost gîndit, după cum a reieșit din versurile prezentatorilor, ca un divertisment cu o notă specific orientală. Cu excepția unui grup de acrobati a căror vestimentație aucea a Orient și cu excepția cîntecelor interpretate de un excelent cîntăreț de muzică populară turcească, Tanior Abdurazah (se-aude, dar mai ales se simte imensa și sincera plăcere cu care acest foarte simpatic Tanior Abdurazah cîntă), nota de specific oriental a lipsit cu desăvîrșire. Cu un minim efort, ceea ce ar fi însemnat o gîndire artistică adecvată, realizatorii divertismentului de la Orient ar fi putut alcătui un spectacol cu adevarat oriental. O temă generoasă a fost ratată printr-o montare pripită.

• Si iată-ne la Hanul piraților, unde scena întregului spectacol va fi, așa cum era și normal, puntea unei corăbii. După obisnuita uvertură susținută de formația „Kripton” și de trupa de balet, vom afla că pirații acestei corăbii s-au săturat de toate corvezel și de viață grea și aspiră la mări și vor să se bucure, vor să cîntează danseze. În consecință, întrucăt cîptanul piraților (interpretat cu vîrvă și aplomb de tenorul Ilie Gâńțoiu) și secунzii săi (n-am reușit să le aflăm numele, grecăla noastră, firește) s-au opus cu toată tărâia dorinței piraților de-a se distra, au fost închiși în hală, sau, poate, în cambuză, sau, de ce nu, pe undeva, pe lingă arborele trinchet, de exemplu. În absență acestor cerberi, a căror sechestrare a fost aplaudată la scenă deschisă, a demarat spectacolul propriu-zis. Au cîntat Adrian Damintescu, despre care vom spune că ne-a plăcut și mai mult decît la Orient, Marius Voicu, Silvia Matache, Cornelia Vorvoreanu.

• A doua seară la restaurantul București i-am urmărit într-un mult aplaudat concert de muzică folk pe Mircea Bodolan, Zoe Alecu și Mircea Vintilă. Printre spectatori, numerosi oameni între două vîrstă, dimpreună cu copiii lor, oameni pe care, în urmă cu aproximativ nouă-zeci ani, i-am întîlnit, fără doar și poate, printre primii iubitori ai muzicăi folk lansate în primele manifestări ale Cenaclului Flacăra. Nu exagerăm cu nimic dacă vom spune că mulți dintre ei, recunoscindu-ne, ne-au pus o sumedenie de întrebări privind apropiațul turneu al Cenaclului Flacăra pe litoral. Am putea spune că, într-un anume fel, ei, spectatori, făceau incăzirea pentru a participa la apropiațul turneu al cenacului. Firește, despre concertul celor trei folkiști am putea scrie, în acest reportaj, o adevarată cronică, dar vom fi acuzați, poate, de un entuziasmul subiectiv, sau de o memorie apăsată sentimentală, drept pentru care vom pune punct acestor consemnări, dar nu înainte de a preciza că o seară la restaurantul București, în compania cîntecelor Zoei Alecu și-al celor doi Mircea, adică Vintilă și Bodolan este, pentru cei ce iubesc muzica tînără, precum și pentru cei ce vor să-i descopere valențele, muzicale și poetice, o seară de neuitat.

GEORGE ARION ■
VICTOR NIȚĂ ■

organizate, de oameni activi și cu inițiativă ca directorul comercial Nicolae Simion, inginerul sef Alexandru Mina, Ion Sipos, contabilul sef, economistul Dumitru Drăghici, Ion Corile, seful compartimentului desfaceră, sediul de unitate Virginia Ivană, Ion Vasilescu, Constantin Serbanică.

Vasile Papadopol, directorul Complexului comercial GOSTAT al Trustului județean I.A.S.: „De la Intreprinderile agricole de stat plus complexul GOSTAT asigură aprovizionarea cu legume, fructe, preparate din carne, brînzetură, vinuri

Un tonic pentru conștiință: mi-am făcut datoria

TOT FELUL

• El a rupt plasa • Test pentru inspector • Vaca are coadă • Economie la tort • Căsnicia lui 8-B-9383 • Drum de pedeapsă •

Drumul spre Albeni

De la București la Bolintin, drumul pare rupt din soare. De la Bolintin la Roata drumul te lasă în pace să te duci să-ți vezi de treburii. După ce treci de Roata, încep schelele. Se văd sondele care scot mustul negru al pământului, se văd camioanele și utilajele care deservesc sondele și, pe măsură ce te apropii de Siliștea Mică, vezi marginile de drum răscolite, pământul înnegrit de petrol, în multe locuri scos din circuitul agricol. Dar nu prea ai timp să te uiti pe cîmp. Drumul te solicită la maximum. Pe un metru pătrat și o singură groapă de un metru pătrat. Dacă sătăcișorul și pe același drum ciuruit ca de explozii trec și utilajele petrolierelor și se defectează și consumă mai mult, dar trec și camioanele și remorcile încărcate cu gruia. La hopuri se pierde gruia, se pierde combustibilul și se uzează piesele. Toate la un loc costă de 10 ori mai mult decât putinul asfalt care ar fi costat în aceste gropi care așteaptă de cîțiva ani o mină de gospodar. Din Siliștea Mică, însoțit de copaci și de sonde, drumul te duce spre Scurtu Mare. E o zonă în care asfaltul nu-ți pune nici o piedică. Dacă de la Scurtu Mare trebuie să mergi spre Albeni, mai bine alegi un traseu peste miriști, stîrpi și marginile de porumbiști. E și drept și mai placut. Întră Văcăști

Albeni ai senzația că toate roțile au devenit pătrate. Te simți de parcă ai fi săpat groapa altuia și se împlineste proverbul. La fiecare cădere aștepti cu nerăbdare consecința. Ea se mai amînă cu o groapă. Cu încă una. Sîn cele din urmă ori cedează nervii, ori cedează roata. E drum de tară și seamănă cu un drum de pedeapsă. Cu eșere și fi păcătul tăranii din Albeni și ce-s-o fi făcut cu banii din contribuții lor de nici o mină de drumar, nici un utilaj de la Drumuri și poduri nu s-a pierdut „pe drumuri” ca să ajungă și pe aici și să îndreppte acest infern care se pretinde drept și se numește drum. E adevărat că din avion nu se vede, dar cei de la Drumuri și poduri din județul Teleorman ar trebui puși să umble mai des cu căruta și în fiecare zi să facă o călătorie pînă acolo.

O imagine de demult

Cînd ne intilneam, pe culoarele federăției, la vreun meci etc., ne salutam cu grăbire. Bună ziua, bună ziua și atit. Nu eram prietenii și, dacă mă gîndesc bine, nici nu putem fi. Ne despărțea o generație și încă mai mult: ne despărțea un mit. Au zisem, copil fiind, că într-o partidă a echipei C.C.A. de altădată, parcă în Anglia și parcă împotriva lui Lutton Town, Onisie a tras un sut care a rupt plasa! Mai tîrziu, cînd viața m-a înămat la atîtea și atîtea certitudini, m-am lămurit că totul fusese o exagerare, poate o întimplare fericită. Dar imaginea aceea a continuat să mă însoțească și, nedesfăcîndu-mă de ea, i-am purtat lui Stefan Onisie o stîmă aparte, sfîrstnică. Pe care el a stîut să-l alimenteze de-a lungul anilor prințul un mod parcă impersonal de a fi, părind mereu amuzat de cele din jur.

Zilele trecute, s-a prăpădit, încă tîrnă. Poate pentru că mijlocașii, cine știe?, se duc mai repede, a plecat să refacă perechea cu Bone. Onisie a plecat la fel de discret cum a jucat, la fel de discret cum a trăit, ferindu-se parcă să supere pe cineva, neerind nimic. La afarea vestii, mi-am descurtit în colțul ochiului o lacrimă cit un bob de strugure. Pierise un fost mare jucător și nu numai. Copilul din mine, cit mai e, rămăsese fără omul care a rupt plasa. Mă înțelegeți?

OIDIU IOANITOAIA ■

FAIR PLAY

Copiii și fotbalul

Nă scris despre un frumos gest de fair play, cititorul Nicolae Carabaș din Medgidia, strada Plopilor 10.

„Duminică 27 mai am fost prezent în tribunele stadionului din Constanța pentru a urmări meciul de fotbal dintre F.C. Constanța și Oțelul Galați. La prezentarea formațiilor, sportivul public conștientean a aplaudat din toată inima atunci cînd a fost pronuntat numele antrenorului Angelo Niculescu. Performanța lui nea Angelo din 1970 nu poate fi ul-

La Mihoesti, județul Alba, s-a încheiat prima etapă de construcție a barajului. Cu acest prilej apele Ariesului au fost deviate pe o nouă cale. ● Arbitrul Nicolae Rainea s-a apucat de scris. Acum lucrează la o altă carte cu portrete de personalități din fotbal pe care le-a cunoscut prin lume. Evident, cartea va avea și un conținut turistic (imprese de călătorie) pe care N. Rainea l-a impletit foarte bine cu arbitrajul. ● Doi invățători din satul Boboiești, județul Neamț, au înființat un grup folcloric numai pe repertoriul unei femei, Elisabeta Stan. Sîi în scurt timp grupul Muntele a ajuns printre primele din țară. ● Un coleg de brasălă, Andrei Bratu, scrie la Iași: „Nu toti prăsitorii au înțeles că locul lor este acum în lanuri”. N-au înțeles pentru că prăsitorii nu prea există. Tărani, da, cel puțin în unele sate. ● Doi fostați studenți timișoreni au sustras dintr-o întreprindere de încălăzime mai multe perechi de pantofi ADIDAS — în jur de 1.000 — pe care le-au comercializat. Cum reușeau să-i scoată? ● Giovani Cordero, str. Fumureni 19, București, un pensionar bolnav cardiac, revine la cererea cu nr. 90.879 după ce la Direcția poștelor și telecomunicatiilor a municipiului București cu rugămintea de a î-o reanaliza. De data aceasta adresează rugămintea și Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor. ● Duminică 8 iulie a.c., la punctul de desfacere de lingă restaurantul Nord din București, Garabet Emanuel vindea zahăr vanilat. Cilgum și Stavrid în ulei. Punctul era destinat gustărilor și dulciurilor. Sau ar trebui să fie. ● În județul Botoșani există o întîzire care înseamnă 78 de apartamente mai puțin la dispoziția celor care locuiesc în mediul rural. ● Ziarul Drum nou din Brasov are o rubrică: Pajistile — fondul de aur al zootehnicii. ● Din recuperări, recondiționări și refolosiri întreprinderea de transporturi auto din Constanța obține anual un cîstig de 16 milioane lei. ● Profesorul Ion Oprea din localitatea Cuza Vodă, județul Constanța, depune stăruitoare eforturi pentru realizarea în comună a unei microgrădini botanice. ● Într-o lună de zile Punita Ionescu a susținut 24 de concerte în mai multe orașe din Uniunea Sovietică. ● La intersecția Bulvardului Alexandru Moghioros cu Drumul Taberei proprietarul autoturismului

8-B-9383 n-a găsit de cuvîntă decit să organizeze un spectacol bătindu-si nevasta pînă la singe. ● Cam multă lume ieșe din bloc în pijama sau în capot și cu părul pe moate și intră în magazinele alimentare. Sîi astă chiar în zona centrală a Capitalei, chiar și pe Calea Victoriei. ● Pe strada Dimitrie Racoviță din București au rămas urme de la diferite lucrări. Locuitorii cer reconditionare. ● Familia Gheorghe Topală din Rediu (județul Galați) care a făcut un apel pentru un medicament prin intermediul revistei noastre ne scrie că l-a primit de la inginerul Ion Văleanu, specialist român aflat în Irak, și de la cetățeanul Alter Zolleveg din Hamburg. Amindurora le multumeste călduroș. ● I.T.A. București este anunțată că autobuzele care circulă pe ruta București — Bălciurești suferă de tot felul de metehne, întîzieri, bilete ne-vindute și bani incasati, supraaglomerări! Ajunge! ● La Caransebeș asociațiile de locatari anunță că toate comenziile pentru alimente și pentru buteliile de aragaz se vor elibera pe bază de aviz de la asociația de locatari. Iete na, altă inventie! ● Trei femei tin să-si exprime multumirea pentru cum au fost tratate la secția de ortopedie, etaj I, a Spitalului clinic Colentina. Se vede că e un spital de 100 de ani. ● Tinerii din satul Chioibășești, județul Brăila, se pling că singurul mijloc de distraconie din localitate este bufetul. ● Tovărășul Anton Pirvulescu, șef de serviciu la I.C.S. Caransebeș, nu îngăduie vinzătoarelor să fie machiate în timpul comerțului. De ce nu? Măcar ele să arate bine! ● La vagonul cusetă al trenului accelerat 244 din data de 4 VII 1984 pe ruta Deva — Tîrgu Jiu — București însoțitorul a refuzat să vindă locuri pentru un compartiment cușetă pe motiv că din construcția trenului spațiu și destinație pentru magazie. Pină la urmă s-a dovedit că în magazie călătoarea pitit un pasager. Poate că Regionala C.F.R. București îl întreabă de banii risipiti și de sănătate. ● Un test antologic a dat inspectoarea Doina Tîrea pentru elevii clasei a IV-a de la Școala generală Scheila, județul Galați. Testul a constat în analiza gramaticală a propoziției „Iacă, vaca are coadă“. Culmea e că, într-adevăr, mai are!

CORNEL NISTORESCU ■

„Tortul“ de la Mărul de aur

Nu-mi place să merg la nunți din mai multe motive. Mai ales la cele din oraș. Parcă le lipsește ceva. În schimb apar tot felul de mașini cu flori lipite cu scoci și chiar cu păpuși de toate culorile și mărimele, ce le transformă în niște altoturi care nu se pot prinde niciodată... Totuși, acum cîteva săptămâni a trebuit să merg la o nună de-a unui vîr. Am fost tentat să merg la acea nună și pentru faptul că totul se petrece într-un loc în care pină nu demult își desfășura activitatea un club al ziaristilor. În prezent locul se numește „Mărul de aur“. În acea zi, de simbătă 9 iunie, la amintitul restaurant erau două nunți minunate cu foarte mulți meseni. Sorții au ales să participe la cea din partea dreaptă. Așa că înghesuți unul lingă altul precum sardelele am așteptat primul fel de mîncare. O gustare. Cu cîteva feluri de castraveți și măslini, parcă și un ou și ceva cu maioneză. Din două în două farfurii era și cite un sandviș cu sunca. O felie de sunca de familie. Apoi, a urmat și o gustare caldă cu tot felul de măruntaie dar nici măcar la soare nu fusese încălzită. Dar totul a culminat cu peștele și cu friptura. Portia de pește formată din două bucăți nu se putea minca. Din cauza miroslului. Friptura de pui era aproape

crudă iar cartofii parcă atunci erau scoși din pămînt. La toate acestea să-adăugă și felul de servire. Un tinăr de lingă mine, pe care sincer îl învidiam pentru silueta sa și pentru faptul că nouă costum de haine îi cădea impecabil, s-a trezit cu o diră de sos de pe lingă umăr și pină spre genunchi. Așa că rivalul meu scos din cutie și pregătit la „Casa de mode“ a fost pudrat cu sare de sus și pină jos. Unei femei cîteva cartofi i s-au oprit în poală iar alteia i s-a lipit de spate o friptură. Sîi mult decit atât (martor la cele aflate este și organistul formației): am văzut cîteva distinși ospătari care strîngau apa minerală din sticlele rămase pe care le imbuteau din nou cu ajutorul palmei. Cam astă a fost pină la tort. Tortul miresci după ce a fost deschis, să-i spunem aşa, a fost tăiat în multe bucăți. Uncle chiar de mărimea unei cutii de chibrituri. O tinără blondă și să își explică: „Tortul mic, meseni mulți“. Poate n-ăs fi scris toate aceste rînduri dar, a doua zi, am aflat că după ce s-au făcut toate calculele au mai rămas peste 7 (sapte) kilograme de tort. Astă probabil ca să se indulcășă ospătarii. Sîi am mai aflat că socrul mic este un foarte bun prieten cu șeful restaurantului. Astă probabil pină în noaptea de 9 iunie. Fiindcă prieten-prieten dar nici chiar aşa...

SORIN POSTOLACHE ■

Ne bucură foarte mult acest gen de relatari mai ales pentru că, în urmă cu ani, auzeam numai despre steaguri arse, capete sparte, mașini răsturnate și toate, desigur, ale suporterilor oaspeți. Felicitările copiilor gălățeni! Propunem clubului Oțelul să inaugureze practica intrării gratuite a copiilor la meciuri. Poate că o fac apoi și alte cluburi ai căror conducători vor trece peste interesele financiare, amintindu-și cum se rugau cînd erau copii: „Ia-mă, te rog, nene și pe mine!“ (există obiceiul ca un adult să poată lua cu el un copil, pe același bilet).

Copiii sint viitorul fotbalului. De ce să-i lăuă la goană de la poarta stadioanelor fiindcă nu au 15, 20 sau 25 lei, în timp ce carnetele de liberă intrare la TOATE manifestările sportive se înmulțesc pe an ce trece? Cui folosește?

CRISTIAN TOPESCU ■

Cronica șoselei

Inimousul Cristian

Acum douăzeci și cîteva de ani, presa ilustrată cu lux de amănuite îsprava unor copii englezi care, cărajău pe un delusor din apropierea unei șosele, se jucau într-un mod extrem de original notind pe niște caiste date despre automobile care treceau în ambele direcții. Care dintre ei reusea să noteze cît mai multe detalii despre autovehiculele ce le defilau prin fața ochilor, erau considerați cîstigători. Aveau nu un arbitru, ci un adevărat juriu care aprecia cu note maxime notările cele mai complete. Acestea trebuiau să contină numărul, marca, tipul, culoarea (de preferat cu precizarea nuanțelor) și chiar anul de fabricație al mașinii.

Vîțea mai redusă a autovehiculelor grele favoriza, bineînțele, reținerea unui număr cît mai mare de detalii, după cum cea mare a sprintenelor autoturisme îngreuna considerabil efectuarea operațiunii. Imagină-vă ce „mană cerească“ a reprezentat pentru poliție, care căuta asiduu pe autorii „furtului secolului“ (cîteva tone de aur în lingouri subtilizate din vagonul unui tren, deviat pe o linie ferată „special amenajată“ de mafiotii respectivi), găsirea notișorilor făcute cu atîta migală și conștiinciozitate de autorii jocului. Mașina care transportase aurul de la trenul introdus într-o pădure, pină la ascunzătoarea situată într-un garaj izolat, a putut fi relativ ușor identificată și apoi găsită, nu după mult timp. Ce-i drept, autorii au fost prinși ceva mai tîrziu, dar de remarcat e că fără notișore respective, furtul ar fi fost descoperit mult mai greu sau, poti să stii?

În cazul ce îl prezint cititorilor e vorba tot de notarea unui număr de înmatriculare, dar nu în joacă, ci în serios, după cum este vorba tot despre o valoare, însă inestimabilă, și anume viața unui om.

Orfan de ambii părinți, Cristian este crescut de bunici. În ciuda lipsurilor și greutăților de tot felul, băiețelul, un pusti de 8 ani, cu părul de culoarea griului și ochii azuri, este un autentic model pentru toată clasa. De hărnicie, de direcție, de modestie și, mai cu seamă, de nobilă suflarească și generozitate. „Săritor la toate și inimous ca și taică-său. Cind l-am adus la noi, continuă să povestească bunicul, era de-o schiopă, avea doar trei ani și uite, acum, ce flăcău mare avem, trece într-o treia. Pe cele două surori ale lui Cristian, Olguta și Cristina, le-a luat la oraș o soră de-a Elenei, mama lui Cristian. Cum s-au pierdut părinții? E o poveste tare tristă. Veneau din satul învecinat, de la lucru. Mergeau pe cărare, cind mașina i-a cosit pe la spate. Au murit la spital. În noaptea aceea am înălbit complet. El 30 și ea 28. Dați-vă seama ce lovitură am primit. Singura mingilere și că și băiețul și fițele mai mari sunt copii tare buni“.

„Cum s-au întîmpăt lucrurile în seara aceea. Cristian?“ Băiețul tresare și o umbără de tristețe îi învăluie privirea, fata. „Care întâmplare?“ S-a gîndit, probabil, că-l întrebă de moartea părinților. Si noi, lipsiti de tact, îmi fac eu reproșuri. Trebuie să evităm echivocul din întrebare... „Atunci, cind a fost lovit nea Fănică de la grajduri“, incerc eu să repar greșela făcută. „Aaa... tresare băiețul, care devenise gînditor, să vă povestesc. Veneam de la părinții lui Gicu, stîti, noi nu avem încă televizor, și ei mă invită în fiecare simbătă să văd programul. Mai aveam putin pină la intrarea în curte, cind am auzit, aşa, o bușură infundată. M-am uitat spre șosea. De acolo părea că vine zgromotul. Am văzut o mașină din alături lungi, lungi. Probabil că lovise ceva. Din cabină au coborit apoi doi oameni, care s-au dus spre sant, s-au aplecat, parcă uitindu-se la ceva. Nu, n-au zăbovit prea mult. Eram curios să văd ce s-a întîmplat. M-am apropiat de mașină. Atunci am auzit și gemetele în sant. Am stat un moment în cumoană. Ce să fac mai întîi? Am intrat în casă și am scris pe coperta unui caiet numărul masinii. „Bunicule, hai afară, cineva zace în sant, cred că l-a lovit o mașină“. Bunicul îi încă sprinten. Am alegat amindoi pînă la poarta lui nea Tănase, de la fermă. Acolo, în sant, se vătă de dure, un om. Acolo, cind bunicul s-a apropiat cu felinarul, l-am recunoscut imediat pe nea Fane, după mustătorele lui lungi și stufoase. Mai departe stîti. Au venit cu salvarea, noi am anunțat despre număr și făptușul a fost prins. Nu, n-a durat mult, încă în noaptea aceea 1-ii au găsit. Tot așa au murit și părinții mei. Pe ei i-au găsit însă oamenii după două ore. Pierduseră mult singe. Nea Fane e bine. De ieri a reînceput lucru!“

La laudele noastre, Cristian răspunde modest. „As, n-am făcut nimic deosebit. Tare era bună părinții mei, păcat că au murit asa de tineri“. „Îi place să povestească despre părinții săi, să-si reamintească mereu de el“. Ne spune bunică, însoțindu-ne pînă la poartă. E greu să pui înțină lacrimilor.

VICTOR BEDA ■

Cazanele fotbalului încep să fiarbă

● Nicușor la Sportul studențesc? ● Ex-ieșeanul Cioacă a venit în Giulești ●

Cazanele fotbalului încep să fiarbă: se deschide mîine, 21 iunie, perioada de transferă! Nu încapă nici o indoială că ea ar fi trebuit pusă mai devreme, pentru a permite echipelor, aflate deja în pregătiri, să beneficieze și de noile achiziții, dar problema e de-acum depășită. Poate la anul. Cert e că strada Vasile Conta s-a animat: se mai așteaptă o dezlegare, se mai contactează un antrenor etc., etc. Ultimele vesti, în mare măsură verificate, ar fi următoarele, adunate ca de obicei sub titlu:

Fum fără foc?

Multumindu-i frumos, cum era și cazul, clubul Dinamo s-a despărțit de Dumitru Nicolescu. A preluat echipa (și grilele) unul dintre cel mai dotati tehnicieni ai „noului val”, Cornel Dinu, care va fi ajutat de Gheorghe Mătescu. În ceea ce-l privește pe Nicușor, cu vechime de pensie, se zvoneste că va antrena pe Sportul studențesc. Constantin Ardeleanu intentionând totuși să revină la F.R.F. Nu e exclusă deci refacerea în „Regie” a unei foste formule dinamoviste, Nicușor-Tănase Dima. ● Întâlnire fortuită cu Robert Cosmoc, antrenorul Sucevei: „Două echipe, Universitatea Craiova și Politehnica Iași, l-au solicitat pe Casuba. N-am luat încă nici o decizie, dar cum Craiova joacă în Cupa U.E.F.A., probabil că ea va avea cîștig de cauză”. Gîndirea antrenorului Cosmoc a sucevenilor, în genere, e sănătoasă. Pentru a avea o extremă de valoare, trebuie însă să acioneze și oamenii! ● Încă sub semnul întrebării: Nicolae Oaidă la Metalul București. ● În drum spre Cimpulung Moldovenesc, unde se va alătura membrilor lotului reprezentativ, Geogău ne-a confirmat că nici nu i-a trecut prin gînd să plece de la Craiova! În schimb, din cîte am aflat, Donose e în tratative cu Chimia

La 34 de ani, Puiu Iordănescu e de-o vîrstă cu Jordao și Nene! Il vom răvădea jucind?

Rimnicu Vilcea. ● Rapid se găseste în aceste zile la Bușteni, sub conducerea lui Victor Stănculescu. Participă la antrenamente și ex-ieșeanul Cioacă (pe lingă Agiu și Cîrlan, anunțăți mai demult), în locul căruia a luat drumul Copoului Damaschin. ● O achiziție de ultimă oră la Dinamo: Suciu de la Universitatea Cluj-Napoca. ● Vești de la Baia Mare: Constantin Frățilă ca antrenor principal, Mihai Redes ca secund, Nemțeanu ca virf de atac, la schimb cu Tulba, venit la Dinamo. Pînă de la Satu Mare și Roatis de la Oradea sunt sociotii în lot, dar primul n-are (încă) dezlegare. ● Dacă n-a fost schimbă după retrogradarea echipei (F.C.M. Brașov) în B, Stefan Coidum s-a văzut înlocuit după promovare! Constantin a trecut la Brașov, iar Coidum va prelua (se aude) pe Otelul Galati. ● Aile „mutării” de antrenori: Vasile Copil la S.N. Oltenia și Cornel Pavlovici la Răsăritul Caracal. ● La antrenamentul de vineri al Sportului studențesc a participat și Dorel Zamfir. După ce Mihai Zamfir a plecat la F.C. Olt, Argesul pare pe punctul de a rămîne și fără al doilea Zamfir! Dorel a dat examen de admitere la A.S.E. ● Meci frumos, excelent arbitrat de viceanul Ion Crăciunescu, duminică, la Florești. Învingind cu 2-1 pe Victoria, în tur 2-0, T.M.B. a redevenit divizionară C. Antrenorul noii promovate nu-i altul decît fostul secund al lui Oțet de la Craiova: Nicolae Ivan. Un tehnici-

cian modest și priceput, despre care vom mai auzi. ● Iamandu la Tîrgoviște? La „bursă” de pe Vasile Conta se votă cu 10 la 1 pentru confirmare. ● Umor à la Valentin Stăncescu: „m-am chemat cei de la Rapid și m-au invitat să rămîn în calitate de consilier. Mă, fratilor, le-am zis, sunt de 50 de ani în fotbal, dar de serviciul astăzi, de consilier, încă n-am auzit!!” „Zimbrul” s-a dus la Tîrgoviște. ● Dacă o astfel de informație vă spune ceva, vă aducem la cunoștință că Angelo Niculescu, pînă nu demult la Otelul Galati, a fost zârt, săptămîna trecută, la Cluj-Napoca. Să fie în discuții cu „U”? ● Prin plecare (confirmată) a lui Mircea Rădulescu la Craiova, naționala pare să rămăse fără secund. Se zvonește că profesorul Grigore Sîchitău e unul dintre candidații. El se și află la Cimpulung. ● L-am întîlnit, mai deunăzi, pe Puiu Iordănescu, întors din Grecia. Intenționează să mai joc, ne-a zis, dar încă nu știu punctul de vedere al lui Halagian. Iordănescu are 34 de ani. Noi credem că e încă mare nevoie de el! ● Gheorghe Ene a fost demis de la Muscelul Cimpulung. Noi, i s-a explicat, nu mai urmărim performanța! Oare? ● Gădria Bistrița tot mai caută antrenor, Ilie Savu neputind încheia contract cu F.R.F., fiind pensionar. Se vîntură aproape de Bis-

Secund la Craiova și Valentin Stăncescu: capitan la naționale și găsiți la Tîrgoviște?

triția numele fostului dinamovist Hărălamie Eftimie, în campionatul trecut la „Aversa”, în C. Altii îl dau pe Eftimie ca „sigur” la C.I.L. Sighet. ● Suporțitorii Stelei continuă să vorbească despre venirea în „Ghencea” a portarului piticean Cristian, la schimb cu Iordache. El nu a renunțat nici la legitimitatea lui Boloni! Transferurile răsunătoare se fac, lucru știos, cu o oră înainte de inchiderea perioadei! ● Nu, Klein și Gabor nu vor pleca de la Corvinul. ● F.C. Bihor și Universitatea Craiova încă nu s-au înlesinat în privința lui Crișan, ajuns fără dezlegare la Oradea. O echipă care reprezintă fotbalul românesc într-o competiție europeană trebuie măcar întrebătă cînd își va da un jucător! Normal ar fi să nu își se ia. ● Vești de la Buzău: antrenorul Lupescu îl să-mulțumește (pentru Mecanică fină?). Gloria plecind în pregătire cu Florin Dumitrescu (fost la F.C. Olt). Se vorbește despre venirea lui Dumitru Nicolae-Nicușor! Două nume noi (și siguri): Chitaru de la Bacău și Soare de la Galați.

● Un nume nou, surprinzător, în lotul național: clujeanul Muñoz. Receptiv la sugestiile lui Cornel Drăgușin, care l-a remarcat pe Muñoz într-un recent trial de B. Lucescu a acceptat să-l verifice pe mijlocasul „scopilor rosii”. Poate că nu s-a primit. ● Atât pentru azi, să vedem ce va mai fi săptămîna viitoare.

OVIDIU IOANITĂIA

Respectind valoarea

Federatia de tenis de masă intenționează să modifice regulamentul de desfășurare a diviziei A, prin impunerea unei „scări” de vîrstă pentru toate echipele: un jucător peste 30 de ani, unul sub 20, doi între 20 și 30. Măsura ar urma, ne explică secretarul federal, să ducă la întinerirea efectivelor și, implicit, la ridicarea nivelului calitativ al campionatului. Intenție lăudabilă, mod de aplicare a ei, după opinia noastră (și nu numai), defectuos. De ce? Lăsind deoparte argumentul invocat de unii, că tenisul de masă nu-i un sport chiar al primei tinereții, sau nu e totdeauna, de vreme ce, recent, Surbeck a devenit campion mondial la 38 de ani, iar Secretin, european la 35, ca să nu mai adăugăm că, la noi, Maria Alexandru a jucat pînă la 39, iar Ella Constantinescu (antrenoare federală acum) pînă la 36 etc., să privim situația la obiect, întrebînd: ce se va întâmpla cu acea echipă, și sănătoșe, care are (să zicem) 3 jucători foarte buni de 21 de ani și unul, la fel de util, de 31? Nu vor rămîne pe dinăfară, cei de 31, sigur, adică Singorzan, Firărescu, Ovanez, Cauri și, ci unul dintre cei tineri! Mai merită discutat, credem, un aspect: cei și mai tineri, a căror promovare se urmă-

TRAIAN OVIDIU

Bobby pentru Manila. Karpov a optat însă pentru Milano printr-o scrisoare transmisă de propria federatie. FIDE a decis organizarea meciului la Manila (unde condițiile organizatorice erau cele mai bune). Federatia sovietică a depus protestul salangerului împotriva violării comise asupra regulamentului prin acest acord cu Fischer, care nu-si exprimase personal opțiunea. Federatia sovietică a mai depus apoi un alt protest privind încărcarea regulamentului referitor la candidatura arbitrilor (Fischer nu a indicat personal numele acestora, ci federatia sa a enumerat pe P. Klein din Ecuador, pe dr. Camara si pe dr. Paoli, in timp ce Karpov a numit alte trei candidaturi acceptabile de arbitri principali: Dorazil din Austria, Schmidt din R.F.G. si O'Kelly din Belgia) prin desemnarea lui P. Klein arbitru principal, secunzi fiind dr. Dorazil si dr. Paoli.

Intre 18 și 20 martie 1975 în Olanda a fost convocat Congresul extraordinar al FIDE cu scopul rediscutării propunerii lui Fischer în ideea găsirii unui compromis. S-a hotărît să se joace 36 partide pînă la 10 victorii fără a se socoti numărul remizelor prin 37 voturi pentru

făță de 33 contra. Referitor la rezultatul de 9:9, s-a acceptat ca la 9 victorii de fiecare jucător, campionul mondial să-si păstreze titlul (35 voturi pentru, 32 contra și 3 absteniri). La discuții au avut loc controverse. Scorul posibil de 9:9 s-a considerat un handicap psihologic pentru salanger (Golombek), inaceptabil (Fiorian). Fischer a fost apreciat drept un „Revolutionar”, care încearcă să revoluționeze saluhul încindic „care sănătoșe cele mai bune, scaunele cele mai bune, cum să se stea cu zgomatul și lumina” (Hasan), a fost condamnat și considerat un capricios, care poate să revină asupra deciziei sale dacă va dori să salveze meciul, cum a dovedit deja la Sôussa și la Reykjavik, unde a revenit la concurs după ce amenințase că nu va juca (Belkadi, președinte Federatia tunisene). Fostul campion mondial T. Petrosian a considerat că necesară limitarea numărului de partide, deoarece atât Karpov, cit și Fischer sunt jucători de mare rezistență, care pierd greu și în acest caz meciul ar putea dura chiar o jumătate de an. Petrosian demonstra că salangerul a pierdut în întreaga sa carieră pînă la acea dată doar 23 partide, iar Fischer

La peluză

lată, revanșă!

Dacă socotim Euro '84 un accident, sortii care ne-au scos în cale chiar din primul tur pe A.S. Roma, Internazionale Milano și Betis Sevilla ne-au lăsat parte. Iată, revanșă! Avem nevoie de strălucre și o putem căștiga dintr-un foc, dacă o merită. O merită cel ce învăță să gindească. În nici un caz pregătindu-ne să facem figura buturăgii mică. Dacă ne vedem buturăgă mică, ne-am legat calul de bătrînă. Să așa rămînem. Cei ce se pregătesc de examen pentru un cincisoroc nu va lăsa niciodată zece. Va lăsa zece și în cel mai rău caz nouă numai acela care se pregătește pentru zece. Nu suntem buturăgă mică. Carele noastre sunt egale. La fei de mari. La fei de puternice. Trebuie gindită lupta de la egal la egal. Învingeți în cel mai puternic cind adversarii sunt la fel de puternici, ci acela care psihologic a deprins mai bine lecția victoriei. Fiecare dintre jucători își pună în joc două picioare, talentul și gîndirea. Picioare au ei, picioare au even și noi. Talentul, dacă l-am măsurat pe calegator, nu cred să precumpăranească într-o parte sau într-altă. Rămîne gîndirea și nu e bine să gîndim ca buturăgă mică. Întră în competiția continentală căruia îi aparținem ca să mergem la victoria finală și nu ca să facem o figură sau altă. Am spus-o înainte de Paris, o repet acum și o voi mai repeta, dacă va fi nevoie de asta ca să gîndim ca niște învingători. Suntem învingători. N-avem nimic de pierdut și avem total de cîstigat. Echipele britanice, de pildă, au de apărăt un prestigiu și un palmares. Pentru ele, dacă ar fi în locul nostru, sortii ar fi fost într-adevăr potrivnice. E mult mai greu să aperi ceva decît să-l căștigi. Pentru noi care avem de căștigat totul, sortii ne-au fost favorabili. Vrem să cucerim Everestul și sortii ne-au repartizat chiar Everestul, nicidcum Dealul Negru. Sunt obligați să gîndim escaladarea chiar de la început. În Franță ne-am invins singuri fiindcă am gîndit ca niște învinși. Să învățăm, repet, să gîndim ca niște învingători. Talentații nostri Balaci, Geolău, Cămătaru, Ștefănescu, Balint, Lăcătuș, Belodedici, Coraș, Iorgulescu nu sunt cu nimic mai prejos decît conținentalii Conti, Graziani, Di Bartolomei, Altobelli, Bagni, Becalossi, Gordillo. Meseria de învingător! O meserie ca oricare altă. Se buchîsește și se asimilează pînă ce te confunzi cu ea. Cu o condiție: să crezi în ea, adică, în cele din urmă, în tine. Nu există invincibilitate. Invincibil e doar cel ce nu are ce pierde și fiecare avem de pierdut cîte ceva. Există doar învingători și invinși și de cele mai multe ori învingători sunt dinainte învingători și invinși sunt dinainte învingători. Bătăliile se poartă în capetele noastre. Noi creăm în noi predispoziția pentru infringere. Să călim în noi starea de victorie!

NICOLAE CRISTACHE ■

SAH
cu Margareta Mureșan

Fanatismul lui Bobby (IV)

Noul regulament a intrat în vigoare începînd cu 2 ianuarie 1975. Mai multe orase și-au depus candidatura pentru organizarea meciului. În decembrie 1974 deși se cunoștea salangerul, care nu era de acord cu modificarea regulamentului. Fischer nu a comunicat optiunea sa pentru una din localitățile: Milano, Manila, Mexico City, dar Federatia americană a transmis (conform regulamentului FIDE nici un jucător nu poate contacta cu Federatia internatională decît prin, și cu acordul federatiei sale) preferința lui

pierde doar accidental. Președintele Federatiei americane a dovedit că în mod practic campionul mondial nu are nici un avantaj în noua reglementare a desfășurării campionatului mondial și ca astfel, de fapt, campionatului mondial îl se dă un impuls spre mai multă combativitate. Este favorizat salangerul în toate meciurile scurte. În cazul vechiului regulament de 24 partide salangerul era obligat să realizeze 12,5 puncte, campionul mondial era cel care avea avantajul unei jumătăți de punct din start. Propunerea lui Fischer cu acel 9:9 este motivată, campionul mondial fiind obligat să realizeze un punct în plus față de condițiile regulamentului anterior (Gomez). Implicit salangerul este obligat să căștige un punct peste ceea ce va realiza campionul, deci două puncte în plus față de vechile condiții. Referirile lui Fischer se bază pe experiența unor meciuri anterioare tradiționalelor meciuri între reprezentanții unei singure federatii, făcind referire mai ales la celebrul meci dintre Alehin-Capablanca (1927).

MARGARETA MUREȘAN ■

Drumetii aruncă peste umăr muntii și mările

UNIVERS

● Adio ochelari! ● Ce urmează după Mephisto? ● Monstrul Nessie

Accente in lume

Dragostea generatoare

de vitalitate

Julia Migenes-Johnson — nume cunoscut iubitorilor de operă și nu numai, căci Julia trece cu lejeritate de la ariile celebre ale unor opere celebre la rock. Cele mai neașteptate surpreze și le oferă această soprana micută 1,55, cu capul înconjurat de o coamă asemănătoare cu cea a leului. Julia a copilarit la New York într-un cartier săracios. Este ceea mai mare dintre cei cinci copii ai unui emigrant grec și ai unei portoricane. „Mizeria, spunea Julia, este ca o tornadă care suflă mereu din aceeași parte... Eu pot să vorbesc despre aceasta, eu am cunoscut mizeria”. Debutează la sase ani. La 16 ani este remarcată de Leonard Bernstein. I se incredintăză rolul Mariei din „Poveste din cartierul de Vest”. Broadway-ul o primește, o aclama, dar imprevizibila Julia simte că adevărată sa vocație este să cinteoperă. Pleacă la Viena, apoi cam pesto tot și cintă în „Nunta lui Figaro”, în „Răpirea din Serai”. Cintă teribil de bine. Este admirată în „Carmen”, de rătăcit în „Salomeea” și tulburătoare fără „respect” trece la ritmurile cele mai sincopate. Această treccere se face în mare viteză căci adesea, diva aflată pe diverse mari scene ale lumii încalță patine cu rotile impletind astfel miscarea cea mai neașteptată cu cîntecul cel mai pur. Secretul acestei vitalități neobișnuite, spunea diva, este dragostea fată de tot, de omi, de meseria pe care o practică, dramele de viață.

Spunem adio ochelarilor

Sviatoslav Feodorov, directorul Institutului de microchirurgie a ochiului din Moscova, împreună cu colegii săi au pus la punct o metodă chirurgicală de vindecare a miopiei. Printr-o operație simplă și nedureroasă au fost vindecate deja 9 000 de persoane ce suferau de miopia avansată. Renumitul savant este convins, acum, după ce s-a verificat cu succes noul procedeu chirurgical, că oamenii nu vor mai purta ochelari. Tot S. Feodorov a mai comunicat că în cadrul institutului a fost elaborată și o metodă chirurgicală de vindecare a prebitismului. Ce frumos vor fi cu toții fără ochelari, fără poartă cu privirea ageră.

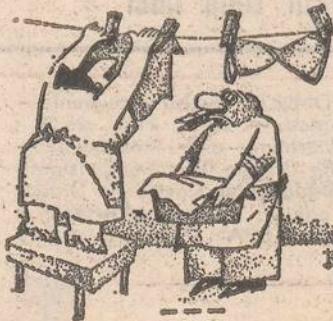
Ce va aduce toamna

cinematografiei ungare

Realizatorul filmului Mephisto, Istvan Szabo, anunță pentru toamna acestui an apariția unui nou film — Redl. Filmul arăta fundal statul austro-ungar multinațional pe cale de dezmembrare. În acest cadrul apare Alfred Redl, produs tipic al acestei societăți. Ca și în cazul lui Mephisto, rolul principal din acest film a fost incredințat din nou lui Klaus Maria Brandauer. Persoana lui Redl a preocupat și inspirat cîțiva autori remarcabili ai secolului nostru ca Stefan Zweig, Egon Erwin Kisch, John Osborne, Istvan Szabo și consacrat un film. După Mephisto, Redl. Dacă cinematografia ungă a inaugurat anul 1984 cu diverse premii, ce va aduce toamna cînd se stie că se numără bobocii.

ELENA GRECESCU ■

Lumea se amuză

După Krokodil — U.R.S.S.

Comentariul săptămânii

In ansamblul căilor, mijloacelor și acțiunilor menite să impulsioneze dezvoltarea, să contribuie la făurirea unei noi ordini economice internaționale, justă și echitabilă, un loc de seamă îl ocupă schimbările comerciale, comerțul în general. Cu condiția esențială ca el să fie practică fără discriminări, fără bariere artificiale. Din păcate însă, comerțul internațional a fost dominat vreme indelungată de practici restrictive, care se mențin, în bună măsură, și astăzi. Este vorba, în esență, de comportamentul unor companii, al unor întreprinderi care, prin poziția lor dominantă pe piață sau prin încheierea de acorduri ori aranjamente între ele, limitează accesul general pe piețe. În acest cadrul se inseră și practicile societăților transnaționale, care pot aduce prejudicii comerțului internațional, în special comerțului și dezvoltării economice a țărilor în curs de dezvoltare.

Necesitatea unor măsuri internaționale în acest domeniu a apărut de multă vreme. Ea a fost recunoscută cu 35 de ani în urmă de Carta de la Havana, în care au fost inserate clauze prevăzând măsuri detaliate pentru controlul practicilor comerciale restrictive. Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD) a abordat această problemă pentru

prima oară la cea de-a doua sesiune a ei, care a avut loc la New Delhi în 1980. După mai bine de un deceniu de eforturi, la 5 decembrie 1980, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a adoptat Ansamblul principiilor și regulilor echitabile pentru controlul practicilor comerciale restrictive.

Acest document conține, pe de o parte, recomandări privind comportarea întreprinderilor, a companiilor, inclusiv a societăților internaționale, și, pe de altă parte, măsuri pe care trebuie să le ia statele pentru controlul practicilor com-

me. Dar hotărîtoare este, în ultimă instanță, transpunerea acestor principii și reguli în viață, punerea lor în practică. Tocmai pentru a sprijini guvernele în această direcție a fost creat, sub egida O.N.U., un grup interguvernamental de experți în problemele practicilor comerciale restrictive. La încheierea celei de-a doua sesiuni a lui, care a avut loc la sfîrșitul lui 1983, grupul și-a exprimat „neliniștea” pe care î-o inspiră recurgerea la practici comerciale restrictive în comerțul internațional și a subliniat „importanța aplicării adecvate a Ansamblului principiilor și regulilor”. Un purtător de cuvînt al grupului a criticat faptul că practicile comerciale restrictive sunt încă practice cu indulgență. Așa, de exemplu, numeroase țări dezvoltate au autorizat și chiar au favorizat formarea de carteluri — de depresiune, de recesiune și de criză — cu scopul de a obține avantaje prin reducerea producției și fixarea de prețuri minime. Or, un asemenea demers a avut drept corolar recurgerea la practici comerciale restrictive care au fost frecvent aplicate pentru a controla volumul și prețurile produselor importate.

Din acest motive, este împedeșită eforturile pentru îmbunătățirea și întărirea sistemului comercial internațional nu vor da rezultatele scontate dacă principiile și regulile vizând practicile comerciale restrictive nu vor fi considerate ca parte integrantă a principiilor și regulilor pe care se bazează relațiile comerciale dintre statele lumii.

ION D. GOIA ■

Comerț fără restricții

ciale restrictive. Un obiectiv esențial al Ansamblului principiilor și regulilor este de a face ca practicile comerciale restrictive să nu afecteze sau să anuleze avantajele care ar decurge pentru țările în curs de dezvoltare din înălțarea unor obstacole comerciale, tarifare sau netarifare. În plus, principiile și regulile stabilite au drept scop creșterea eficacității comerțului internațional și a dezvoltării, protejarea și promovarea intereselor consumatorilor, atât ale celor din țările dezvoltate, cit și ale celor din țările în curs de dezvoltare.

Fixarea unor principii și reguli este, firește, un fapt pozitiv, un progres însemnat în eforturile privind promovarea dezvoltării în lu-

Jubileul monstrului

Legenda cu privire la existența lacului mitic Loch-Ness a unei ființe monstruoase, un fel de fosilă vie din alte ere geologice, era de multă vreme în circulație, dar abia în 1933 a fost organizată, de către ziarul londonez Daily Mail, o expediție la fața locului. Membrii ei nu s-au întors cu mină goală, ci au adus, printre altele, fotografii ale unor urme gigantice aparținând unui animal necunoscut. Se pare că proba materială, decisivă a existenței monstrului fusese găsită. Ziarul n-a întîrziat să titreze: „Nu legendă, ci realitate!”. Dar curind s-a dovedit că urmele cu pricina, asemănătoare intrucătuș cu cele de hipopotam, fusese pur și simplu dezenșata pe nisip, cu virful unei umbrelle, de un individ glumești. Farsa n-a descurajat însă pe amatorii de extraordinar, și iată că, în aprilie 1934 (gurile rele au susținut ulterior că la 1 aprilie), un medic militar englez, colonelul Kenneth Wilson, a izbutit să fotografieze monstrul. Poza, apărută imediat în ziarele din întreaga lume, infățișa un fel de dinozaur ieșit pe jumătate din apă. Ziariștii l-au botezat Nessie, după numele lacului.

Au trecut de atunci 50 de ani. Ce să întimplă în tot acest timp? Cu toate că s-au organizat mai multe expediții, monstrul n-a mai fost văzut. Nu există nici o peliculă fotografică sau cinematografică demnă de încredere, care să ateste existența legendarei ființe. S-a înființat, și drept, un Muzeu Nessie, vizitat numai anul trecut de peste o sută de mii de oameni, dar toate așa-zisele probe (mai ales relatările ale unor cetățeni care pretind că au văzut arătarea) sunt considerate de savanți drept pură imagine, fără nici o valoare științifică. Dar fotografia de acum 50 de ani? Astăzi sunt tot mai puțini aceia care cred în autenticitatea ei. A. Shine, conducătorul și coordonatorul tuturor lucrărilor de cercetare științifică legate de lacul Loch-Ness, consideră că fotografia respectivă este și ea contrafăcu-

tă. Oamenii de știință care studiază lacul subliniază că ei se ocupă nu atât de căutarea miticului Nessie, ci mai ales de înălțarea unui program atotcuprinzător de cercetări biologice asupra lacului Loch-Ness. Aparatele lor sonice înregistrează într-adăvăr obiecte destul de mari care se mișcă pe sub apă. Pot fi oare mult disputații monstri? A. Shine consideră că și vorba mai curind de exemplare din păstrăvul negru, care trăiesc în lac și țințează uneori dimensiuni impunătoare.

De ce mai divorțează omul

S-a întimplat la Bonn. Un om foarte respectabil și respectat, în vîrstă de 56 de ani, deținător al unui post important, a

De pe toate meridianele

introdus, după 30 de ani de căsnice, acțiunea de divorț. Din ce cauză? Iată ce-a declarat el însuși procurorului: „Am ajuns la capătul răbdării, nu mai pot suporta. Neavăză-mea se îmbrăcă neglijent, nu se machiază niciodată și nu se duce le coafură. Dar lucrul cel mai ingrozitor este atitudinea ei față de hrana mea. Niciodată nu-mi pregătește micul dejun, niciodată nu-mi servește la timp masa, iar după ce, cu chiu cu vai, îmi aduce supă, aceasta este totdeauna sărată de n-o poti lua în gură și, în plus, este vorba exclusiv de supă la pachet”. Cum-necum, presa a afiat de această acțiune în justiție și a relatat-o cu lux de amănumite. La început tonul a fost că se poate de zeflemitor la adresa înaltului funcționar, adică, ce motive de divorț mai sunt și astea, că neavăză îi dă o supă cu prea multă sare, că se im-

brăcă neingrijit și nu folosește cosmetice. Treptat însă, după ce motivele invocate au fost cercate mai indeaproape, după ce și-au mai spus cuvîntul și unii cititori, lumea n-a mai fost așa de convinsă că acțiunea introdusă la tribunal este absurdă și a sfîrșit prin a spune — parafrazând, fără să stea, pe tăranii lui Creangă din Moș Ion Roată — : „Ia, poate că și omul nostru să aibă dreptate...”

Electromobilul taxi

Rezultatele unei recente cercetări întreprinse de specialiști din Berna au fost că se poate de nelinișitoare: numai într-o singură oră transportul auto al orașului mistuie multe tone de benzină, aruncând în atmosferă peste 200 de milioane litri de gaze de eșapament. În vederea micșorării consumului de carburanti de către mijloacele de transport și, totodată, a poluării aerului, expertii au recomandat, printre altele, să se creeze în oraș un parc de automobile cu propulsie electrică (electromobile). Si iată că nu demult pe străzile Bernei au apărut, cu titlu experimental, primele electrotaxiuri. Deși nu se pot, deocamdată, măsura cu concurențele lor având motoare cu ardere internă — viteza nu este prea mare iar bateriile în greutate de 500 de kilograme ocupă mult loc și ajung pentru deplasarea doar în perimetru orașului — cetățenii apelează frecvent la electrotaxiuri, astfel încit, chiar cu neajunsurile semnalate, ele fac zilnic în medie cîte 220 de kilometri.

ION DUMBRAVA ■

Roza vînturilor

Weöres Sándor (Ungaria)

în spațiu dintre animal și inger
ceea ce-i viu secătuiește
fără-ndurare
dragoste pură și nici o milă
ceea ce pentru unii e seumpă
pentru el e moloz
ceea ce pentru unii e gunol
pentru el e chimie divină
culcat în treaza lui înminunare
laș timpul să eurgă nepăsător
din propria ei ființă se naște
lucrarea

spre mama lui își întoarce
privirile
IN LUMEA LARGĂ SINGUR
DOAR AICI
iata și sălăsluiește în cercul
cristalelor
răsunătoare fluiere în jurul său
dar nici nu le aude și nici nu le
vede
pentru că nu așteaptă omagii
urechea lui e astupată pe veci
pentru muzica munților și mărilor
impiorată de el

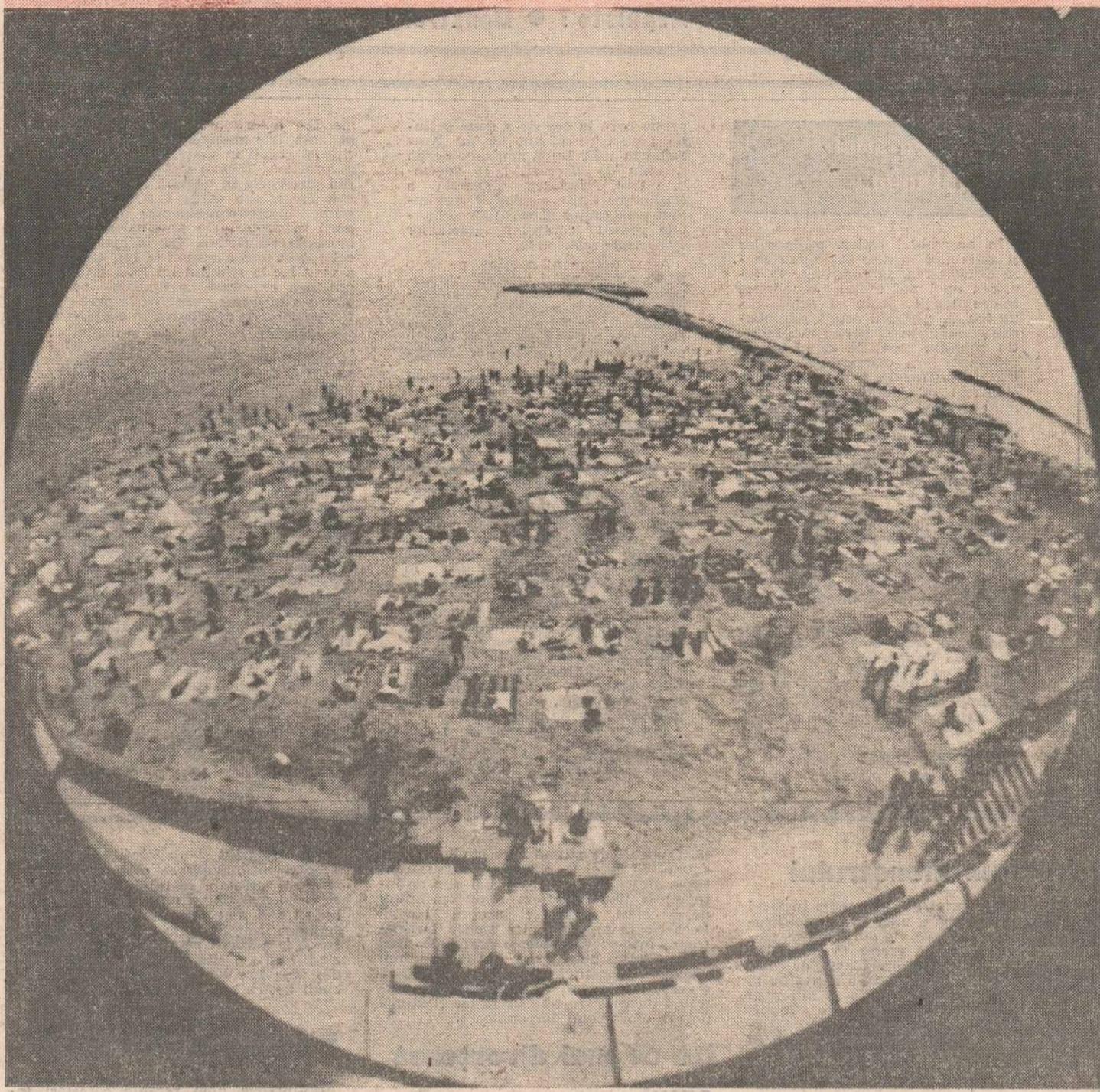
In românește de PETRE STOICA ■

Béla Bartók

Intre minte calmă și intimplare confuză
drumețește gospodarul zeiesc
care lașă snopii culcați
și risipirea o culege cu mâna
munții și mările
fără voie le aruncă peste umeri
străbate destrămarea și desertul
cu nisip își potolește propria
sete

Pămîntul e rotund!

Dovadă: de oriunde am fi, ne întâlnim la mare

Fotoreportaj de PAUL AGARICI ■

O binefacere a naturii? Într-adevăr, dar și cătă inspirație și trudă și dragoste de oameni nu înseamnă litoralul românesc!

CENACLUL ÎN TURNU LA MARE

Cronica primelor manifestări pentru cei aflați la odihnă (paginile 12-13)

Ce facem? s-au întrebat 3 reporteri pentru dumneavaastră (pagina 20)

Cind toată ziua avem timp liber

Flacăra. Redacția: București, Piața Scintei 1, căsuță poștală 3312, cod 71 341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: PROBLEMELE OMULUI (Scriso i—audiente—anhänge) — Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Mihai Stănescu, Emanuel Valeriu, Horia Pătrașcu, Dorin Gherghinescu, Georgea Ștefănescu — 25 42, 21 30, 25 58; PROBLEMELE DEZVOLTĂRII (Politică—economie—știință) — Cornel Nistorescu, Ion D. Goia, Liviu Timbus — 25 66; PROBLEMELE CULTURII (Literatură—artă—invățămînt) — George Arion, Victor Niță — 1457; PROBLEMELE NOULUI (Reportaj—urgențe—sport) — Ovidiu Ioanitoia, Ilie Purcaru, Adrian Dohotaru, Nicolae Grigore, Dumitru Constantinescu, Oprea Georgescu, Lionel Nițescu, Constantin Balacciu, Margareta Mureșan — 21 28; PROBLEMELE REVISTEI (secretariat, foto) — Dan Bârlădeanu, Constantin Dragomir, Elena Ghera, Sorin Postolache — 21 23, 25 69, 20 72, 14 53; secretar responsabil de redacție — Nicolae Cristache — 21 43; redactor șef adjuncț — Nicolae Arsenie — 21 24; redactor-șef 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” — sectorul export-import presă, P.O. Box 12-201, telex 10376, prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU